

OBSAH :

1	ZÁKLADNÉ ÚDAJE	3
1.1	Úvod.....	3
1.2	HLAVNÉ CIELE RIEŠENIA A PROBLÉMY, KTORÉ ÚZEMNÝ PLÁN RIEŠI.....	4
1.3	VYHODNOTENIE DOTERAJŠIEHO ÚZEMNÉHO PLÁNU OBCE AK EXISTUJE	5
1.4	ÚDAJE O SÚLADE RIEŠENIA ÚZEMIA SO ZADANÍM A SO SÚBORNÝM STANOVISKOM Z PREROKOVANIA KONCEPTU ALEBO NÁVRHU, AK SA NEVYPRACOVAL KONCEPT	5
2	RIEŠENIE ÚZEMNÉHO PLÁNU OBCE :	6
2.1	VYMEDZENIE RIEŠENÉHO ÚZEMIA A JEHO GEOGRAFICKÝ OPIS	6
2.2	VÄZBY VYPLÝVAJÚCE Z RIEŠENIA A ZO ZÁVAZNÝCH ČASTÍ ÚZEMNÉHO PLÁNU REGIÓNU	7
2.3	ZÁKLADNÉ DEMOGRAFICKÉ, SOCIÁLNE A EKONOMICKÉ ROZVOJOVÉ PREDPOKLADY OBCE BEŇADIKOVÁ.....	14
2.3.1	Obyvateľstvo	14
2.3.2	Pohyb obyvateľstva.....	15
2.3.3	Veková štruktúra obyvateľstva	15
2.3.4	Ekonomická aktivita obyvateľstva	16
2.3.5	Bytový fond	16
2.4	RIEŠENIE ZÁUJMOVÉHO ÚZEMIA A ŠIRŠIE VZŤAHY DOKUMENTUJÚCE ZAČLENENIE RIEŠENEJ OBCE DO SYSTÉMU OSÍDLENIA	17
2.5	NÁVRH URBANISTICKEJ KONCEPCIE PRIESTOROVÉHO USPORIADANIA	18
2.5.1	ZÁSADY OCHRANY A VYUŽITIA KULTÚRNO-HISTORICKÝCH A PRÍRODNÝCH HODNÔT	19
2.6	NÁVRH FUNKČNÉHO VYUŽITIA ÚZEMIA OBCE S URČENÍM PREVLÁDAJÚCICH FUNKČNÝCH ÚZEMÍ, NAJmä OBYTNÉHO ÚZEMIA, ZMIEŠANÉHO ÚZEMIA A KÚPEĽNÉHO ÚZEMIA VRÁTANE URČENIA PRÍPUSTNÉHO A OBMEDZUJÚCEHO A ZAKAZUJÚCEHO FUNKČNÉHO VYUŽÍVANIA	20
2.7	NÁVRH RIEŠENIA BÝVANIA, OBČIANSKEHO VYBAVENIA SO SOCIÁLNOU INFRAŠTRUKTÚROU, VÝROBY A REKREÁCIE	22
2.7.1	Bývanie	22
2.7.2	Občianska vybavenosť a sociálna infraštruktúra	23
2.7.3	Rekreácia a šport.....	24
2.8	VYMEDZENIE ZASTAVANÉHO ÚZEMIA OBCE	26
2.9	VYMEDZENIE OCHRANNÝCH PÁSIEM A CHRÁNENÝCH ÚZEMÍ PODĽA OSOBITNÝCH PREDPISOV	26
2.9.1	Legislatívna ochrana prírody a krajiny	26
2.9.2	Socioekonomické javy, nehmotného charakteru, vyčlenené za účelom ochrany jednotlivých technických prvkov a okolia.....	26
2.9.3	Ochrana pamiatok.....	27
2.9.4	Ochrana povrchových a podzemných vôd a vodných zdrojov	27
2.9.5	Ochranné a bezpečnostné pásma hlavných rádov technickej infraštruktúry	27
2.10	NÁVRH RIEŠENIA ZÁUJMOV OBRANY ŠTÁTU, POŽIARNEJ OCHRANY, OCHRANY PRED POVODŇAMI	29
2.10.1	Zájmy obrany štátu	29
2.10.2	Špeciálna ochrana	29
2.10.3	Požiarna ochrana.....	29
2.10.4	Ochrana pred povodňami	29
2.10.5	Civilná ochrana	29
2.11	NÁVRH OCHRANY PRÍRODY A TVORBY KRAJINY, VRÁTANE PRVKOV ÚZEMNÉHO SYSTÉMU EKOLOGICKEJ STABILITY A EKOSTABILIZAČNÝCH OPATRENÍ	30
2.11.1	Chránené územia.....	30
2.11.2	Chránené stromy	30
2.11.3	Osobitne významné časti prírody a krajiny	30

2.11.4	Územný systém ekologickej stability.....	31
2.11.5	Koncepcia územného zabezpečenia ekologickej stability, návrh ekostabilizačných opatrení	31
2.12	NÁVRH DOPRAVNÉHO A TECHNICKÉHO VYBAVENIA.....	32
2.12.1	Doprava	32
2.12.2	Vodné hospodárstvo	35
2.12.3	Energetika.....	37
2.12.4	Zásobovanie teplom.....	40
2.12.5	Zásobovanie plynom.....	41
2.13	Pošta a telekomunikácie	41
2.13.1	Telekomunikácie	41
2.14	KONCEPCIA STAROSTLIVOSTI O ŽIVOTNÉ PROSTREDIE, PRÍPADNE HODNOTENIE Z HĽADISKA PREDPOKLADANÝCH VPLYVOV NA ŽIVOTNÉ PROSTREDIE	41
2.14.1	Geografická poloha a všeobecné regionálno-geomorfologické pomery	42
2.14.2	Hydrologické pomery	43
2.14.3	Klimatické pomery.....	43
2.14.4	Pôdne pomery.....	44
2.14.5	Rastlinstvo	45
2.14.6	Živočíšstvo	46
2.14.7	Genofondovo významné lokality	46
2.14.8	Hodnotenie z hľadiska predpokladaných vplyvov na životné prostredie.....	47
2.14.9	Návrh zásad a opatrení pre nakladanie s odpadmi	47
2.15	VYMEDZENIE A VYZNAČENIE PRIESKUMNÝCH ÚZEMÍ, CHRÁNENÝCH LOŽISKOVÝCH ÚZEMÍ A DOBÝVACÍCH PRIESTOROV	47
2.16	VYMEDZENIE PLÔCH VYŽADUJÚCICH ZVÝŠENÚ OCHRANU, NAPR. ZÁPLAVOVÉ ÚZEMIE, ÚZEMIE ZNEHODNOTENÉ ŤAŽBOU	47
2.16.1	Návrh opatrení ochrany prírody	47
2.16.2	Návrh protipovodňových a vodohospodárskych opatrení	48
2.16.3	Územie znehodnotené ťažbou.....	48
2.17	VYHODNOTENIE BUDÚCEHO MOŽNÉHO POUŽITIA POĽNOHOSPODÁRSKEJ PÔDY A LESNEJ PÔDY NA STAVEBNÉ A INÉ ZÁMERY	48
2.17.1	Pôdny fond	49
2.17.2	Prehľad stavebných a iných zámerov na poľnohospodárskej pôde	51
2.17.3	Lesné hospodárstvo.....	53
2.18	HODNOTENIE NAVRHOVANÉHO RIEŠENIA NAJMÄ Z HĽADISKA ENVIRONMENTÁLNYCH, EKONOMICKÝCH, SOCIÁLNYCH A ÚZEMNO-TECHNICKÝCH DÔSLEDKOV	53
3	ZÁVÄZNÁ ČASŤ:.....	54
	NÁVRH ZÁVÄZNEJ ČASTI ÚZEMNOPLÁNOVACEJ DOKUMENTÁCIE /ÚPN-O/ BEŇADIKOVÁ.....	54
	– NÁVRH RIEŠENIA ÚPN-O.....	54
4	TABULKOVÁ ČASŤ :	63
5	PRÍLOHY	65

1 ZÁKLADNÉ ÚDAJE

1.1 ÚVOD

Dôvodom pre obstaranie Územnoplánovacej dokumentácie obce Beňadiková je nevyhnutnosť získania nástroja, ktorý by komplexne riešil priestorové usporiadanie a funkčné využívanie územia obce, zosúladil záujmy a činnosti ovplyvňujúce územný rozvoj, životné prostredie a ekologickú stabilitu a stanovil regulatívy priestorového usporiadania a funkčného využívania územia. Vzhľadom na stúpajúci počet požiadaviek investorov pre rozvoj aktivít v obci i v jej záujmovom území je nevyhnutné reagovať na ich záujem a vypracovať územný plán, ktorý by zohľadňoval aktuálne potreby rozvoja sídla vo väzbe na platnú legislatívu a koordinoval trvalodržateľný rozvoj sídla.

Územnoplánovacia dokumentáciu spracováva od roku 2007 Ateliér URBIA - Liptovský Mikuláš. Odborne spôsobilá osoba pre obstarávanie územnoplánovacej dokumentácie je Ing.Fedor Halaša a od 07/2013 Ing.arch. Vlasta Cukorová. Rozsah spracovania územnoplánovacej dokumentácie - návrhu riešenia je daný zákonom č.50/1976 Zb. v znení neskorších predpisov, Vyhlášky MŽP č.55/2001 Z.z. a metodickým usmernením obstarania a spracovania územného plánu obce.

Textová časť územnoplánovacej dokumentácie bude obsahovať :

- základné údaje
- riešenie územného plánu
- doplňujúce údaje
- dokladovú časť

Záväzná časť územnoplánovacej dokumentácie je vypracovaná v rozsahu a štruktúre stanovenej v § 12 ods. 6 písm.a/- 1 Vyhlášky č.55/2001 Z.z.

Textová časť bude odovzdaná vo formáte A4.

Grafická časť návrhu ÚPN-O Beňadiková obsahuje :

Č.VÝKR.	NÁZOV VÝKRESU	MIERKA
1	VÝKRES ŠIRŠÍCH VZŤAHOV	1 : 50 000
2	KOMPLEXNÝ VÝKRES PRIESTOROVÉHO USPORIADANIA A FUNKČNÉHO VYUŽITIA ÚZEMIA S VYZNAČENOU ZÁVÄZNOU ČASŤOU A VPS	1 : 5 000
3	VÝKRES VEREJNÉHO DOPRAVNÉHO A TECHNICKÉHO VYBAVENIA ZÁUJMOVÉHO ÚZEMIA	1 : 5 000
4	VÝKRES OCHRANY PRÍRODY A TVORBY KRAJINY	1 : 5 000
5	VYHODNOTENIE DÔSLEDKOV STAVEBNÝCH ZÁMEROV A INÝCH ZÁMEROV NA PP A LP	1 : 5 000

Zoznam použitých podkladov :

1. ÚPD – VÚC Žilinského kraja, aktualizácia 2005, 2009, atd.
2. VZN Žilinského samosprávneho kraja číslo 6/2005 o záväzných častiach Zmien a doplnkov Územného plánu veľkého územného celku Žilinského kraja.
3. ÚPN SÚ Beňadiková - prieskumy a rozbor, štúdia IBV
4. Územnoplánovacie podklady OcÚ Beňadiková, štúdia IBV
5. Zadanie pre vypracovanie ÚPN-O Beňadiková, 2008 (zapracované vyhodnotenie pripomienok)
6. Odkanalizovanie a zásobovanie vodou, LVS Liptovský Mikuláš
7. Štatistické údaje (ŠÚSR)
8. SOBD 2001

9. Projekt regionálneho územného systému ekologickej stability okresu Liptovský Mikuláš (Ing. Hovorková, Ústep s.r.o, Banská Bystrica 1993)
10. Súpis pamiatok na Slovensku (SÚPSaOP)

Riešiteľský kolektív pri realizácii územnoplánovacej dokumentácie obce Beňadiková :

Urbanizmus :	Ing. arch. Tatiana Nosková
Životné prostredie, občianska vybavenosť, demografia, bývanie, rekreácia a cestovný ruch:	Ing.arch. Tatiana Nosková Ing. Marta Hajniková RNDr. Iveta Ječmenová Ing. Martin Uličný Ing. Viera Stručková
Doprava	
Vodné hospodárstvo :	
Energetika - elektrická energia, telekomunikácie, plyn, teplo :	Pavol Kubáň
Technická spolupráca :	Ing. Anna Žuffová, Ing. Barbora Halášová
Zástupca obstarávateľa (odborne spôsobilá osoba v zmysle § 2 SZ, zastupujúca obec v obstarávaní ÚPP a ÚPD) :	Ing. Fedor Halaša Ing. Vlasta Cukorová

1.2 Hlavné ciele riešenia a problémy, ktoré územný plán rieši

Návrh riešenia územnoplánovacej dokumentácie je vypracovaný v zmysle §12 Vyhlášky o územnoplánovacích podkladoch a územnoplánovacej dokumentácie č.55/2001 Z.z a postup obstarávania je v súlade s § 22 Zákona č. 50/1976 Zb. v znení neskorších predpisov.

Vzhľadom k tomu, že sa jedná o obec, ktorá má menej ako 2 000 obyvateľov v zmysle § 21, ods. (2) nie je potrebné vypracovať koncept riešenia ÚPN-O.

Za hlavný cieľ rozvoja obce považujeme komplexne vyriešené priestorové usporiadanie a funkčné využívanie územia so stanovením zásad jeho rozvoja a vytvorenia predpokladov pre trvalý súlad všetkých činností v území, s osobitným zreteľom na starostlivosť o životné prostredie, dosiahnutie ekologickej rovnováhy a zabezpečenie trvalo udržateľného rozvoja, pre šetrné využívanie prírodných zdrojov a pre zachovanie prírodných, civilizačných a kultúrnych hodnôt.

Návrh ÚPN-O rieši nasledovné základné ciele rozvoja :

- vytvára možnosti pre realizáciu nových lokalít funkcie bývania s príslušnou občianskou vybavenosťou a technickou infraštruktúrou s podmienkou zachovania špecifickej identity sídla
- navrhuje lokality pre rozvoj občianskej vybavenosti obce
- určuje podmienky pre rozvoj priemyselnej a výrobnno-obslužnej zóny v katastrálnom území obce
- zabezpečuje zachovanie a ochranu kultúrneho a prírodného dedičstva obce
- stanovuje podmienky a určuje lokality pre rozvoj rekreačnej funkcie v obci
- určuje vhodné plochy pre rozvoj agroturizmu v katastrálnom území obce
- navrhuje dobudovanie a rekonštrukciu technickej infraštruktúry obce
- rieši dopravnú infraštruktúru obce s cieľom eliminovať jej negatívny dopad na okolie
- stanovuje plochy verejnoprospešných stavieb
- vytypoval trasy náučných chodníkov a cyklotrás v rámci katastrálneho územia obce
- stanovuje zásady zabezpečenia ochrany životného prostredia riešeného územia

1.3 VYHODNOTENIE DOTERAJŠIEHO ÚZEMNÉHO PLÁNU OBCE AK EXISTUJE

Dôvodom pre obstaranie územnoplánovacej dokumentácie obce Beňadiková je nevyhnutnosť získania nástroja, ktorý by komplexne riešil priestorové usporiadanie a funkčné využívanie územia obce, zosúladil záujmy a činnosti ovplyvňujúce územný rozvoj, životné prostredie a ekologickú stabilitu územia.

Pre obec Beňadiková bol začatý proces spracovania územnoplánovacej dokumentácie Ateliérom Géze Liptovský Mikuláš v roku 1994, kedy boli vypracované prieskumy a rozbor. V októbri 1994 boli vypracované a prerokované územno-hospodárske zásady pre vypracovanie územného plánu obce, v roku 1999 bol vypracovaný koncept riešenia návrhu územnoplánovacej dokumentácie, ktorý bol prerokovaný. V roku 2000 bola zmenená legislatíva v územnom plánovaní - Zákon č.237/2000 Z.z., a v roku 2001 bola MŽP vydaná vyhláška č.55/2001 Z.z. o územnoplánovacích podkladoch a územnoplánovacej dokumentácii. Až v roku 2004 bol vypracovaný návrh územnoplánovacej dokumentácie, ktorý však nebol dokončený a zároveň nespĺňal podmienky Zákona č.50/1976 Zb. v znení neskorších predpisov a vyhlášky MŽP č.55/2001 Zb. V roku 2004 bol dopracovaný krajinnoekologický plán, autorom ktorého je Ing. Peter Gažík. V roku 2006 Ing.arch.Géze zomrel a dielo nemohlo byť ukončené.

Krajský stavebný úrad doporučil obci vypracovanie Zadania v zmysle požiadaviek SZ a Vyhlášky MŽP č.55/2001 Z.z., nakoľko pôvodné ÚHZ neboli schválené OZ a nezohľadňujú nové požiadavky pre rozvoj obce a katastra.

1.4 ÚDAJE O SÚLADE RIEŠENIA ÚZEMIA SO ZADANÍM A SO SÚBORNÝM STANOVISKOM Z PREROKOVANIA KONCEPTU ALEBO NÁVRHU, AK SA NEVYPRACOVAL KONCEPT

Na základe uvedeného bolo v mesiaci 4/2007 vypracované nové Zadanie pre vypracovanie územnoplánovacej dokumentácie Beňadiková. Obec zabezpečovala obstarávanie ÚPN-O Beňadiková prostredníctvom Ing.Fedora Halašu, odborne spôsobilej osoby pre obstarávanie ÚPP a ÚPD, reg. č. 081, od 07/2013 zabezpečuje obstarávanie ÚPN- O Ing.arch. Vlasta Cukorová, odborne spôsobilá osoba pre obstarávanie ÚPP a ÚPD.

Oznámenie verejnosti o prerokovaní Zadania pre ÚPN – O Beňadiková v súlade s ustanovením §20 ods.2) Stavebného zákona bolo dotknutým orgánom štátnej správy, samosprávy a právnickým osobám zaslané spolu s návrhom Zadania doporučenými listami zo dňa 11.5.2007. Oznámenie verejnosti o prerokovaní Zadania pre ÚPN-O Beňadiková podľa ustanovenia § 20. ods. 3) Stavebného zákona bolo vykonané vyvesením Oznámenia o prerokovaní Zadania zo dňa 11. 05. 2007 na úradnej tabuli obce spolu s celým obsahom Zadania od 17.05.2007 do 18.06.2007 po dobu viac ako 30 dní.

Žiadna zo vznesených pripomienok nemala charakter spochybňujúci prerokovaný návrh Zadania a väčšina z nich mala povahu spresnenia požiadaviek, ktoré boli buď priamo zapracované do návrhu Zadania, alebo sú akceptované priamo v návrhu ÚPN-O. Po ukončení pripomienkového konania posúdil Krajský stavebný úrad v Žiline dopracovaný návrh Zadania pre ÚPN-O Beňadiková podľa § 20, ods. 5) Stavebného zákona a vydal k nemu súhlasné stanovisko č. 2008/00666/HRI zo dňa 11.3.2008, s odporúčaním Obecnému zastupiteľstvu v Beňadikovej schváliť predmetné Zadanie podľa ustanovenia § 20, ods. 7, písm. c) uvedeného zákona.

Obecné zastupiteľstvo v Beňadikovej schválilo Zadanie pre vypracovanie územnoplánovacej dokumentácie uznesením č.3 zo dňa 14.05.2008.

V roku 2010 bol vypracovaný a prerokovaný návrh riešenia ÚPN-O Beňadiková. Vo vyhodnotení stanovísk došlo k rozporu medzi stanoviskom Žilinského samosprávneho kraja a Krajského pozemkového úradu v Žiline. Proces obstarávania bol ovplyvnený schválením ZaD č. 4 ÚPD VÚC Žilinského Kraja a následne vypracovaním a schválením ZaDč.4 A -ÚPD VÚC Žilinského Kraja. Proces prerokovania je zdokumentovaný v Správe o prerokovaní ÚPN-O Beňadiková.

2 RIEŠENIE ÚZEMNÉHO PLÁNU OBCE :

2.1 VYMEDZENIE RIEŠENÉHO ÚZEMIA A JEHO GEOGRAFICKÝ OPIS

Obec Beňadiková sa nachádza na severovýchode záujmového územia cca 4 km od okresného sídla Liptovský Mikuláš, katastrálne územie obce má výmeru 497 ha a bezprostredne naväzuje na katastrálne územie mesta Liptovský Mikuláš a obcí Liptovský Ondrej, Jamník, Uhorská Ves, Liptovský Ján.

Celé územie katastra Beňadikovej sa nachádza v geomorfologickom celku Podtatranskej kotliny, podcelku Liptovská kotlina a v častiach smrečianska pahorkatina a Liptovské nivy. Jedná sa o akumuláčno-erózný reliéf proluviálno-fluviálnej pahorkatiny a fluviálny rovinný reliéf v nive Váhu. Z morfoštruktúrneho hľadiska sa jedná o reliéf na polygentických sedimentoch slabo spevnených až sypkých hornín so slabým uplatnením litológie. Výrazným typom reliéfu sú proluviálne kužele.

Obec leží v strednej časti Liptovskej kotliny v doline potoka Trnovec v nadmorskej výške 600 až 750 m.n.m. V obci je 108 domov, z toho je cca 90 trvale obývaných. Obec sa vyvinula v I. pol. 13. storočia v chotári obce Uhorská Ves. Spomína sa v roku 1352 a patrila zemianskej rodine Detrichovcov, časť rodinám Kiszelyovcov a Lubyovcov.

Kataster obce zo severnej časti susedí s katastrálnym územím obce Liptovský Ondrej, z východnej strany s katastrom obce Jamník, z východnej a južnej časti s katastrálnym územím obce Uhorská Ves a v južnej časti s katastrálnym územím obce Liptovský Ján. Zo západnej časti je kataster obce Beňadiková napojený na kataster mesta Liptovský Mikuláš (k.ú.Okoličné) miestnu časť Stošice. V súčasnosti tvorí Beňadiková súčasť mikroregionálneho partnerstva s obcami Liptovský Ondrej, Kanská, Jakubovany a Jamník, ktoré je zamerané na realizáciu trvaloudržateľného rozvoja a rozvoj cestovného ruchu. prihraničnej oblasti okresu Liptovský Mikuláš s Poľskou republikou.

Územný plán obce Beňadiková rieši celé katastrálne územie obce v mierke 1 : 5 000. Záujmové územie obce je vymedzené jej katastrálnou hranicou. Intravilán sídla, jeho zastavané územie bolo komisionálne ohraničené k 1.9.1990.

Poloha ZUJ Beňadiková v rámci okresu.

Riešeným územím pre potreby vypracovania územného plánu obce je :

- celé katastrálne územie sídla (M 1 : 5 000)
- obec – zastavané územie obce s príslušnými plochami potrebnými pre jeho rozvoj (M 1 : 5 000)

2.2 VÄZBY VYPLÝVAJÚCE Z RIEŠENIA A ZO ZÁVAZNÝCH ČASTÍ ÚZEMNÉHO PLÁNU REGIÓNU

Návrh záväznej časti Zmien a doplnkov č. 4 ÚPN VÚC Žilinského kraja vychádza z platného znenia záväznej časti ÚPN VÚC, t.j. z textu, ktorý je platný po zapracovaní zmien v záväznej časti vyplývajúcich zo Zmien a doplnkov č. 1, 2, a 3.

Text, ktorý sa nemení a ostáva v platnosti je napísaný tenkým kolmým písmom. Text, ktorý sa dopĺňa alebo mení v rámci Zmien a doplnkov č. 4 ÚPN VÚC je napísaný **hrubým kolmým písmom**.

Uvádza sa časť úplného znenia záväznej časti ÚPN – VÚC ŽSK, vzťahujúce sa k riešenému územiu obce Beňadiková a jej záujmovému územiu.

I. Záväzné regulatívy funkčného a priestorového usporiadania územia

Pri riadení funkčného využitia, usporiadania územia a rozvoja osídlenia kraja platia tieto záväzné regulatívy, ktoré nadväzujú na záväznú časť KURS 2001, schválenú uznesením vlády SR č. 1033 z 31. októbra 2001 a vyhlásenú nariadením vlády SR č. 528/2002 Z.z. zo dňa 14. augusta 2002.

1. V OBLASTI USPORIADANIA ÚZEMIA, OSÍDLENIA A ROZVOJA SÍDELNEJ ŠTRUKTÚRY

- 1.8 podporovať vznik a posilnenie suburbánnych pásiem okolo miest Žilina, Martin, Čadca, Liptovský Mikuláš, Ružomberok a Dolný Kubín,
- 1.10 podporovať ako ťažiská osídlenia nižších úrovní v Žilinskom kraji :
 - 1.10.1 liptovskomikulášsko-ružomersko-dolnokubínske ťažisko osídlenia ako ťažisko osídlenia druhej úrovne,
- 1.11 podporovať ťažiská osídlenia ako rozvojové sídelné priestory vytváraním ich funkčnej komplexnosti so zohľadnením ich regionálnych súvislostí,
- 1.12 podporovať nástrojmi územného rozvoja diverzifikáciu ekonomickej základne ťažísk osídlenia pri využívaní špecifických daností a podmienok jednotlivých území,
- 1.13 sledovať pri decentralizácii riadenia rozvoja územia vytváranie polycentrických systémov - sietí miest a aglomerácií, ktoré efektívne podporujú vytváranie vyššej komplexnosti regionálnych celkov,
- 1.14 formovať ťažiská osídlenia uplatňovaním princípov decentralizovanej koncentrácie,
- 1.15 upevňovať vnútroštátne sídelné väzby medzi ťažiskami osídlenia,
- 1.16 vytvárať podmienky pre budovanie rozvojových osí v záujme tvorby vyváženej hierarchizovanej štruktúry
- 1.17 napomáhať rozvoju vidieckeho priestoru a náprave vzťahu medzi mestom a vidiekom na základe nového partnerstva, založeného na vyššej integrácii funkčných vzťahov mesta a vidieka nasledovnými opatreniami :
 - 1.17.1 vytvárať podmienky pre rovnovážny vzťah urbánnych a rurálnych území a integráciu funkčných vzťahov mesta a vidieka,
 - 1.17.2 podporovať rozvoj vidieckeho osídlenia s cieľom vytvárania rovnocenných životných podmienok obyvateľov a zachovania vidieckej (rurálnej) krajiny ako rovnocenného typu sídelnej štruktúry,
 - 1.17.3 zachovať špecifický ráz vidieckeho priestoru a pri rozvoji vidieckeho osídlenia zohľadňovať špecifické prírodné, krajinné a architektonicko-priestorové prostredie,
 - 1.17.4 vytvárať podmienky dobrej dostupnosti vidieckych priestorov k sídelným centráram, podporovať výstavbu verejného dopravného a technického vybavenia obcí, moderných informačných technológií tak, aby vidiecke priestory vytvárali kultúrne a pracoviskovo rovnocenné prostredie voči urbánnym priestorom a dosiahnuť tak skĺbenie tradičného vidieckeho prostredia s požiadavkami na moderný spôsob života,
- 1.20 rešpektovať existenciu pamiatkovo chránených historických sídelných a krajinných štruktúr, a to najmä lokalít svetového kultúrneho dedičstva, archeologických nálezov, pamiatkových rezervácií, pamiatkových zón, areálov historickej zelene a národných kultúrnych pamiatok, lokalít tvoriacich charakteristické panorámy chránených území, národnú sústavu chránených území v príslušnej kategórii a stupni ochrany a medzinárodne chránených území (ramsarské lokality, lokality NATURA),
- 1.21 **d ďalšie rozvojové plochy v katastrálnych územiach jednotlivých obcí riešiť v nadväznosti na zastavané územia, nevytvárať izolované urbanistické celky, rešpektovať prírodné**

a historické danosti územia obce; v novovytváraných územných celkoch ponechať rezervu pre vnútro sídelnú a vnútroareálovú zeleň.

2. V OBLASTI SOCIÁLNEJ INFRAŠTRUKTÚRY

- 2.14 zachovať územné predpoklady pre prevádzku a činnosť existujúcej siete a rozvoj nových kultúrnych zariadení v regiónoch ako neoddeliteľnej súčasť existujúcej infraštruktúry a kultúrnych služieb obyvateľstvu.

3. V OBLASTI ROZVOJA REKREÁCIE, TURISTIKY, CESTOVNÉHO RUCHU A KÚPEĽNÍCTVA

- 3.5 pre všetky mestá v kraji dobudovať jestvujúce a založiť nové prímestské rekreačné zóny, s rekreačnými lesmi a vybavenosťou pre pohybové a relaxačné aktivity; sledovať pri tom potrebu znížiť tlak na najatraktívnejšie turistické a kúpeľné centrá, ako je Vrátna dolina a Rajecké Teplice pri Žiline, Martinské hole pri Martine, Malinô Brdo pri Ružomberku a Demänovská dolina pri Liptovskom Mikuláši,
- 3.12 dobudovať sieť turistických informačno-propagačných centier a návštevných centier rekreácie a turizmu v okresných sídlach kraja a východiskových centrách cestovného ruchu,
- 3.14 podporovať aktivity, ktoré súvisia s realizáciou siete miestnych cyklotrás nadväzujúcich na navrhované cyklomagistály.

4. V OBLASTI USPORIADANIA ÚZEMIA Z HLADISKA EKOLOGICKÝCH ASPEKTOV, OCHRANY PÔDNEHO FONDU, OCHRANY PRÍRODY A KRAJINY A OCHRANY KULTÚRNEHO DEDIČSTVA

- 4.1 rešpektovať prvky územného systému ekologickej stability kraja a ich funkčný význam v kategóriách
- 4.1.3 biocentrá regionálneho významu podľa schváleného územného plánu,
- 4.1.4 biokoridory nadregionálneho a regionálneho významu podľa schváleného územného plánu regiónu,
- 4.2 rešpektovať podmienky ochrany prírody v súlade so schváleným národným zoznamom území európskeho významu,
- 4.3 dodržiavať pri hospodárskom využívaní území, začlenených medzi prvky územného systému ekologickej stability podmienky
- 4.3.1 pre chránené územia (vyhlásené a navrhované na vyhlásenie) podľa osobitných predpisov o ochrane prírody a krajiny, kategórie a stupňa ochrany,
- 4.3.2 pre lesné ekosystémy, vyplývajúce z osobitných predpisov o ochrane lesov v kategóriách ochranné lesy a lesy osobitného určenia,
- 4.3.3 pre poľnohospodárske ekosystémy, vyplývajúce z osobitných predpisov o ochrane poľnohospodárskej pôdy v kategóriách podporujúce a zabezpečujúce ekologickú stabilitu územia (trvalé trávne porasty),
- 4.3.4 pre ekosystémy mokradí, vyplývajúce z medzinárodných zmlúv a dohôd, ktorými je Slovenská republika viazaná,
- 4.3.5 pre navrhované chránené vtáčie územia a dodržiavať ochranné podmienky stanovované samostatne osobitným predpisom pre každé chránené vtáčie územie,
- 4.3.6 pre navrhované územia európskeho významu a zosúladiť spôsob ich využívania tak, aby nedošlo k ohrozeniu predmetu ochrany,
- 4.4 zachovať prirodzený charakter vodných tokov, zaradených medzi biokoridory, chrániť jestvujúcu sprievodnú vegetáciu a chýbajúcu vegetáciu doplniť autochtónnymi druhmi,
- 4.5 zabezpečiť skladbu terestrických biokoridorov vo voľnej krajine len prírodnými prvkami - trávne porasty, stromová a krovinná vegetácia a vylúčiť všetky aktivity, ohrozujúce prirodzený vývoj (vylúčenie chemických výživových a ochranných látok, skládka odpadov a pod.),
- 4.6 stabilizovať spodnú hranicu lesov a zvýšiť ich biodiverzitu ako ekotónovú zónu les - bezlesie,
- 4.7 podporovať extenzívne leso-pasienkárске využívanie podhorských častí, s cieľom zachovania krajinársky a ekologicky hodnotných území s rozptýlenou vegetáciou,
- 4.8 zachovať územné časti s typickou rázovitosťou krajinnej štruktúry daného regiónu (Kysuce, Orava, Liptov, Turiec),
- 4.8.1 ak nie je schválená ÚPD obce, tak chrániť pred optickým znehodnotením stavebnou činnosťou lokality, tvoriace charakteristické krajinné panorámy,

- 4.8.2 preveriť pri každom navrhovanom veľkoplošnom zábere, líniovom zábere krajiny, alebo inom technickom diele :
 - a) dopad navrhovaných stavieb na okolitú krajinu - krajinný obraz (harmónia, kompozícia, vyváženosť, mierkovitosť),
 - b) dopad navrhovaných stavieb na zmenu krajinnej panorámy miesta alebo línie,
 - c) bezprostredný dopad a mieru devastácie lokálnych krajinných scenérií, alebo ich zmenu,
 - d) prínos možných vizuálnych vnemov z krajinného obrazu priamo z navrhovaných diel (diaľnice),
 - e) dopad na psychologické pôsobenie navrhovaných stavieb v krajine,
 - f) dopad na biodiverzitu, prvky ÚSES a biotopy chránených druhov,
- 4.9 zabezpečiť revitalizáciu regulovaných tokov s doplnením sprievodnej zelene,
- 4.10 prispôbovať trasy dopravnej a technickej infraštruktúry prvkom ekologickej siete tak, aby bola maximálne zabezpečená ich vodivosť a homogénnosť,
- 4.11 eliminovať systémovými opatreniami stresové faktory, pôsobiace na prvky územného systému ekologickej stability (pôsobenie priemyselných a dopravných exhalácií, znečisťovanie vodných tokov a pod.),
- 4.12 rešpektovať poľnohospodársky pôdny fond a lesný pôdny fond ako faktor limitujúci urbanistický rozvoj kraja, definovaný v záväznej časti územného plánu; osobitne chrániť ornú pôdu s veľmi vysokým až stredne vysokým produkčným potenciálom, ornú pôdu, na ktorej boli vybudované hydromelioračné zariadenia, ako aj poľnohospodársku pôdu, na ktorej boli vykonané osobitné opatrenia na zvýšenie jej produkčnej schopnosti,
- 4.13 v obciach a ich miestnych častiach v ochranných pásmach Národného parku Malá Fatra, Tatranského národného parku, Národného parku Nízke Tatry a Národného parku Veľká Fatra
 - 4.13.1 viazať novú výstavbu v ďalšom procese urbanizácie predovšetkým na jestvujúce sídelné útvary v podhorskej oblasti,
 - 4.13.2 realizovať rozširovanie zastavaného územia obcí na úkor poľnohospodárskej pôdy a lesnej pôdy len v súlade so schválenou územnoplánovacou dokumentáciou a na základe posúdenia vplyvov na životné prostredie,
 - 4.13.3 zohľadňovať pri umiestňovaní činností na území ich predpokladaný vplyv na životné prostredie a realizáciou vhodných opatrení dosiahnuť odstránenie, obmedzenie alebo zmiernenie prípadných negatívnych vplyvov,
- 4.14 v turistických strediskách na území Národného parku Malá Fatra, Tatranského národného parku a Národného parku Nízke Tatry a Národného parku Veľká Fatra
 - 4.14.1 zmeny hraníc zastavaných území, kapacity rekreačných lôžok, prírastky bytov pre trvalo bývajúcich obyvateľov, rozvoj športových zariadení novou výstavbou riešiť len podľa schválených územných plánov obcí a podľa výsledkov posudzovania v zmysle zákona **NR SR č. 24/2006 Z.z.** o posudzovaní vplyvov **činností** na životné prostredie,
 - 4.14.2 nezakladať nové strediská a lokality turizmu, rekreácie, športu a klimatickej liečby na území Tatranského národného parku, Národného parku Malá Fatra, Národného parku Nízke Tatry a Národného parku Veľká Fatra,
 - 4.14.3 zvyšovať architektonickú úroveň, priestorové a krajinné - sadovnícke rámcovanie existujúcich aj navrhovaných objektov a stavieb spracovaním projektov sadovníckych úprav pre každú novopovoľovanú stavbu mimo IBV,
- 4.15 povoľovať výstavbu malých vodných elektrární na vodnom toku Váh len výnimočne
 - 4.15.1 nepovoľovať výstavbu malých vodných elektrární na vodných tokoch, ktorým sa poskytuje územná ochrana prírody a krajiny :
 - c) prítoky Váhu, zaradené medzi územia európskeho významu,
- 4.16 zabezpečiť vypracovanie projektov miestnych územných systémov ekologickej stability v okresoch Žilinského kraja prednostne pre tieto oblasti v okrese
 - 4.16.5 Liptovský Mikuláš pre Kvačany, Prosiek, Beňadikovú, Smrečany, Žiar a Liptovský Mikuláš,
- 4.17 rešpektovať zásady rekreačnej funkcie krajinných celkov a limity rekreačnej návštevnosti podľa schválených územných plánov obcí, aktualizovaných územnoplánovacích podkladov a dokumentov

- a koncepcií rozvoja jednotlivých oblastí kraja a obcí v záujme trvalej a objektívnej ochrany prírodného prostredia Žilinského kraja,
- 4.19 zabezpečiť ochranu prirodzených ekosystémov podporou rozvoja komplexnej vybavenosti (vrátane zvyšovania lôžkových kapacít v OP NP) a taktiež rozvojom obcí v podhorských oblastiach s dôrazom na vyzdvihnutie miestnych zvláštností a folklóru; uvedenú vybavenosť riešiť komplexne s dôrazom na limity prírodných zdrojov,
- 4.20 vymedziť hranice zátopových území vodných tokov v ÚPD obcí za účelom ochrany priestoru riečnych alúvií pre situácie vysokých vodných stavov a ochrany biotických prvkov a ich stanovísk v alúviách vodných tokov,
- 4.21 zabezpečiť pri ochrane pamiatkových území ich primerané funkčné využitie, zachovanie, údržbu a regeneráciu historického pôdorysu a parcelácie, vylúčenie veľkoplošných asanácií, zachovanie objektivej skladby, výškového a priestorového usporiadania objektov, uličného parteru, zachovania charakteristických pohľadov, siluety a panorámy, rešpektovanie historických a architektonických dominánt, zachovanie archeologických nálezísk.

5. V OBLASTI ROZVOJA NADRADENEJ DOPRAVNEJ INFRAŠTRUKTÚRY

- 5.1 dopravná regionizácia
- 5.3 **infraštruktúra cestnej dopravy**
- 5.3.11 v návrhovom období chrániť územný koridor a homogenizovať cestu I/11 celoštátneho významu, v trase a úsekoch :
- i) Liptovský Mikuláš - Liptovský Hrádok, peáž s Malým tatranským okruhom v kategórii C 11,5/80, súbežná cesta s diaľnicou D1 a hlavná cesta pre medzinárodnú turistickú dopravu,
 - j) Liptovský Hrádok - hranica Žilinského a Prešovského kraja v kategórii C 9,5/80, súbežná cesta s diaľnicou D1,
- 5.3.16 v návrhovom a výhľadovom období zabezpečiť územnú rezervu cesty I/18 celoštátneho významu v trase a úsekoch :
- a) Liptovský Mikuláš, trasa južným okrajom mesta, súbežná s pripravovanou preložkou železničnej trate č. 180, v kategórii
- 5.3.38 v návrhovom a výhľadovom období zabezpečiť územnú rezervu pre homogenizáciu cestného ťahu II. triedy „Malý tatranský okruh“ - (súčasná cesta III/520019, II/584, II/537), hlavný cestný ťah pre medzinárodnú turistickú dopravu cestu, v kategórii C 9,5/70-60, v trase a úsekoch :
- d) peáž s cestou I/18 Liptovský Mikuláš - Liptovský Hrádok v kategórii C 11,5/80 ako súbežná cesta s diaľnicou D1,
- 5.4 **infraštruktúra železničnej dopravy**
- 5.4.1 v návrhovom i výhľadovom období rešpektovať lokalizáciu existujúcej železničnej infraštruktúry - tratí, plôch a zariadení - umiestnenú na pozemkoch Železníc Slovenskej republiky,
- 5.4.4 v návrhovom a výhľadovom období chrániť územný koridor a vo výhľadovom období realizovať modernizáciu železničnej trate č. 180 I. kategórie na traťovú rýchlosť do 160 km/h, v trase multimodálneho koridoru č. Va., koridorová sieť TEN-T, sieť AGC č. E40, sieť AGTC č. C-E v trase a úsekoch:
- a) v existujúcom koridore trate v úsekoch technicky vynútených lokálnych úprav smerového vedenia trate,
 - b) v nových úsekoch smerového vedenia trate mimo existujúce železničné pozemky Vlachy - Liptovský Mikuláš - Liptovský Hrádok, Kráľova Lehota - Hybe, Východná - Važec - hranica
- 5.8 **infraštruktúra cyklistickej dopravy**
- 5.8.1 v návrhovom a výhľadovom období chrániť územný koridor a realizovať sieť cyklomagistrál (cyklistické trasy celoštátneho významu) v nasledovných trasách a úsekoch :
- d) Liptovsko-tatranská cyklomagistrála v trase cesty I/18 Liptovský Mikuláš - Liptovský Hrádok, v trase cesty II/537 Liptovský Hrádok - Pribylina - hranica Žilinského a Prešovského kraja

6. V OBLASTI VODNÉHO HOSPODÁRSTVA

- 6.1 rešpektovať z hľadiska ochrany vôd
 - 6.1.1 ochranné pásma vodárenských zdrojov,
- 6.4 podporovať rozvoj skupinových vodovodov pre zásobovanie obyvateľov a uvažovaný územný rozvoj zabezpečením výstavby týchto stavieb :
 - 6.4.10 SKV Liptovský Mikuláš, napojenie obce Beňadiková,**
- 6.5 podporovať rozvoj miestnych vodovodov v obciach a ich miestnych častiach s nedostatočným zásobovaním pitnou vodou, mimo dosahu SKV **a v obciach bez verejného vodovodu,**
- 6.6. **zabezpečiť rozvoj verejných kanalizácií v súlade s vecnými požiadavkami smernice 91/271/EHS (trasponovanými do zákona č. 364/2004 Z.z. o vodách), vrátane časového harmonogramu, s cieľom vytvoriť podmienky pre zabezpečenie dobrého stavu vôd do roku 2015. To znamená :**
 - 6.6.3. ak je v aglomeráciách s veľkosťou pod 2 000 EO vybudovaná stoková sieť, alebo sa aglomerácia nachádza v území vyžadujúcu zvýšenú ochranu podzemných vôd, povrchových vôd, prírodných liečivých vôd a prírodných minerálnych vôd, zabezpečiť primeranú úroveň čistenia komunálnych odpadových vôd alebo splaškových odpadových vôd tak, aby bola zabezpečená požadovaná miera ochrany recipienta; opatrenia budú realizované priebežne v súlade s plánom rozvoja verejných kanalizácií,**
 - 6.6.4. zabezpečiť realizáciu opatrení pre zmiernenie negatívneho dopadu odľahčovaní a odvádzania vôd z povrchového odtoku na ekosystém recipienta,**
 - 6.6.5. vylúčiť vypúšťanie čistiarenskeho kalu a obsahu žump do povrchových vôd a podzemných vôd,**
- 6.7 prednostne zabezpečiť výstavbu týchto stavieb :
 - 6.7.3 pre aglomerácie menej ako 2 000 EO :**
 - a) Jakubovany, dobudovanie kanalizácie v obci Jakubovany a rekonštrukcia ČOV Liptovský Ondrej,**
- 6.8 podporovať rozvoj kanalizácií a ČOV v obciach a miestnych častiach, ktoré nie je možné riešiť formou skupinových kanalizácií,
 - 6.13.2 vytvoriť podmienky účasti obcí na riešení povodňovej ochrany v zmysle Organizačnej smernice č. 5/2008 Slovenského vodohospodárskeho podniku š.p. Žilina a možnosti financovania v rámci Operačného programu Životné prostredie, Prioritná os 2 „Ochrana pred povodňami“, operačný cieľ : 2.1. Preventívne opatrenia na ochranu pred povodňami,**
 - 6.13.5 rešpektovať záplavové čiary z máp povodňového ohrozenia a zamedziť výstavbu v okolí vodných tokov a v území ohrozovanom povodňami,**
 - 6.13.6 rešpektovať preventívne protipovodňové opatrenia navrhované v pláne manažmentu povodňového rizika,**
- 6.14 rešpektovať pásma ochrany verejných vodovodov, verejných kanalizácií a vodohospodárskych stavieb.

7. V OBLASTI NADRADENEJ ENERGETICKEJ INFRAŠTRUKTÚRY

- 7.1 zohľadniť ekonomické a ekologické hľadiská pri zabezpečení územia energiami a vytvárať efektívne diverzifikované systémy energetického zásobovania kraja,
- 7.2 zabezpečiť zvýšenú výrobu elektrickej energie
 - 7.2.1 modernizáciou a rekonštrukciou existujúcich zdrojov,
 - 7.2.2 budovaním nových zdrojov využívaním vodnej energie,
 - 7.2.3 využitím zemného plynu v kombinovanej výrobe tepla a elektrickej energie v paroplynových cykloch a kogeneračných jednotkách,
- 7.3 zabezpečiť spoľahlivú a bezpečnú dodávku a prenos elektrickej energie dobudovaním elektrizačnej rozvodnej sústavy kraja v nadväznosti na sústavu SR a sústavu medzištátnu,
- 7.4 v energetickej náročnosti spotreby :
 - 7.4.1 realizovať opatrenia na zníženie spotreby elektrickej energie v priemysle a energeticky náročných prevádzkach,

- 7.4.2 minimalizovať využívanie elektrickej energie na výrobu tepla,
- 7.5 chrániť **územné koridory a plochy pre vedenia a zariadenia v návrhu do roku 2015**
- 7.5.2 **ZVN 400 kV vedenie V461 Medzibrod - Liptovská Mara v koridore V273 (ESt Medzibrod - stožiar č. 100),**
- 7.6 chrániť **územné koridory a plochy pre vedenia a zariadenia vo výhľade po roku 2015:**
 - 7.6.4 výstavbu nového 2x400 kV vedenia ZVN v trase Liptovská Mara - PVE Čierny Váh - Spišská Nová Ves a to variantne a) výstavbou nového 2x400 kV vedenia v koridore 220 kV vedenia V273 Medzibrod - Lemešany, pričom šírka koridoru sa zmení zo súčasných 55 m na 80 m vrátane ochranného pásma, b) výstavbou nového 2x400 kV vedenia súbežne s existujúcim 1x400 kV vedením V407 a to za jeho prevádzky,
- 7.7 podporovať rozvoj plynofikácie územia kraja, chrániť koridory existujúcich a navrhovaných plynovodov a plynárenských zariadení,
- 7.8 zvýšiť percento plynofikácie obcí v kraji v ekonomicky efektívnych oblastiach a v územiach so zvýšenými požiadavkami na ochranu životného a prírodného prostredia (Národné parky, ich OP, CHKO a pod.),
- 7.9 zriaďovať zásobovacie VTL a STL prepojovacie sústavy plynovodov hlavne v okresoch Námestovo, Ružomberok, Liptovský Mikuláš,
- 7.10 zamerať sa v spotrebe zemného plynu na jeho využívanie :
 - 7.10.1 v kombinovanej výrobe tepla a elektrickej energie, paroplynových cykloch a kogeneračných jednotkách,
 - 7.10.2 ako alternatívne palivo pre pohon motorových vozidiel hlavne v hromadnej (MHD, prímestská doprava) a individuálnej doprave,
- 7.11 vytvoriť územné podmienky pre realizáciu plynárenských zariadení, prípadne ich rekonštrukciu a pri využívaní územia chrániť vybudované plynárenské zariadenia predpísanými ochrannými pásmami,
- 7.12 presadzovať v oblasti zásobovania teplom uplatnenie energetickej politiky SR a regionálnej energetickej politiky Žilinského samosprávneho kraja (ŽSK); s využitím kompetencie miestnych orgánov samosprávy budovanie kogeneračných zdrojov na výrobu elektriny a tepla tam, kde je to ekonomicky a environmentálne zdôvodniteľné, udržať a inovovať už vybudované systémy s centralizovaným zásobovaním obyvateľstva teplom,
- 7.13 vytvárať priaznivé podmienky na intenzívnejšie využívanie obnoviteľných a druhotných zdrojov energie ako lokálnych doplnkových zdrojov k systémovej energetike,
- 7.14 podporovať a presadzovať v regióne ŽSK s podhorskými obcami využitie miestnych energetických zdrojov (biomasa, geotermálna a solárna energia, MVE a pod.) pre potreby obyvateľstva a služieb **pri zohľadnení miestnych podmienok,**
- 7.15 znižovať energetickú náročnosť objektov (budov) z hľadiska tepelných strát.

8. V OBLASTI ODPADOVÉHO HOSPODÁRSTVA

- 8.1 zabezpečiť postupnú sanáciu a rekultiváciu nevyhovujúcich skládok odpadov a starých environmentálnych záťaží do roku **2015,**
- 8.2 sanovať prednostne skládky lokalizované v územiach prvkov regionálneho územného systému ekologickej stability a v územiach, kde bezprostredne ohrozujú zložky životného prostredia,
- 8.3 zabezpečiť lokality pre výstavbu zariadení súvisiacich s triedením, recykláciou, využívaním a zneškodňovaním odpadov v obciach, určených v územnom pláne,
- 8.4 zneškodňovanie nevyužitých komunálnych odpadov riešiť prednostne na zabezpečených regionálnych skládkach odpadov obcí, určených v ÚPD,
- 8.5 zabezpečiť na území kraja plochy pre plánovaný systém kontajnerizácie pre nakladanie s nebezpečným odpadom a sieť recyklačných stredísk nebezpečných odpadov **do roku 2015,**
- 8.6 doriešiť zneškodňovanie odpadov zo zdravotníckych zariadení na území kraja,
- 8.7 vytvoriť systémové podmienky pre rozvoj podnikateľskej sféry v oblasti využívania a spracovania odpadov v zmysle navrhovaných opatrení, vyšpecifikovaných v textovej časti návrhu územného plánu veľkého územného celku Žilinský kraj.

9. V OBLASTI USPORIADANIA ÚZEMIA Z HĽADISKA HOSPODÁRSKEHO ROZVOJA

- 9.1. zamerať hospodársky rozvoj jednotlivých okresov v kraji na zvýšenie počtu pracovných príležitostí v súlade s kvalifikačnou štruktúrou obyvateľstva s cieľom znížiť vysokú mieru nezamestnanosti vo väčšine okresov kraja,
- 9.2 podporovať budovanie priemyselných parkov celoštátneho významu v nasledovných sídlach :
 - 9.2.1 Liptovský Mikuláš, Okoličné, Závažná Poruba,
 - 9.2.2 Beňadiková, Okoličné, Uhorská Ves,

10. V OBLASTI TELEKOMUNIKÁCIÍ

- 10.1 zabezpečiť realizáciu hlavných a strategických cieľov, stanovených v telekomunikačných projektoch,
- 10.2 dosiahnuť špičkovú medzinárodnú úroveň telekomunikačných služieb v horizonte do r. 2010,

II. Verejnoprospešné stavby

Verejnoprospešné stavby spojené s realizáciou záväzných regulatívov sú tieto :

2. DOPRAVNÉ STAVBY

- 2.1 stavby cestnej dopravy :
 - 2.1.1 diaľnica D1 v kompletnej trase, diaľničné križovatky a privádzače, sprievodné komunikácie I/61 a I/18,
- 2.2 stavby železničnej a intermodálnej dopravy :
 - 2.2.2 modernizácia železničnej trate č. 180 v úseku Žilina - hranica Žilinského a Prešovského kraja,

3. TECHNICKÁ INFRAŠTRUKTÚRA

- 3.1 vodohospodárske stavby
 - 3.1.2 skupinové vodovody pre zásobovanie obyvateľov pitnou vodou a s nimi súvisiace stavby
 - e) SKV Liptovský Mikuláš, napojenie obce Beňadiková,
 - 3.1.3 kanalizácie a čistiarne odpadových vôd a s nimi súvisiace stavby :
 - 3.1.7 revitalizácia starého koryta Váhu,
 - 3.1.9 odstraňovanie usadenín z vodných nádrží vážskej kaskády,
 - 3.1.10 odstraňovanie povodňových škôd,
 - 3.1.11 preventívne protipovodňové opatrenia v povodiach drobných tokov,
- 3.2 energetické stavby
- 3.3 pošta a telekomunikácie
- 3.4 stavby na zneškodňovanie, využívanie a spracovanie odpadov
 - 3.4.1 plochy a zariadenia regionálnych veľkokapacitných skládok odpadov,
 - 3.4.2 stavby a zariadenia na zneškodňovanie, dotriedňovanie, kompostovanie a recykláciu odpadov,
- 3.5 verejná vybavenosť, dopravná a technická infraštruktúra v strediskách cestovného ruchu a kúpeľníctva, vymenovaných v kapitole 2.9 Rekreačia, cestovný ruch a kúpeľníctvo a vyznačených v grafickej časti ZaD ÚPN VÚC ako:
 - 3.5.1 medzinárodné strediská turizmu,
 - 3.5.2 celoštátne strediská turizmu,
 - 3.5.3 strediská turizmu regionálneho významu,
 - 3.5.4 liečebné a rekreačné kúpele,

Na uskutočnenie verejnoprospešných stavieb je možné podľa § 108 zákona č. 50/1976 Zb. o územnom plánovaní a stavebnom poriadku (Stavebný zákon) v znení zákona č. 103/1990 Zb., zákona č. 262/1992 Zb., zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 136/1995 Z.z., zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 199/1995 Z.z., nálezu Ústavného súdu Slovenskej republiky č. 286/1996 Z.z., zákona č. 229/1997 Z.z., zákona č. 175/1999, zákona č. 237/2000 Z.z., zákona č. 416/2001 Z.z., zákona č. 553/2001 Z.z., a nálezu Ústavného súdu Slovenskej republiky č. 217/2002 Z.z. pozemky, stavby a práva k nim vyvlastniť, alebo vlastnícke práva k pozemkom a stavbám obmedziť.

2.3 ZÁKLADNÉ DEMOGRAFICKÉ, SOCIÁLNE A EKONOMICKÉ ROZVOJOVÉ PREDPOKLADY OBCE BEŇADIKOVÁ

2.3.1 Obyvateľstvo

Obec Beňadiková vznikla v chotári Uhorskej Vsi a v r.1352 až 1353 sa spomína už ako vyvinutá obec. Patrila viacerým zemianskym rodinám. Na začiatku 20. storočia mala okolo 280 obyvateľov, ktorí sa zaoberali poľnohospodárstvom a kamenárstvom. K 1.1.2007 žilo v Beňadikovej 435 obyvateľov, z toho 234 mužov a 201 žien, t.j. 48,76%.

V histórii obce Beňadiková bolo viacero impulzov pre jej rozvoj. Veková štruktúra obyvateľov však momentálne nedáva predpoklad nárastu obyvateľov prirodzenou cestou. Existuje predpoklad, že do obce sa prisťahuje väčšie množstvo obyvateľov, vzhľadom na dostupnosť okresného sídla a možnosti výstavby RD v obci (pomerne nízka cena pozemkov) a aj vzhľadom na perspektívu vzniku pracovných príležitostí v plánovanej výrobo-obslužnej zóne.

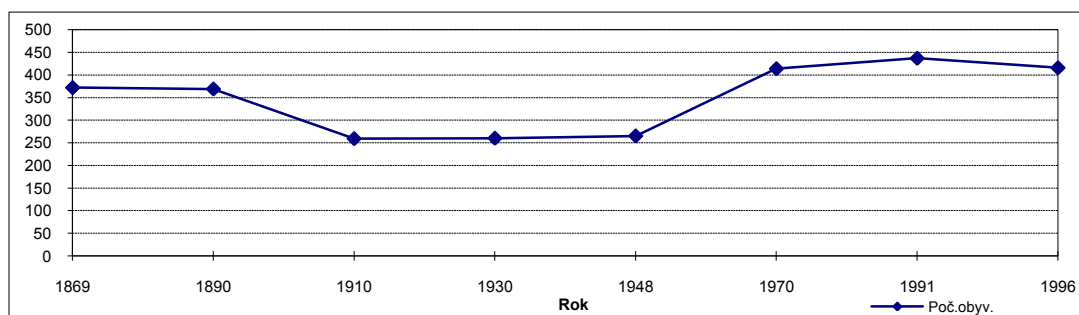
Obec Beňadiková mala v roku 2001 - 436 obyvateľov. Hustota osídlenia dosahuje 87 obyv./km². Podiel obyvateľov predproduktívneho veku tvorí 21,3%, podiel obyvateľov produktívneho veku tvoril 61,5%, 17,2% tvorili občania v poproduktívnom veku.

V priemere dosahuje za posledné skúmané obdobie stacionárny vývoj. Podiel ekonomicky aktívneho obyvateľstva predstavuje 50,9%, za prácou odchádza 66% obyvateľov.

ŠÚ SR, údaje 2003

Územie	Prvá písomná zmienka z roku	Nadmorská výška stredu obce (m)	Rozloha v roku (m ²)		Hustota obyvateľstva na 1 km ² k 31. 12.		
			2003	2002	2003	2002	2001
Okres Liptovský Mikuláš			1 334 728 468	1 334 728 662	55	55	55
v tom							
Beňadiková	1 352	615	4 974 616	4 974 616	88	87	87

Vývoj počtu obyvateľstva (1869 - 1996), Beňadiková

Vývoj obyvateľstva v obci Beňadiková od roku 1869:

Rok	1869	1890	1910	1930	1948	1970	1991	1996	2007
Počet obyv.	372	369	259	260	265	414	437	416	435

Z uvedeného vyplýva, že sa jedná o progresívny vývoj počtu obyvateľstva, ktorý má tendenciu v budúcnosti narastať, nakoľko sídlo sa nachádza v blízkosti okresného mesta, priemyselného parku a má dostatok disponibilných plôch pre rozvoj IBV.

Predpokladaný vývoj trvale žijúceho obyvateľstva do roku 2025 :

Rok	2012	2013	2014	2015	2020	2025
Počet obyv.	450	456	480	521	802	860

Predpokladaný vývoj počtu obyvateľstva je závislý od množstva faktorov, ktoré nie je možné v súčasnosti predvídať. Prekladáme optimistický variant vývoja počtu obyvateľstva. V súčasnosti, v čase rozvíjajúcej sa celosvetovej hospodárskej krízy je možné, že prognózy budú už za krátke časové obdobie negatívne.

2.3.2 Pohyb obyvateľstva

Demografický vývoj v obci Beňadiková potvrdzuje celoslovenský trend postupného spomaľovania reprodukcie obyvateľstva, čo je spôsobené znižovaním pôrodnosti. Dôsledkom tohto populačného vývoja je pokles prirodzeného prírastku obyvateľstva od roku 1996, v dôsledku čoho sa prejavuje celková stagnácia. Podľa údajov OcÚ (PHSR) od roku 2002 po obdobie do roku 2006 vývoj ukazovateľa prirodzeného prírastku obyvateľstva v obci v sledovanom období vykazuje negatívny trend. V súčasnosti je počet obyvateľstva stabilizovaný. V prípade realizácie jednotlivých etáp rozvoja lokalít IBV v obci, ako aj rozvoja IBV v neďalekej miestnej časti Stošice je predpoklad pozitívneho populačného vývoja v obci.

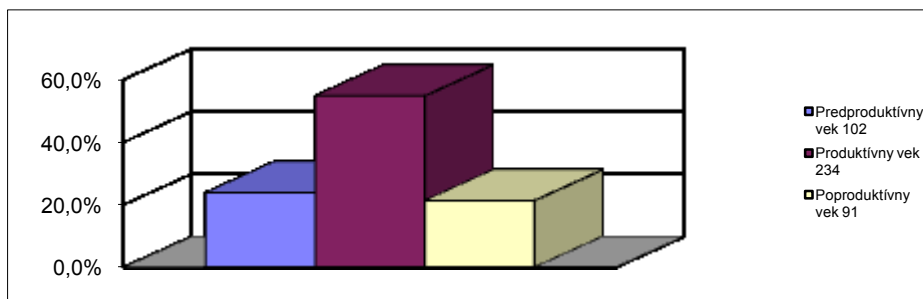
Územie	Sťahovanie						Saldo migrácie					
	pristahovaní			vystahovaní			spolu	muži	ženy	zo spolu zahraničné		
	spolu	muži	ženy	spolu	muži	ženy				spolu	muži	ženy
Okres Liptovský Mikuláš	415	198	217	451	201	250	- 36	- 3	- 33	24	14	10
v tom												
Beňadiková	22	12	10	16	8	8	6	4	2	-	-	-
	Živonarodení			Zomretí						Prírodzený prírastok (+), úbytok (-) na 1 000 obyvateľov		
Územie	spolu	muži	ženy	spolu	muži	ženy	zo spolu		spolu	muži	ženy	
							do 1 roka	z toho do 28 dní				
Okres Liptovský Mikuláš	635	334	301	689	365	324	2	1	-0,73	-0,42	-0,31	
v tom												
Beňadiková	2	2	-	3	-	3	-	-	-2,31	4,63	-6,94	

2.3.3 Veková štruktúra obyvateľstva

Vo vývoji vekovej skladby obyvateľstva v obci Beňadiková pozorujeme od r. 1991 postupný pokles detskej zložky v prospech kategórie produktívneho i poproduktívneho veku, čo je dôsledkom už spomínaného znižovania pôrodnosti. Veková štruktúra obyvateľstva je v súčasnosti pomerne priaznivá (prevaha produktívnej zložky nad poproduktívnou).

Územie	Obyvateľstvo			Predpro- duktívni (0 - 14) spolu	Produktívni		Poproduk- tívni (55+ ž, 60+ m) spolu	Celkový prírastok (+), úbytok (-) obyvateľstva		
	spolu	muži	ženy		(15 - 59) muži	(15 - 54) ženy		spolu	muži	ženy
Okres Liptovský Mikuláš	73 668			11 868	24 677	22 362	14 761	- 90	- 34	- 56
v tom										
Beňadiková	436	231	205	83	161	120	72	5	6	- 1

Veková štruktúra obyvateľstva, Beňadiková

Priemerný vek obyvateľov Beňadikovej v roku 2003 podľa údajov ŠÚ SR bol 46,3 rokov.

Národnostná štruktúra a náboženské vyznanie obyvateľstva.

Ku dňu posledného Sčítania 26.5.2001 sa v obci Beňadiková hlásilo k slovenskej národnosti 97,48 % obyvateľov, k českej 1,38 %, k maďarskej 0,23 % a k inej 0,92 % obyvateľstva.

Pri katastrálnej výmere 4974616 m² dosahuje hustota osídlenia v obci 87 obyvateľov na km².

2.3.4 Ekonomická aktivita obyvateľstva

Priemerný vek obyvateľov Beňadikovej v roku 2003 podľa SODB bol 46,3 rokov. V roku 2003 bolo zo 436 obyvateľov 219 ekonomicky aktívnych (údaje bez pracujúcich dôchodcov), t.j. cca 50 % obyvateľov. Najviac ekonomicky činného obyvateľstva pripadá na vekovú skupinu mužov a žien od 30 do 39 rokov. Podiel obyvateľov predproduktívneho veku tvorí 21,3%, podiel obyvateľov produktívneho veku tvoril 61,5%, 17,2% tvorili občania v poproduktívnom veku.

Nezamestnanosť

Vývoj nezamestnanosti vo všeobecnosti zaznamenáva v posledných rokoch stúpajúci trend a úzko súvisí s transformáciou poľnohospodárskeho družstva a SOU. V roku 2003 bol celkový počet nezamestnaných v produktívnom veku 62, z toho počet žien bol 22. Zlepšovanie situácie by mohlo nastať realizáciou priamych investičných investícií v k.ú. Beňadiková, ktoré sú hlavným zdrojom tvorby nových pracovných miest

2.3.5 Bytový fond

Údaje ŠÚ SR

Územie	Prírastky bytov spolu	v tom vo vlastníctve				Úbytky bytov spolu	Stav k 31. 12.			
		územnej samosprávy	družstevnom	súkromnom tuzemskom	ostatné		byty spolu	záhradné chaty	rekreačné chaty	garáže
Okres Liptovský Mikuláš	227	88	-	139	-	5	27 879	861	1 489	5 735
v tom										
Beňadiková	1	-	-	1	-	-	136	-	-	30

Domový fond podľa SODB 2001

Územie	Domy spolu	v tom			Trvale obývané domy
		trvale	ubytovacie	neobývané domy	

		obývané domy	zariadenia bez bytu	spolu	z toho určené na rekreáciu	rodinné domy	bytové domy	ostatné budovy
Okres Liptovský Mikuláš	16 312	12 831	126	3 355	1 438	11 752	925	154
v tom								
Beňadiková	108	90	1	17	11	85	5	-

Bytový fond podľa SODB 2001

Územie	Byty spolu	v tom			Trvale obývané byty v		
		trvale obývané byty	neobývané byty		rodinných domoch	bytových domoch	ostatných budovách
			spolu	z toho určené na rekreáciu			
Okres Liptovský Mikuláš	27 486	23 525	3 961	1 472	12 120	11 108	297
v tom							
Beňadiková	132	115	17	11	85	30	-

Podľa SOBD v r. 2001 bolo v obci Beňadiková 90 trvale obývaných a 17 neobývaných domov. Bytový fond tvorilo 115 trvale obývaných a 17 neobývaných bytov. V roku 2003 tvorilo bytový fond v obci 130 bytov. Ukazovatele úrovne bývania a vybavenosti boli nasledovné : na jeden byt v priemere pripadali 2 osoby, pričom na jednu osobu pripadlo v priemere 20 m².

V ďalšom období v súvislosti s novou bytovou výstavbou sa predpokladá znižovanie koeficientu obývanosti a zároveň nárast počtu bytov na 1000 obyvateľov. Návrh lokalít s rozvojom bytového fondu vyplynul z prirodzeného krajinno-priestorového a urbanistického členenia územia obce, vychádzajúc v ústrety umiestneniu tejto funkcie prioritne v centrálnom zastavanom území.

Následne uvedené počty navrhovaných bytov vo forme prevažne IBV podľa jednotlivých rozvojových lokalít :

Č.U.O.	Lokalita miestna časť	IBV	
		Návrh I.etapa	Návrh II.etapa
U.O.I	Centrum I.	0	6/24
U.O.II.	Centrum II.	2/8	5/20
U.O.III.	Záhrady	24/80	50/200
U.O.VI.	Park	20/60	0
U.O.VII.	Pri Váhu	0	50/200
Spolu (počet bytov v IBV/počet obyvateľov)		44/148	111/444

2.4 RIEŠENIE ZÁUJMOVÉHO ÚZEMIA A ŠIRŠIE VZŤAHY DOKUMENTUJÚCE ZAČLENENIE RIEŠENEJ OBCE DO SYSTÉMU OSÍDLLENIA

Obec Beňadiková (650 m.n.m.) sa nachádza v severovýchodnej časti Žilinského kraja a je súčasťou administratívneho celku Žilinského kraja, okresu Liptovský Mikuláš. Obec Beňadiková sa nachádza 4 km východne od okresného mesta Liptovský Mikuláš a cca 5 km západne od mesta Liptovský Hrádok.

Okres Liptovský Mikuláš má rozlohu 1322,55 km², pri sčítaní obyvateľov k 26.05.2001 tu žilo 73 984 obyvateľov. Okres Liptovský Mikuláš tvorí 56 obcí s priemernou hustotou 55,94 obyv./ km². Územie okresu Liptovský Mikuláš je charakteristické dvomi typmi krajiny a to podhorskou krajinou liptovskej kotliny a horskou až vysokohorskou krajinou. Podhorská krajina je ťažiskovo využívaná na poľnohospodársku výrobu, ktorej zodpovedá aj charakter osídlenia s pomerne rovnomerným rozložením bodov lokalizovaných vidieckych sídiel a

ich mestskými centrami Liptovský Mikuláš a Liptovský Hrádok. Horskú krajinu zo severu tvoria masívy Západných Tatier, vrátane dolín a z juhu masívy Nízkych Tatier s výraznejšími dolinami.

Na osídlení Liptovskej kotliny sa okrem prírodných daností podieľali aj historické vlastnícke vzťahy k pôde a v nemalej miere aj prudký civilizačný vývoj reprezentovaný významnými stavbami, akými boli VD Liptovská Mara, diaľnica, preložka cesty I/18. Podľa KÚRS II a ÚPN-VÚC ŽK obec Beňadiková leží na vetve severoslovenskej sídelnej rozvojovej osi s liptovskomikulášsko - ružomersko - dolnokubínskym ťažiskom osídlenia. Obec Beňadiková môže okrem obytnej funkcie zabezpečovať rekreačno-oddychové a športové aktivity v kvalitnom prírodnom prostredí pre spádovú oblasť a obyvateľov mesta Liptovský Mikuláš.

Najbližším nadradeným sídlom v spádovej oblasti voči obci je mesto Liptovský Mikuláš a má funkciu nadregionálneho centra osídlenia v kategórii B2. Okresné mesto Liptovský Mikuláš malo k 31.12.2002 - 33 004 obyvateľov.

Obec Beňadiková sa vyvinula v 1. polovici 13. storočia v chotári obce Uhorská Ves. Prvá písomná zmienka pochádza z r. 1352, niekedy sa spomína aj rok 1289. Časť patrila zemianskej rodine Detrichovcov, zvyšok rodinám Kiselyovcov a Lubyovcov. Od vlastníckych rodín bol odvodený aj názov obce r.1352 ako Detrihfalua, r. 1357 Benedukfalua, Detrichfalua, r. 1480 Detrihoverg wsy, r. 1773 Benedekfalua. Dnešný názov obce Beňadiková bol odvodený od krstného mena Detrichovho syna Benadikta. K obci Beňadiková patrila aj osada Brezina (neskoršie Bahno), nachádzajúca sa medzi Beňadikovou a Lipt. Ondrejom, spomínajúca sa už v r. 1365.

Kataster obce má celkovú výmeru 497,46 ha, z toho zastavané plochy tvoria len cca 12,92 ha, (t.j. 2,6 %) z celkovej výmery. Poľnohospodárska pôda má celkovú výmeru spolu 425,16 ha (85,5 %), z toho orná pôda tvorí cca 150 ha, trvalé trávnaté porasty 264,64 ha (18,8 %), lesné pozemky 17,77 ha (3,6%), vodné plochy 8,95 ha (1,7 %), ostatné plochy 32,65 ha (6,6 %).

V obci Beňadiková bol k poslednému sčítaniu obyvateľov (26.05.2001) evidovaný počet 430 trvale bývajúcich obyvateľov.

V prípade obce Beňadiková je riešené územie plne stotožniteľné s katastrálnym územím, čo znamená, že sa jedná o požiadavky na riešenie extravilánu. Riešené územie bude v ÚPN-O Beňadiková spracované v jeho textovej, tabuľkovej a grafickej časti v zmysle SZ a vyhlášky č.55/2001 Z. z.

Pri riešení celého katastrálneho územia je nutné klásť hlavný dôraz na vytvorenie predpokladov pre trvalý súlad všetkých činností v území, s osobitným zreteľom na starostlivosť o životné prostredie, dosiahnutie ekologickej rovnováhy a zabezpečenie trvaloudržateľného rozvoja, pre šetrné využívanie prírodných zdrojov a pre zachovanie prírodných, civilizačných a kultúrnych hodnôt.

2.5 NÁVRH URBANISTICKEJ KONCEPCIE PRIESTOROVÉHO USPORIADANIA

Zástavbu obce možno charakterizovať ako cestnú radovú dedinu. Ťažisko obce je sústredené obojstranne okolo cesty III/018 135. Pri vstupe do obce - vpravo je umiestnený areál poľnohospodárskej výroby s administratívnymi budovami. V obci sa nachádzajú zvyšky zemianskych kúrií, postavených väčšinou v 1.polovici 19.storočia. Väčšina týchto hodnotných objektov bola zbúraná a na ich mieste bola zrealizovaná výstavba IBV. Obec Beňadiková nemala v minulosti definovanú jasnú urbanistickú koncepciu a z toho vyplýva aj súčasný stav, kedy nie sú jasne vymedzené jednotlivé funkčné plochy v sídle. Výstavba IBV prebieha chaoticky, je umiestňovaná väčšinou v bezprostrednej blízkosti existujúcej občianskej vybavenosti, ako aj v prelukách s nevyhovujúcim dopravným napojením.

Pri návrhu ÚPN-O Beňadiková je považovaná za hlavnú kompozičnú os cesta III/018 135 prechádzajúcu obcou v smere sever-juh. Za hlavný ťažiskový a centrálny priestor obce, považujeme priestor východne od obecného úradu. Nové lokality pre rozvoj IBV sú riešené komplexne s potrebnou občianskou vybavenosťou. Nové rozvojové aktivity sú navrhované v najvyššej možnej miere severným a južným smerom. Pri stanovení základnej urbanistickej koncepcie boli rešpektované priehľady na siluetu Západných Tatier a využité a zdôraznené výnimočné krajinné panorámy. Pri návrhu urbanistickej koncepcie priestorového usporiadania návrh vychádza z jednotlivých limitujúcich faktorov, ktoré ovplyvňovali urbanistický koncept riešenia. Jedná sa o nestabilné - zosuvné územia v severo-západnej časti katastrálneho územia a plochy, kde boli v minulosti vybudované hydromelioračné zariadenia – východná časť k.ú., areál PD, OP cintorína a železničnej trate.

Z hľadiska vytvorenia predpokladov pre trvaloudržateľný rozvoj obce sú za hlavnú kompozičnú os považované prepojenia častí :

- Beňadiková (centrum) – Záhrady
- Beňadiková (centrum)– Stošice - výhľad
- Beňadiková (centrum)– rybníky pri Váhu

V týchto častiach územia bol sústredený návrh jednotlivých funkčných plôch s ohľadom na požiadavky ochrany prírody a krajiny, ŽP a pripravenosti územia z hľadiska rozvoja technickej infraštruktúry. Tieto časti obce je možné ďalej rozvíjať.

2.5.1 ZÁSADY OCHRANY A VYUŽITIA KULTÚRNO-HISTORICKÝCH A PRÍRODNÝCH HODNÔT

Obec Beňadiková vznikla podľa písomných dokladov v roku 1289. V období kolonizácie za vlády kráľa Bélu V. dostal v miestach dnešnej obce zeman menom DETRICH, jeho syn sa volal Benadikt a po ňom dostala názov i obec Beňadikovo (Beňadiková). Od začiatku svojho vzniku bola obec zameraná na poľnohospodársku produkciu, lov zveri a rýb v neďalekom toku Váhu, neskôr ťažbu dreva a chov väčšieho počtu hospodárskych zvierat.

Hmotné kultúrne pamiatky v obci Beňadiková:

- Objekt bývalej Obcej školy, zriadenej na základe rozhodnutia ministerstva rakúsko- uhorskej vlády z roku 1879. Samotná budova postavená v roku 1884.
- Kaštieľ pri vstupe do obce
- Zemiansky dom v strede obce
- Sýpka v severnej časti obce

Obec Beňadiková Uznesením Obecného zastupiteľstva obce Beňadiková č.01/2006 zo dňa 24.02.2006 schválila zoznam pamätihodností obce Beňadiková.

Zoznam hmotných nehnuteľných pamätihodností (vypracoval PhDr. Peter Vítek)

Obec : Beňadiková

Okres : Liptovský Mikuláš

č.	Pamätihodnosť	Katastrálne územie, adresné údaje, adresa popisom	Orient. číslo	Súpis.	Parcel.	Význam, stručná charakteristika pamätihodností	Ev. číslo, rozhodnutie obce o zápise
1	Kiszelyovská kúria	Beňadiková, Hlavná ulica		78	KN 122	Uvedená v súpise pamiatok na Slovensku, pôvodná stavba pochádza zo 17. storočia, prestavba budovy z pol. 19. storočia, fasáda z 2. pol. 19. storočia. Dvojpodlažná budova s čiastočne zachovanými renesančnými klenbami. Na prelome 19. a 20. storočia sídlo Školského inšpektorátu.	1/2006
2	Detrichovská kúria, zvaná aj Lániovská	Beňadiková, Hlavná ulica		75	KN 115/1	Uvedená v súpise pamiatok na Slovensku, postavená okolo roku 1820 na starších základoch, v interiéri časť pôvodných kláštorých klenieb.	1/2006
3	Bývalá budova štátnej ľudovej školy	Beňadiková, Hlavná ulica		10	KN 1/2	Budova školy postavená v rokoch 1884 – 1885, neskôr sídlo materskej školy	1/2006

Z hodnotných objektov, ktoré sa v obci z minulosti zachovali a sú svedectvom jej historického vývoja sa zachovali už len dva. Sú to - kaštieľ pri vstupe do obce, ktorý je zdevastovaný a obnovený zemiansky dom v strede obce.

Prírodné pamiatky v obci Beňadiková

Z prírodných hodnôt sa v katastrálnom území obce eviduje prírodná pamiatka Háje - objekt predstavujúci zvyšok pricestného zárezu, ktorý sa nachádza severozápadne od okraja štátnej cesty v smere Beňadiková – Liptovský Ondrej v okrese Liptovský Mikuláš na ploche cca 40x20 metrov, v Liptovskej kotline. Geologicky sa jedná o podmorský zosuv vrezaný do stredne až vrchnoprobiónskeho flyša centrálno-karpatského paleogénu. Najpozoruhodnejšími závaľkami podmorského zosuvu sú mohutné, doteraz v takých rozmeroch v literatúre nepopísané, pelokarbonátové gule.

Zásady ochrany prírodnej pamiatky :

- osadenie oplotenia,
- očistenie steny a primerané označenie objektu

Zakazuje sa :

- výstavba, ktorá by zakryla, alebo ináč znepriístupnila objekt
- farebné označovanie steny a gúl
- ťažba suroviny
- zber prírodnín bez súhlasu orgánov štátnej ochrany prírody
- vytváranie odstavnej plochy pre vozidlá všetkého druhu

Pri stavebnej činnosti spojenej so zemnými prácami upozorňujeme na povinnosť investora rešpektovať ohlásenie prípadného archeologického nálezu, podľa §40 Zákona č. 49/2002 Z.z. o ochrane pamiatkového fondu v znení neskorších predpisov v súlade s §127 Zákona č.50/1976 Zb. o územnom plánovaní a stavebnom poriadku v znení neskorších predpisov a v prípade stavebnej činnosti charakteru líniových a veľkoplošných stavieb v príslušnom územnom a stavebnom konaní osloviť Krajský pamiatkový úrad Žilina.

2.6 NÁVRH FUNKČNÉHO VYUŽITIA ÚZEMIA OBCE S URČENÍM PREVLÁDAJÚCICH FUNKČNÝCH ÚZEMÍ, NAJMÄ OBYTNÉHO ÚZEMIA, ZMIEŠANÉHO ÚZEMIA A KÚPEĽNÉHO ÚZEMIA VRÁTANE URČENIA PRÍPUSTNÉHO A OBMEDZUJÚCEHO A ZAKAZUJÚCEHO FUNKČNÉHO VYUŽÍVANIA

V návrhu ÚPN-O je snaha riešiť rozvoj jednotlivých navrhovaných funkcií v optimálnom pomere, ktorý zaručuje obnovu rozvoja obytnej funkcie v závislosti na možnostiach rozvoja rekreácie a CR počas celého roku. Návrh ÚPN-O rieši rozvoj primárnej funkcie bývania v centrálnej časti obce, ako aj v severnej a južnej časti katastra. V týchto častiach je rekreácia len doplnkovou funkciou vzhľadom na prioritu obce zvýšiť počet trvale žijúcich obyvateľov a mladých rodín. Pre podporu rozvoja obytnej funkcie je navrhnutý aj rozvoj technickej infraštruktúry územia.

V severnej časti katastra je vytvorený priestor pre rozvoj funkcie agroturizmu. V tomto území sa nejedná o novú aktivitu. Navrhuje sa tu objekt salaša - reštaurácie s celoročnou prevádzkou a dostatočne veľkým zázemím pre rozvoj agroturistiky, prípadne umiestnenie športovo-relaxačného areálu (chov koní). Rozvojom agroturizmu sa posilní rozvoj cestovného ruchu na území obce v letnej sezóne.

V južnej časti katastrálneho územia je na plochách poľnohospodársky využívaných, kde bol pôvodne navrhovaný priemyselný park Liptov II., navrhovaný rozvoj rekreačno-obytnej funkcie s využitím rekreačného potenciálu rieky Váh a rybníkov. V tejto časti územia je navrhovaný rozvoj cyklotrás v náväznosti na existujúce a navrhované, ktoré môžu vytvoriť nové spojnice medzi Liptovským Mikulášom, Liptovským Hrádkom a Západnými Tatrami.

Medzi cestou I/18 a železnicou je uvažované s návrhom výrobnou-obslužnou zónou. Pri umiestňovaní činností v tejto lokalite je potrebné vychádzať z poznania súčasného stavu jednotlivých zložiek životného prostredia v záujmovom území. Vzhľadom k tomu, nedoporučujeme v tomto území etablovať priemysel so škodlivými prevádzkami, ťažký priemysel, chemický priemysel, ktorý sa vyznačuje vysokým množstvom vypúšťaných škodlivín do ovzdušia. Nepripustné sú tiež technológie, ktoré môžu výrazne zaťažiť vodný recipient a predstavujú relatívne veľké riziko masívneho znečistenia spodných vôd pri haváriách vďaka priepustnému podložiu. Z hľadiska ohrozenia obyvateľstva hlukom navrhujeme, aby v stykovej zóne s obytňou zástavbou boli umiestnené sklady, nehučné prevádzky, prípadne vývojové pracoviská, obchody a prevádzky poskytujúce služby.

Jednotlivé funkčné plochy sú rozvíjané predovšetkým s ohľadom na požiadavky ochrany prírody a krajiny, ŽP a pripravenosti územia z hľadiska možností rozvoja technickej infraštruktúry. Pri návrhu jednotlivých funkčných plôch vychádzame z existujúcej urbanistickej štruktúry sídla a vízie budovania obrazu obce s ohľadom na jej identitu a pôsobenie na obyvateľov a návštevníkov.

Zaradenie riešeného územia do jednotlivých urbanistických obvodov s určením hlavnej a doplnkovej funkcie je podrobne riešené v záväznej časti vo tabuľkovej forme.

OZNAČENIE REGUL. PLOCHY-	OZNAČENIE JEDNOTL. REGUL. PLÔCH V URBAN. OBVODOCH	HLAVNÁ FUNKCIA	DOPLNKOVÁ FUNKCIA	VYLÚČENÁ FUNKCIA
UO.I. Centrum OcÚ	UO.I. 1.1.	Bývanie Obytná zóna – plochy pre bývanie v rodinných domoch s príslušnou vybavenosťou - výstavbu garáží situovať výhradne na pozemku rod.domu - RD v prelukách umiestniť v rámci st.čiar	Rekreácia, OV	Výroba
UO.II. Centrum Jednota	UO.II. 2.1	Polyfunkčná zóna, prioritná funkcia bývanie Obytná zóna – plochy pre bývanie v rodinných domoch, bytových domoch s príslušnou vybavenosťou, nepovoľovať ďalšiu výstavbu IBV na plochách s nevyhovujúcim dopravným napojením - prístupnosťou, IBV- výstavbu garáží situovať výhradne na pozemku RD RD v prelukách umiestniť v rámci st.čiar	Rekreácia	Výroba
	2.2	Polyfunkčná zóna, prioritná funkcia bývanie Obytná zóna – plochy pre bývanie v rodinných domoch, nepovoľovať ďalšiu výstavbu IBV na plochách s nevyhovujúcim dopravným napojením - prístupnosťou, IBV- výstavbu garáží situovať výhradne na pozemku RD	Rekreácia	Výroba
	2.3	Občianska vybavenosť	Bývanie, rekreácia	Ostatné
	2.4	Obytná zóna – plochy pre bývanie v bytových domoch s príslušnou vybavenosťou	OV	Ostatné
UO.III. IBV Záhrady	UO.III. 3.1.	Bývanie Obytná zóna – plochy pre bývanie v rodinných domoch s príslušnou vybavenosťou - pri novej výstavbe IBV zohľadniť charakter, hmotu a výšku okolitej už existujúcej výstavby - výstavbu garáží situovať výhradne na pozemku rod.domu - RD v prelukách umiestniť v rámci st.čiar	Rekreácia	Výroba
	UO.III. 3.2.	Polyfunkčná zóna :bývanie-OV Obytná zóna – plochy pre rozvoj súvisiacej občianskej vybavenosti - Parkovanie zabezpečiť výhradne na vlastnom pozemku - zohľadniť charakter, hmotu a výšku okolitej výstavby	Rekreácia	Výroba
	UOIII 3.3	Rekreačná vybavenosť - pri návrhu stavieb zohľadniť charakter, hmotu a výšku okolitej výstavby	OV, bývanie, dopravná TI	Ostatné
UO.IV. Agro-zóna PP Háje	UO.IV. 4.1.	Plochy pre rozvoj agroturizmu	Rekreácia	Ostatné
	4.2	Plochy pre rozvoj rekreácie	Bývanie	Výroba
	4.3	Plochy pre rozvoj agroturizmu	Rekreácia	Ostatné
UO.V. Areál PD	UO.V. 5.1.	Plochy pre rozvoj občianskej vybavenosti obce	administratíva, nezávädná výroba, TI	Ostatné

UO.VI. Cintorín-park	UO.VI. 6.1.	Bývanie Obytná zóna – plochy pre bývanie v rodinných domoch s príslušnou vybavenosťou - dodržať jestvujúce OP PD, cintorína, vodného toku, VN - Parkovanie zabezpečiť výhradne na vlastnom pozemku (Podmienečná realizácia- dopr.,hist. park, zábery PP)	Rekreácia	Výroba
UO.VII. Váh-železnica	UO.VII. 7.1.	Výrobná - obslužná zóna - Výstavba možná pri dodržaní jestvujúcich OP	Výroba	Ostatné
	UO.VII. 7.2.	Rekreácia-bývanie Rekreačno-obytná zóna – plochy pre bývanie v rodinných domoch a rekreačných domoch s príslušnou vybavenosťou - zohľadniť charakter, hmotu a výšku okolitej výstavby - dodržať jestvujúce OP - Parkovanie zabezpečiť výhradne na vlastnom pozemku	OV	Ostatné
	UO.VII. 7.3	- Občianska vybavenosť - Výstavba možná pri dodržaní jestvujúcich OP	Sklady	Ostatné

2.7 NÁVRH RIEŠENIA BÝVANIA, OBČIANSKEHO VYBAVENIA SO SOCIÁLNOU INFRAŠTRUKTÚROU, VÝROBY A REKREÁCIE

2.7.1 Bývanie

Rozvoj trvalého bývania sa stane nedeliteľnou súčasťou rozvoja územia z hľadiska trvalej udržateľnosti identity obce Beňadiková. Na základe analýzy potrieb bytového fondu uvažujeme s riešením bývania k v prvej etape pre cca 84 obyvateľov, v druhej etape uvažujeme s ďalšou potrebou riešenia bývania pre cca 434 obyvateľov. Z týchto údajov s výhľadovým počtom obyvateľov cca 518 sa uvažovalo pri dimenzovaní technickej infraštruktúry, vrátane dopravnej infraštruktúry a potrieb základnej občianskej vybavenosti.

Rozvoj bytovej výstavby je navrhovaný prednostne vo forme IBV a to v rámci jednotlivých vytypovaných lokalít. V minimálnej miere je možné umiestniť byty ako súčasť navrhovanej polyfunkčnej výstavby v centre obce, prípadne na plochách areálu PD. Celkový počet navrhovaných rodinných domov ako prezentuje tabuľka je v I.etape cca 40, v druhej etape cca 100.

Č.U.O.	Lokalita miestna časť	IBV	
		Návrh I.etapa	Návrh II.etapa
U.O.I	Centrum I.	0	6/24
U.O.II.	Centrum II.	2/8	5/20
U.O.III.	Záhrady	24/80	50/200
U.O.VI.	Park	20/60	0
U.O.VII.	Pri Váhu	0	50/200
Spolu (počet bytov v IBV/počet obyvateľov)		44/148	111/444

Objekty IBV v navrhovaných súboroch, ako aj prelukách budú zásobované vodou, elektrickou energiou a budú odkanalizované. Súčasne je nutné počítať s väčšou mierou odberu úžitkovej vody. Architektúru navrhovaných objektov v prelukách je nutné prispôbiť okolitej zástavbe a charakteristickým špecifikám sídla z dôvodov zachovania jeho identity. Výšku a objem navrhovaných objektov a percento zastavanosti pozemkov určuje záväzná časť ÚPN-O v jednotlivých urbanistických obvodoch. Záväzná časť určuje taktiež zásady a regulatívy pre rekonštrukciu jestvujúcich objektov v centre obce vzhľadom na charakteristickú zástavbu a

architektúru v obci. V súvislosti s navrhovaným rozvojom je nutné prehodnotiť súčasné hranice zastavaného územia obce. V grafickej časti sú znázornené navrhované hranice zastavaného územia obce v zmysle navrhovaných funkčných zón.

2.7.2 Občianska vybavenosť a sociálna infraštruktúra

Obec Beňadiková svojou dostupnosťou do okresného mesta Liptovský Mikuláš, získala charakter prímestskej časti, z čoho vyplýva aj dostupnosť občianskej vybavenosti ako aj sociálnej infraštruktúry. Z tohto dôvodu nie je potrebné budovať zariadenia pre rozvoj týchto funkcií.

Avšak vzhľadom na absenciu väčšieho centra obce je možné po reštrukturalizácii poľnohospodárskeho družstva a obnove kaštieľa vybudovať v tejto časti obce kultúrne a administratívne centrum obce Beňadiková.

SOCIÁLNA INFRAŠTRUKTÚRA :

V rámci sociálnej infraštruktúry sa sleduje štruktúra a kapacity zdravotníckych, školských zariadení ako aj zariadení sociálnej starostlivosti .

Školstvo

Na základe zákona č. 416/2001 Z. z. o prechode niektorých pôsobností z orgánov štátnej správy na obce a na vyššie územné celky s účinnosťou od 1. 7. 2002 prešli materské školy, základné školy a základné umelecké školy do zriaďovateľskej pôsobnosti obcí a miest. V obci sa v súčasnosti nenachádza žiadne vzdelávacie zariadenie. V minulosti bola v obci MŠ s počtom detí 21. Najbližšie vzdelávacie zariadenie – materská škola je vzdialené cca 2 km, v obci Jakubovany. Spádovosť obce pre základné a stredné školy sú mestá Liptovský Mikuláš a Liptovský Hrádok. Odvetvie vysokého školstva má v okrese Liptovský Mikuláš, okrem Vojenskej akadémie len detašované pracoviská, najbližším stredne veľkým univerzitným mestom je krajské mesto Žilina.

Zdravotníctvo

V obci sa v súčasnosti nenachádzajú zariadenia zdravotnej starostlivosti, v obci ordinuje vo vymedzený čas obvodný lekár. Spádovou obcou pre obec Beňadiková je mesto Liptovský Mikuláš, Liptovský Hrádok, prípadne Ružomberok a Banská Bystrica. Súčasný trendy koncepcie rozvoja zdravotníckych zariadení neumožňujú predpokladať zmenu v tejto oblasti.

Sociálne zariadenia

Sociálne služby sa poskytujú v zariadeniach sociálnych služieb, ktorých zriaďovateľmi je obec, fyzické a právnické osoby, a ostatné orgány miestnej štátnej správy a samosprávy. Tie poskytujú sociálnu pomoc v zmysle zákona NR SR č. 195/1998 Z. z. v znení neskorších predpisov. V obci sa neuvažuje s rozvojom a umiestnením zariadení sociálnych služieb.

OBCHOD A SLUŽBY

Maloobchodná sieť

Maloobchodná sieť je zastúpená dvoma obchodnými prevádzkami s rozličným tovarom. Tento počet v súčasnosti vyhovuje potrebám obyvateľstva.

Stravovanie a ubytovanie

V obci sa nenachádzajú zariadenia verejného stravovania a ubytovania. V centre obce je existujúce pohostinstvo.

Služby

Zariadenia služieb sa samostatne v obci nenachádzajú.

OSTATNÁ VYBAVENOSŤ

Verejná administratíva

Obecný úrad a obecná knižnica sa nachádzajú v centrálnej časti obce. Objekt obecného úradu je nutné rekonštruovať a v rámci rekonštrukcie sústrediť do objektu aj iné funkcie, napr. informačné centrum obce, verejné internetové miesto. Obecný úrad nemá v súčasnosti dostatočnú kapacitu parkovacích plôch v jeho bezprostrednej blízkosti. Za obecným úradom sa nachádza zvonica evanjelickej cirkvi s Domom rozlúčky. Taktiež situovanie týchto funkcií priamo v obytnej zóne bez dodatočných plôch pre zhromažďovanie a prístup občanov je nevyhovujúce. Ideálnym riešením by bolo premiestnenie spomínanej občianskej vybavenosti do regulovaného priestoru UO.V – pri vstupe do obce, kde sa v súčasnosti nachádzajú nevyužívané administratívne objekty bývalého poľnohospodárskeho družstva a s kaštieľom pri vstupe do areálu.

Kultúrne zariadenia

Obec v súčasnosti nemá funkčný kultúrny dom.

Cirkevné zariadenia, ostatné

V obci sa nenachádzajú cirkevné zariadenia. Za obecným úradom sa nachádza zvonica evanjelickej cirkvi s Domom rozlúčky. V ÚPN-O je vo výhľade riešené rozšírenie cintorína východným smerom.

2.7.3 Rekreačia a šport

Z hľadiska rekreácie a cestovného ruchu význam regiónu Liptovského Mikuláša vychádza z jeho polohy, ktorá patrí medzi najatraktívnejšie v rámci Slovenska. Mesto sa nachádza v bezprostrednej blízkosti najlepších lyžiarskych terénov na Slovensku (Chopok – Jasná), jednej z najatraktívnejších dolín (Demänovská), pomerne rozsiahlej vodnej nádrže (Liptovská Mara s plochou cca 21,60 km) a v okolí je výskyt významných termálnych prameňov. Historické, kultúrne a prírodné danosti mesta a jeho okolia umožňujú rozvoj a hospodárske využitie všetkých základných foriem rekreácie (zimné športy, turistika, rekreačné kúpanie, vodné športy, rekreačné plavby a vodná turistika, rybolov a s tým spojený rekreačný pobyt pri vode, liečebný pobyt, poznávanie historických, kultúrnych, technických a iných pamiatok, prírodných krás, flóry a fauny, návšteva športových, kultúrnych, komerčných a iných podujatí, relaxačný a regeneračný pobyt na vidieku, rôzne formy vidieckej rekreácie a agroturistiky, mototuristika, cykloturistika).

Športová vybavenosť je reprezentovaná futbalovým ihriskom v severnej časti obce, ktoré je potrebné doplniť o základnú vybavenosť. Návrh uvažuje s dobudovaním areálu. V katastri obce Beňadiková, priamo v záujmovom území sa nachádzajú rybníky, ktoré sú využívané na prímestskú rekreáciu v letnom aj zimnom období. V prípade ich udržiavania, vyčistenia majú veľký rekreačno-ekonomický potenciál, ktorý je prezentovaný v návrhu ÚPN-O návrhom rekreačno-obytnéj zóny v tomto území (UO.VII). Rozvoj rekreačnej funkcie je navrhovaný aj v UO III. Záhrady v dotyku s oddychovou zónou, pri vodnom toku so zámerom vybudovania náučného a cyklochodníka v tejto časti obce. Neďaleko, na ceste I/18 sa nachádza odpočívadlo s kapacitou 5 osobných áut a 1-2 autobusy. Zaujímavou atraktivitou pre poznávací turizmus je prírodná pamiatka Háje v katastri obce Beňadiková. V neďalekom katastri obce Uhorská Ves, neďaleko MVE sa v súčasnosti realizuje zachytenie a úprava okolia minerálneho prameňa. V severnej časti obce v lokalite „Bahno“ bolo pôvodne uvažované s vybudovaním zdravotno-rehabilitačným areálom so športovým zázemím, neskôr bol v tejto lokalite postavený RD. Funkčné plochy s využitím pre rozvoj agroturizmu sú navrhnuté na dvoch miestach (UO.IV.). V týchto lokalitách je možné rozvíjať pôvodnú myšlienku vybudovania agroturistického, prípadne športovo-rekreačného zariadenia s chovom koní na rehabilitačné účely, alebo chovom oviec na produkciu typických výrobkov z ovčieho mlieka.

Ďalší rozvoj Beňadikovej je potrebné zamerať aj na rozvoj rekreácie a s ňou spojených služieb pre cestovný ruch tak, aby sa v priebehu nasledujúceho obdobia zaradil medzi hospodárske a spoločenské aktivity obce. Ťažisko budúceho rozvoja rekreácie a cestovného ruchu a s tým spojenú výstavbu je potrebné sústrediť v zastavanom území obce a jej okrajoch. Dobudovaním zariadení a skvalitnením služieb by mal cieľovo plniť :

- funkciu miesta poznávacej a záujmovej návštevnosti
- priestor rekreačného a relaxačného pobytu

REKREÁCIA Liptovský región – širšie vzťahy

VÝZNAM	Strednodobý horizont	Medzinárodný
	Dlhodobý horizont	Medzinárodný
Subregión, špecifická lokalita	Strednodobý horizont	- Subregión Nízke Tatry, Ďumbierska časť – sever - Subregión Liptovská Mara (vodná nádrž) - Lokalita Malinô – Vlkolíne (lyžovanie, vodná nádrž)
	Dlhodobý horizont	Subregión Západné Tatry – juh
DRUH TURIZMU	Príjazdový turizmus – významný Domáci turizmus – významný Dlhodobý pobytový turizmus Krátkodobý pobytový turizmus Jednodenná návštevnosť	
Formy turizmu	- Zjazdové lyžovanie a lyžiarska turistika - Letný pobyt pri termálnej vode, vodných plochách, vodné športy - Letný horské pobyty – pešia turistika - Pobyt na vidieku - Poznávanie kultúrneho a dedičstva a prírodných zvláštností - Kúpeľný pobyt s liečebnou funkciou - Obchodný turizmus	
HLAVNÉ PRODUKTY	- Zjazdové lyžovanie a lyžiarska turistika – Demänovská dolina – Jasná, Ski park Ružomberok, Čertovica, Nižná Boca, Liptovský Ján, Závažná Poruba, Žiarska dolina - Poznávanie kultúrneho dedičstva, miestnych tradícií, prírodných atrakcií, návšteva múzeí a galérií, návšteva významných podujatí – pamiatky Vlkolíne (UNESCO), Liptovský Mikuláš, Liptovský Ján, Hybe, Svätý Kríž, Ružomberok, Liptovský Hrádok, tradícia ovčiarstva a výroba syrov (bryndza), prírodné atrakcie jaskyne v Demänovskej doline, Múzeum liptovskej dediny v Pribyline, galéria L. Fullu v Ružomberku, medzinárodný folklórny festival Východná - Letné pobyty pri vode vrátane termálnej, vodné športy – vodná nádrž Liptovská Mara (plávanie, člnkovanie, windsurfing, jachting, rybolov), termálne kúpaliská – celoročné Liptovský Mikuláš, Bešeňová, sezónne Liptovský Ján - Letné pobyty v lese/horách, pešia turistika, vysokohorská cykloturistika – Nízke Tatry	
DOPLNKOVÉ PRODUKTY	- Kúpeľný pobyt s liečebnou funkciou – kúpele Lúčky špecializované na ženské choroby, Korytnica a Liptovský Ján - Pobyt na vidieku v kombinácii s poznávaním tradície výroby syrov a ovčiarstva - Obchodný turizmus – pracovné cesty, konferencie, semináre, firemné akcie, Liptovský Mikuláš, Jasná, Ružomberok - Horolezectvo - Paragliding - Vodáctvo - Rybolov - Poľovníctvo	
Hlavný trh	Slovensko, Poľsko, Česká republika, Maďarsko, Nemecko	

Doplnkové trhy	Holandsko, Rusko, výchľadovo pobaltské krajiny, Ukrajina
Segmenty trhu	Zimné pobyty – lyžovanie: Dvojice, rodiny, malé skupiny, vrátane náročných lyžiarov, veková štruktúra mladé a stredné vekové skupiny, stredná a vyššia statusová trieda Letné pobyty: Rodiny s deťmi, malé skupiny športovo zameraných mladých ľudí, pre pobyty v termálnych areáloch aj seniori, nižšia a stredná statusová trieda
Priebeh sezónnosti	Výrazná sezónnosť zimná – v čase od polovice decembra do polovice apríla. Letná sezóna od polovice júna cca do konca septembra
Aktivity s najvyšším dlhodobým potenciálom	• Zjazdové lyžovanie a lyžiarska turistika • Letné pobyty na horách –pešia turistika • Vodné športy, vodáctvo • Pobyty/rekreácia pri termálnej vode • Poznávanie kultúrneho dedičstva • Návšteva jaskýň • Pobyty na vidieku/vidiecky turizmus

2.8 VYMEDZENIE ZASTAVANÉHO ÚZEMIA OBCE

Katastrálne územie obce Beňadiková má rozlohu 497,46 ha a v súčasnom období tu žije cca 430 obyvateľov. Ohraničenie intravilánu obce Beňadiková bolo uskutočnené k 1.1.1990 a je znázornené v grafickej časti v M 1 : 5 000. Návrh nových hraníc zastavaného územia obce je vyznačený v grafickej časti návrhu ÚPN-O. S rozšírením zastavaného územia sa uvažuje v nadväznosti na súčasné zastavané územie obce a je podmienené navrhovaným rozvojom inžinierskych sietí ako aj realizáciou nových stavebných obvodov v závislosti na intraviláne ako aj realizáciou výrobných a rekreačno-obytných zón v južnej časti intravilánu obce. Zastavané územie tvorí súhrn všetkých zastavaných pozemkov a pozemkov určených na zástavbu – návrh.

2.9 VYMEDZENIE OCHRANNÝCH PÁSIEM A CHRÁNENÝCH ÚZEMÍ PODĽA OSOBITNÝCH PREDPISOV

2.9.1 Legislatívna ochrana prírody a krajiny

V zmysle zákona č. 287/1994 Z.z. O ochrane prírody a krajiny, na celom území Slovenska platí I. stupeň ochrany podľa §7.

Zákon NR SR č. 543/2002 Z.z. o ochrane prírody a krajiny definuje územnú a druhovú ochranu a ochranu drevín. Cieľom zákona je zamedziť a predchádzať nežiadúcim zásahom, ktoré by nejakým spôsobom ohrozili, poškodili alebo zničili podmienky a formy života, ekologickú stabilitu a pod. Prvky ochrany prírody sú preto významným limitujúcim podkladom pre rozvoj činností v záujmovom území. Jednotlivé stupne ochrany katastrálneho územia v zmysle zákona č. 287/1994 Z.z. sú podrobne rozpisované v ďalších kapitolách.

2.9.2 Socioekonomické javy, nehmotného charakteru, vyčlenené za účelom ochrany jednotlivých technických prvkov a okolia

Technické pásma líniových antropogénnych prvkov – sú vyčlenené v súbežných liniách po oboch stranách týchto prvkov. Tieto zóny vylučujú akékoľvek aktivity, ktoré by mohli poškodiť daný objekt. V riešenom území je vyčlenené ochranné pásmo elektrických vedení.

Prírodné geodynamické (negatívne) javy - v tretine katastrálneho územia (severná časť) prebieha v smere Z-V prešmyk cez celú šírku územia, ktorý pretína cca kolmo naň sústava zlomov. Geofaktory negatívne ovplyvňujúce

Životné prostredie môžu byť spôsobené aj faktormi poškadzujúcimi prostredie negatívnymi antropogénnymi vplyvmi. V katastri obce pripadá do úvahy devastácia krajiny nevhodnou výstavbou, znečistenie podzemnej vody a hornín nesprávnym ukladaním odpadu a poľnohospodárskou a lesohospodárskou činnosťou. Zistené limity a obmedzenia sme využili v procese rozhodovania o využití krajiny a rozmiestnení ľudských aktivít v území.

2.9.3 Ochrana pamiatok

V obci Beňadiková nie sú evidované žiadne objekty, ktoré by boli predmetom záujmu pamiatkovej ochrany podľa zákona č.49/2002 Z.z. o ochrane pamiatkového fondu, t.j. kultúrne pamiatky zapísané v Ústrednom zozname pamiatkového fondu SR.

V k.ú.obce v severnej časti sa nachádza prírodná pamiatka Háje (piaty stupeň ochrany) :

Zásady ochrany prírodnej pamiatky :

- osadenie oplotenia, očistenie steny a primerané označenie objektu

Zakazuje sa :

- výstavba, ktorá by zakryla, alebo ináč znepriístupnila objekt
- farebné označovanie steny a gúl
- ťažba suroviny
- zber prírodnín bez súhlasu orgánov štátnej ochrany prírody
- vytváranie odstavnej plochy pre vozidlá všetkého druhu

2.9.4 Ochrana povrchových a podzemných vôd a vodných zdrojov

Ochranné pásma vodných tokov a plôch sú vyčlenené na ochranu proti rušivým vplyvom spôsobovaným výstavbou, ako aj proti umiestňovaniu stavieb. U vodných tokov sa za hranicu ochranného pásma považuje myšlená hranica vo vzdialenosti 3 m od brehovej čiary po oboch brehoch toku. V ochrannom pásme je zakázané umiestňovanie stavieb do stanovenej vzdialenosti. Pre návrh ÚPN-O je relevantné ochranné pásmo tokov, Trnovec (obojsstranne), Váh (prevažne pravý breh). Ochranné pásmo sa vzťahuje aj na vodné plochy (rybníky), ktoré sú na južnej hranici riešeného územia.

Vodojem, úpravňa vody - pásmo ochrany I. stupňa je oplotené.

2.9.5 Ochranné a bezpečnostné pásma hlavných rádoz technickej infraštruktúry

Ochranné pásma dopravných zariadení

Hranice **cestných ochranných pásiem** slúžia podľa zákona č. 135/1961 Zb. (cestný zákon) v znení neskorších predpisov na ochranu diaľnic a miestnych komunikácií a premávky na nich mimo zastavaného územia alebo určeného na súvislé zastavanie. Určené sú zvislými plochami vedenými po oboch stranách komunikácie a to vo vzdialenosti:

• miestne komunikácie I. a II. triedy (vzdialenosť od vozovky)	15 m
• cesta III. triedy (vzdialenosť od vozovky)	20 m
• cesta II. triedy (vzdialenosť od vozovky)	25 m
• cesta I. triedy	50 m
• železnica	60 m

V cestných ochranných pásmach je zakázaná alebo obmedzená činnosť, ktorá by mohla ohroziť cesty alebo miestne komunikácie alebo premávku na nich. Výnimky zo zákazu povoľuje príslušný cestný orgán. V riešenom území plošne najrozsiahlejšie ochranné pásmo (50 m po oboch stranách cesty) je vymedzené v súvislosti s cestou I. triedy I/18, ktorá prechádza po celej dĺžke riešeného územia.

Železničné ochranné pásma

Slúžia na ochranu dráhy a na ochranu prevádzky na dráhe v zmysle zákona o dráhach č. 164/1996 Zb. Sú vymedzené priestorom po oboch stranách dráhy nasledovne, platí pre UO.VII :

- 60 m od osi krajnej koľaje pri celoštátnej a regionálnej dráhe
- 30 m od osi krajnej koľaje pri vlečkách (mimo uzavretého priestoru)

Ochranné pásma zariadení rozvodov elektrickej siete

Ochranné pásmo vonkajšieho elektrického vedenia je vymedzené zvislými rovinami po oboch stranách vedenia vo vodorovnej vzdialenosti meranej kolmo na vedenie krajného vodiča. Táto vzdialenosť je (podľa zákona č. 70/1998 Z.z.):

• pri napätí od 1 kV do 35 kV vrátane	10 m
• pri napätí od 35 kV do 110 kV vrátane	15 m
• pri napätí od 110 kV do 220 kV vrátane	20 m
• pri napätí od 220 kV do 400 kV vrátane	25 m
• pri napätí nad 400 kV	35 m

Ochranné pásmo zaveseného káblového vedenia s napätím od 1 kV do 110 kV vrátane je 2 m od krajného vodiča na každú stranu

V zmysle zákona č. 656/2004 Z.z. (§19, odsek 3) treba rešpektovať ochranné pásma od krajných vodičov na každú stranu, resp. od elektrických staníc :

V riešenom území sa nachádzajú len 22 kV vedenia, pri ktorých je potrebné rešpektovať ich ochranné pásmo od krajných vodičov na každú stranu :

- 22 kV vedenie vzdušné	10 m
- 22 kV vedenie - závesný kábel DISTRI	1 m
- 22 kV kábel v zemi	1 m
- trafostanica od konštrukcie	10 m

V ochrannom pásme vonkajšieho elektrického vedenia a pod vedením je zakázané :

- a / zriaďovať stavby a konštrukcie
- b / pestovať porasty s výškou presahujúcou 3 m
- c / uskladňovať ľahko horľavé alebo výbušné látky
- d / vykonávať iné činnosti, pri ktorých by sa mohla ohroziť bezpečnosť osôb a majetku, prípadne pri ktorých by sa mohlo poškodiť elektrické vedenie alebo ohroziť bezpečnosť a spoľahlivosť prevádzky

Ochranné pásma elektrickej stanice sú tieto :

- a / elektrická stanica 30 m kolmo na oplotenie alebo na obostavanú hranicu objektu stanice
 - b / transformovňa 22 kV/0,4 kV 10 m od konštrukcie transformovne
- §19, odsek 9

Osoby, ktoré zriaďujú stavby alebo vykonávajú činnosti, ktorými sa môžu priblížiť k elektrickým zariadeniam, sú povinné oznámiť túto činnosť prevádzkovateľovi elektrického zariadenia a dodržať ním ustanovené podmienky.

Línie elektrických vedení a ich ochranné pásma sú zrejmé z grafickej prílohy.

Tepelnoenergetické zariadenia**Ochranné pásma**

V riešenom území obce sa neplánuje žiadna výstavba tepelnoenergetických zariadení vyžadujúca si ochranné pásmo.

Telekomunikačné zariadenia a káble

V zastavanom území obce vedie trasa diaľkového optického a metalického kábla, ktorý vyžaduje ochranné pásmo 1 m na každú stranu.

Pásma ochrany vodohospodárskych zariadení

Verejné vodovody a verejné kanalizácie (zákon č.442/2002 Z.z. § 19, odst.2)

Pásma ochrany sú vymedzené najmenšou vodorovnou vzdialenosťou od vonkajšieho pôdorysného okraja vodovodného a kanalizačného potrubia na obidve strany :

- 1,5 m pri verejnom vodovode a verejnej kanalizácii do priemeru 500 mm
- 2,5 m pri verejnom vodovode a verejnej kanalizácii nad priemer 500 mm

Niektoré pásma ochrany, vzhľadom k mierke výkresov nie sú v grafickej časti zakreslené.

2.10 NÁVRH RIEŠENIA ZÁUJMOV OBRANY ŠTÁTU, POŽIARNEJ OCHRANY, OCHRANY PRED POVODŇAMI

2.10.1 Záujmy obrany štátu

V riešenom území sa nenachádzajú požiadavky vyplývajúce zo záujmov obrany štátu.

2.10.2 Špeciálna ochrana

Na území katastra obce sa nenachádzajú vyhradené priestory, slúžiace ako výcvikové plochy MO SR.

2.10.3 Požiarna ochrana

Vodovod nie je navrhnutý pre požiarné účely. Zdroj požiarnej vody je vodný tok Trnovec, prípadne Váh. V súčasnosti nie je spracovaná vodohospodárska koncepcia zabezpečenia úžitkovej vody pre všetkých užívateľov. Podmienkou využívania je dodržiavanie globálnych ekologických limitov, ktoré predstavujú medznú hodnotu, pod ktorú nesmie poklesnúť prirodzený prietok v povrchovom toku. Doporučená hodnota limitu $MQ_{EKO} = 10,65-0,7/x \cdot Q_{364d}$.

2.10.4 Ochrana pred povodňami

Intravilán obce môže byť ohrozovaný povodňami hlavne v novonavrhovanej lokalite IBV – miestna časť Záhrady, a lokalite IBV pri poľnohospodárskom družstve – riešenie IBV v tejto časti je prevzaté na základe požiadavky OcÚ. V tejto časti obce je nutné realizovať protipovodňovú ochranu a ekologickú stabilizáciu povodia Trnovca. Ochranné pásmo okolo vodného toku Trnovec v zmysle platných predpisov.

2.10.5 Civilná ochrana

Návrh ÚPN-O umožňuje vytvorenie podmienok ukrytia obyvateľstva obce podľa §4 ods. 3, a § 15 ods. 1, písm. e) Zákona č. 42/1994 Zb. zákonov. Pri umiestňovaní objektov vyššej občianskej vybavenosti väčšieho rozsahu je nutné riešiť spôsob a rozsah ukrytia obyvateľstva.

Problematika civilnej ochrany je riešená v súlade so zákonom č.42/1994 Z.z. O civilnej ochrane obyvateľstva v znení zákonov č. 222/1996 Z.z., č.117/1998 Z.z. a č. 252/2001 Z.z. V zmysle Vyhlášky MVSR č. 297/1994 Z.z. musia byť stavby v obci v súlade so stavebnotechnickými požiadavkami na stavby a s technickými

podmienkami zariadení, v súlade s požiadavkami CO v zmysle znení Vyhlášky č. 349/1998 Z.z. a č. 202/2002 Z.z.

2.11 NÁVRH OCHRANY PRÍRODY A TVORBY KRAJINY, VRÁTANE PRVKOV ÚZEMNÉHO SYSTÉMU EKOLOGICKEJ STABILITY A EKOSTABILIZAČNÝCH OPATRENÍ

2.11.1 Chránené územia

V starostlivosti o ekosystémy v rámci katastrálneho územia obce platí v zmysle § 12 a zákona NR SR č. 543/2002 Z.z. o ochrane prírody a krajiny prvý a piaty stupeň (PP Háje) územnej ochrany prírody a krajiny s príslušnými opatreniami.

Komplexná ochrana najcennejších častí prírody nachádzajúcich sa v katastrálnom území obci je zabezpečená prostredníctvom kategórií maloplošných chránených území, ktoré majú najväčšiu právnu ochranu.

Na území katastra obce sa nachádzajú nasledovné chránené územia :

- Prírodná pamiatka Háje - piaty stupeň ochrany (č.253, výmera 800 m2)

Jedinečnosť objektu spočíva v unikátnosti príkladu tohto i vo svetových reláciách ojedinelého javu. Podľa hodnotenia v návrhu dr. Grossa sa jedná o rozmermi guľ najväčší príklad popisovaný v odbornej literatúre. V základnej časti chránených území bude tento objekt významným príkladom. Objekt predstavuje zvyšok prícestného zárezu sa nachádza severozápadne od okraja štátnej cesty Beňadiková – Liptovský Ondrej v okrese Liptovský Mikuláš na ploche 40x20 m, v Liptovskej kotline.

Geologicky sa jedná o podmorský zosuv vrezaný do stredne až vrchnopriábónskeho flyša centrálno-karpatského paleogénu. Najpozoruhodnejšími závaľkami podmorského zosuvu sú mohutné, doteraz v takých rozmeroch v literatúre nepopísané, pelokarbonátové gule. Ich tvar je bochníkovito sploštený a na povrchu je do nich povtláčané množstvo menších valúnov. Najväčšia guľa, či vlastne elipsoid má rozmer 190x130x50 cm a ďalšie sú o niečo menšie. Nad sklzovým telesom vystupuje morfológicky veľmi výrazná a pevná 100-150 cm hrubá lavica gradačne zvrstveného strednozrnitého zlepenca. Morfológicky sa objekt nachádza v pomerne mierne modelovanej krajine Liptovskej kotliny, na umelo ukončenom menšom hrebienku, nad eróznou úrovňou potoka Trnovec.

Jav bol odkrytý ľudským zásahom, narezaním svahu pri výstavbe cesty, aj keď nie je vylúčené i pôvodné odkrytie prirodzene, t.j. eróziou potoka. Vlastná plocha v súčasnosti nie je využívaná a je i dosť neupravená.

V blízkosti bol po roku 2000 realizovaný izolovaný rodinný dom, ktorý bol stavebným úradom povolený na ploche s označením – agroturistika (pôv. Koncept ÚPN-O, sprac. Ing.arch. Géze).

2.11.2 Chránené stromy

(podľa §-u 49 zákona č. 543/2002 Z.z. o ochrane prírody a krajiny)

- v území sa nenachádzajú

Drevinám rastúcim mimo lesa (mimolesná vegetácia) je poskytovaná všeobecná ochrana v zmysle § 47 zákona č.543/2002 Z.z.

2.11.3 Osobitne významné časti prírody a krajiny

Zákon č. 543/2002 Z.z. o ochrane prírody a krajiny definuje územnú a druhovú ochranu a ochranu drevín. Cieľom zákona je zamedziť a predchádzať nežiadúcim zásahom, ktoré by nejakým spôsobom ohrozili, poškodili alebo zničili podmienky a formy života, biodiverzitu a ekologickú stabilitu. Prvky ochrany prírody sú preto významným limitujúcim podkladom pre rozvoj činností v záujmovom území.

Územnou ochranou prírody sa v zmysle zákona rozumie osobitná ochrana prírody a krajiny. Pre územnú ochranu prírody a krajiny sa ustanovuje päť stupňov ochrany. Rozsah obmedzení sa so zvyšujúcim stupňom ochrany zväčšuje.

2.11.4 Územný systém ekologickej stability

Pre riešené územie bol spracovaný regionálny územný systém ekologickej stability (RÚSES okresu Liptovský Mikuláš ÚSTEP s.r.o.1993). Najvýznamnejším prvkom ÚSES v skúmanej lokalite je *nadregionálny biokoridor rieka Váh*, ktorý predstavuje prostredie a koridor pre vodné zoocenózy a avifaunu. Pomerne tvrdá regulácia brehov, výstavba MVE a znečistenie vôd čiastočne pôsobí ako bariéra v jeho funkčnosti, k čomu prispieva likvidácia brehovej zelene a výstavba vodných diel.

Kostru ÚSES v miestnom merítku dopĺňajú *lokálne biokoridory potoky Okoličnianska, Stošiarska, Trnovec*. Sú to neregulované vodné toky (okrem intravilánov obcí) s prirodzeným charakterom, s dobrým, pomerne zachovalým zápojom stromovej a kríkovej vegetácie, s vlhkou bylinnou vegetáciou.

Biocentrá miestneho, regionálneho a nadregionálneho významu, príp. genofondové plochy sú lokalizované prevažne v montánnej krajine obklopujúcej Liptovskú kotlinu. Jedná sa o NRBC Západné Tatry, NRBC Ďumbierske Nízke Tatry, NRBC Prosečné. V kotline je lokalizované len jedno *nadregionálne biocentrum NRBC Liptovská Mara*. Z regionálnych je to *RBC Jelšie a Švihrová*. *Lokálne biocentrá Háje a Velínok* patria k významným biologicko-estetickým prvkom v bližšom okolí.

2.11.5 Koncepcia územného zabezpečenia ekologickej stability, návrh ekostabilizačných opatrení

Najstabilnejšími a najvýznamnejšími krajinnými prvkami sú lesné porasty s prirodzeným, resp. prírode blízkym drevinovým zložením a zmiešané spoločenstvá. Významnosť lesných štruktúr podčiarkuje i fakt, že tvoria rozhodujúcu súčasť regionálnych prvkov ÚSES. Lesy spĺňajú ochrannú, stabilizačnú a protieróznú funkciu. K stabilite krajiny prispievajú aj mozaiky lúk a pasienkov. V súčasnosti sú ešte intenzívne využívané. Ich biodiverzita sa však znižuje zarastaním náletovými drevinami, krovinami a ústupom citlivejších chránených druhov, ktoré pre svoju existenciu potrebujú extenzívne obhospodarovanie krajiny. Významnou štruktúrou v krajine zvyšujúcou ekologickú stabilitu sú líniové porasty – brehovité porasty, porasty remízok, medzí. Zastávajú funkciu záchytných bodov a línii.

Zabezpečenie funkčnosti územného systému ekologickej stability a ekologicky optimálneho stavu v krajine je riešené priestorovo-funkčnou diferenciáciou územia, návrhom na optimálne využívanie a ekostabilizačnými opatreniami.

Požiadavky ochrany prírody a krajiny a z toho vyplývajúce ekostabilizačné opatrenia sú riešené vo väzbe na celkové usporiadanie a využívanie územia, súčasnú štruktúru krajinných prvkov a ekologicky významných krajinných segmentov

Navrhované ekostabilizačné opatrenia :

Ekostabilizačné opatrenia majú legislatívny, biotický a technicko-organizačný charakter.

- využívanie územia začleneného do prvkov RÚSES (biocentrá a biokoridory) riešiť s ohľadom na zachovanie priority ochrany prírodných hodnôt, obmedziť oplocovanie, zabezpečiť priechodnosť biokoridorov
- rešpektovať genofondové lokality, prispôbiť využívanie územia životným cyklom chránených druhov rastlín a živočíchov, dôrazne chrániť biotopy s cieľom udržať čo najvyššiu biodiverzitu
- plánované zásahy posudzovať v zmysle zákona č. 24/2006 Z.z. o posudzovaní vplyvov činností na životné prostredie
- zachovať súčasnú krajinnú štruktúru
- podporovať obnovu (mozaikové maloplošné obhospodarovanie krajiny tradičnými formami - kosenie, pasenie) opustených, nevyužívaných polí a lúk, obmedziť zarastanie náletovými drevinami (sukcesiu)
 - vylúčiť podľa možností terénne úpravy kosných lúk a pasienkov,

- nenarušovať pôdny kryt,
- kombinovať údržbu TTP kosením a vypásaním
- nevykonávať žiadne prísevy vylúčiť rekultivácie lúk s použitím osív cudzej proveniencie,
- nenarušovať vodný režim územia,
- obmedziť aplikáciu agrochemikálií
- kosiť minimálne 1 krát ročne s odstraňovaním stariny, dopásať pri dodržaní max. zaťaženia VDJ na ha bez košarovania, vykášať nedopasky, nekosiť pred koncom júna (ochrana fauny), časti plochy ponechať neskosené.
- redukovať rozsah náletu drevín na max. 20% plochy zarastajúcich pasienkov a lúk, určených na obnovu obhospodarovania
- vylúčiť akékoľvek vypaľovanie trávnych porastov
- zachovať vzrastlé solitéry drevín
- Pre mokradové ekosystémy v alúviách tokov dodržiavať nasledujúce regulatívy:
 - zachovať a chrániť podmáčané územia a mokrade, zvoliť vhodný manažment ich využívania s cieľom zabrániť ich zarastaniu náletovými drevinami.
 - zabrániť zmene vodného režimu
 - kosiť ľahkou technikou, prípadne ručne
 - pokosenú biomasu odstraňovať, starinu občas vyhrabávať
 - zabrániť preháňaniu dobytká a rozbahňovaniu pôdy
 - zabrániť zarastaniu drevinami, odstraňovať náletové dreviny a ich výmladky v období vegetačného klľudu
 - vytvárať podmienky (budovať liahniská) pre obojživelníkov na zlepšenie reprodukčných možností
 - zabrániť znečisťovaniu, eutrofizácii a vytváraniu skládok odpadu
 - zabrániť napriamovaniu tokov a odstraňovaniu brehových porastov
- Uplatňovať diferencované spôsoby obhospodarovania lesov
 - dôsledne ochraňovať pozostatky pôvodných lesných ekosystémov v oblasti
 - rešpektovať vymedzené ochranné lesy
- monitorovať výskyt invázných druhov, zabrániť rozširovaniu neofytov, v prípade výskytu v zmysle zákona č. 543/2002 Z.z. tieto okamžite dôsledne odstraňovať
- inštalovať účinné zábrany proti sadaniu dravcov na elektrické stĺpy tvaru T (22 kV)
- chrániť prirodzené neregulované úseky tokov, chrániť príľahlé alúviá a brehové porasty
- regulované toky v krajine revitalizovať nenáročnými opatreniami v súlade so zabezpečením protipovodňovej ochrany, zvýšiť ich stabilitu, biodiverzitu a začlenenie do krajiny,

2.12 NÁVRH DOPRAVNÉHO A TECHNICKÉHO VYBAVENIA

2.12.1 Doprava

Koncepciu súčasných i budúcich prepravných vzťahov podmieňujú predovšetkým väzby na relevantné sídelné a správne centrá, väzby na výrobné plochy a priemyselné parky, väzby na plochy vybavenosti, pokiaľ nie sú súčasťou sídelných centier. Realizáciu prepravných vzťahov obce voči lokalitám ktoré generujú prepravné vzťahy zabezpečuje dopravná infraštruktúra (komunikácie, zariadenia, dopravné prostriedky). Predmetom dopravného riešenia v územnom pláne je územne determinovaná infraštruktúra. Z hľadiska spádovosti je obec Beňadiková súčasťou dopravno-gravitačného regiónu severozápadné Slovensko (Žilinský a Trenčiansky kraj) s gravitačným centrom v polohe aglomerácie Žilina/Martin. Hlavné sídelné a dopravné osi dopravno-gravitačného regiónu tvoria trasy európskych cestných a železničných koridorov TEN-T (Bratislava – Žilina – Košice a Žilina – Čadca).

Katastrálnym územím obce Beňadiková prechádzajú dopravné trasy a komunikácie rôzneho významu. Najvýznamnejšou je železničná trať Žilina – Košice. Je to dvojkoľajová a elektrifikovaná a plní funkciu severnej magistrály Slovenska a medzinárodné prepojenie východ – západ. Najbližšia zastávka rýchlikov je v Liptovskom Mikuláši, osobných vlakov v Okoličnom a v Podtúrni. V súčasnosti je vydané územné rozhodnutie na preložku

železničnej trate. V prípade realizácie preložky trate, bude umožnené nové využitie rozvojových plôch v ochrannom pásme železnice. Dopravne je obec prístupná z južnej strany – Liptovskej kotliny a to z diaľnice D1 odbočením v križovatke pri Liptovskom Mikuláši zo západu alebo odbočením z tejto diaľnice v križovatke pri Liptovskom Jáne z juhu alebo odbočením z diaľnice v križovatke pri Liptovskom Petre z východnej strany. Južné cestné dopravné sprístupnenie je cestou I. triedy I/18 Liptovský Mikuláš – Liptovský Hrádok a cesta III. triedy III-018 135 spájajúca dolinu s cestou I. triedy.

Obec Beňadiková generuje prepravné vzťahy obyvateľstva obce voči vonkajším dopravno-gravitačným centráram. Poloha obce medzi dopravno-gravitačnými centrami okresnej úrovne (Liptovský Mikuláš – Liptovský Hrádok) formuje jej prepravné vzťahy k uvedeným centráram. Silnejšia väzba k Liptovskému Mikulášu je daná umiestnením okresnej vybavenosti v tomto meste ako aj vzdialenosťou.

Koncepcia vonkajších prepravných väzieb obce Beňadiková predpokladá:

- prioritnú väzbu na mesto Liptovský Mikuláš ktoré je okresným centrom,
- realizáciu prepravných vzťahov prostredníctvom cestnej infraštruktúry,
- v delbe prepravnej práce snahu o vyvážený pomer medzi individuálnou automobilovou dopravou (IAD) a autobusovou hromadnou dopravou osôb (A-HD).

Návrh základného dopravného systému obce, funkčné členenie a kategorizácia ciest

Navrhované riešenie je zamerané na zlepšenie technického stavu existujúcich ciest a komunikácií, dobudovanie peších chodníkov v centrálnej časti obce a návrh novovybudovaných komunikácií z dôvodu zabezpečenia prístupu do navrhovaných stavebných obvodov.

Základný dopravný systém obce bude pozostávať výhradne z infraštruktúry pozemných komunikácií a základnou komunikačnou kostrou zostáva cesta III. triedy 018 135 vedúca od križovatky s cestou I. triedy I/18 pri obci Beňadiková až po obec Liptovský Ondrej. Na uvedenú zbernú komunikáciu sa napájajú miestne komunikácie, obslužné, funkčnej triedy C2 a C3, resp. D1 – D3. Pozemné komunikácie budú využívané pre účely samotnej cestnej dopravy a za účelom dosiahnutia iných dopravných systémov, ležiacich v k.ú. obce i mimo obce prostredníctvom dopravných reťazcov, ktorých článkom bude cestná doprava (cesta - železnica). Návrh základného dopravného systému, pozostávajúceho z infraštruktúry cestnej dopravy je popísaný v nasledovnej kapitole.

V časovom horizonte ÚPN-O Beňadiková sa predpokladá zmena v pripojení obce na nadradenú cestnú infraštruktúru súvisiacou s preloškou železničnej trate. Do tej doby bude hlavnú cestnú komunikáciu tvoriť i naďalej cesta I/18 , ako aj cesta III. triedy - 018 135 so zmiešanou zbernou a obslužnou funkciou, zaradená do funkčnej triedy B3. Dĺžka miestnych komunikácií dosahuje 1,8 km, z toho bezprašných 1,3 km. Počet mostných telies 1. V zásade základný komunikačný skelet obce dopĺňajú najdôležitejšie miestne komunikácie, plošne pokrývajúce dopravnú obsluhu jednotlivých častí územia obce a prepájajúce zberné komunikácie, zaradené vo funkčnej triede obslužných komunikácií C2. Miestne komunikácie, zabezpečujúce prístup k jednotlivým objektom, tvoria sústavu obslužných ciest C3 alebo upokojených obytných ulíc s rovnocennou pešou a automobilovou dopravou na hlavnom dopravnom priestore komunikácie. V rámci trás zberných komunikácií v zastavanom území sa uvažuje s realizáciou buď jednostranných alebo obojstranných chodníkov. V prípade obslužných komunikácií sa uplatňuje zásada realizovať chodníky pozdĺž komunikácii, tam kde je predpoklad dopravnej záťaže nákladnou dopravou.

Celková rekonštrukcia cesty I/18 je z hľadiska naliehavosti a finančnej náročnosti málo pravdepodobná, v súčasnosti sa uvažuje s realizáciou kruhového objazdu na hranici k.ú. Beňadiková a v časti k.ú. Okoličné pre napojenie intenzívne sa rozvíjajúcej mestskej časti Stošice a zároveň preloškou cesty I/18 .

Opravy ciest a MK formou postupného odstraňovania bodových závad však majú svoje opodstatnenie. Ide predovšetkým o opravy neprehľadných úsekov ciest a MK kde šírka a smerové vedenie cesty vytvárajú kolízne body. Súčasný stav existujúcich MK v Beňadikovej nezodpovedá normovým požiadavkám predovšetkým ich šírkového usporiadania, smerového a výškového vedenia. Úpravy stavu MK budú zamerané na rozšírenie šírkového usporiadania na uvedenú kategóriu cesty. Okrem hlavných komunikácií sa v obci nachádza množstvo komunikácií funkčnej triedy C3 zabezpečujúcich prístup k jednotlivým objektom alebo k skupinám objektov. Priestorové pomery v obci – šírka disponibilného koridoru, situovanie komunikácií na svahoch – neumožňujú

rozvinúť plnohodnotné šírkové a smerové parametre týchto MK. V prípade uvedených komunikácií sa uvažuje s ich jednopruhovým obojsmerným usporiadaním v kategórii MOK 3,75/30. Podmienkou prevádzkovania uvedených komunikácií je zriadenie výhybní vo vzdialenosti 100 m od seba a zriadenie obrátisk na konci slepých úsekov ciest. V smerovom vedení je potrebné dosiahnuť stav bezproblémovej prejazdnosti MK i pre nevyhnutnú obsluhu územia, teda vozidlá hasičské, údržbové a záchranárske, čo si bude vyžadovať úpravu oblúkov MK a oblúkov v križovatkách na ich prípustné hodnoty.

Koncepcia pešej a cyklistickej dopravy

Súvislá komunikačná infraštruktúra vyhradená len pešej doprave v obci neexistuje. Pohyb chodcov sa vo väčšine prípadov uskutočňuje po zberných a obslužných komunikáciách slúžiacich pre automobilovú dopravu. Koncepcia a smerovanie hlavných trás pešej dopravy vychádza z návrhu hlavných kompozičných urbanistických osí obce. Účelom návrhu chodníkov je poskytnúť chodcom bezpečné a príjemné dochádzkové i prechádzkové trasy. Štruktúra a lokalizácia trás pre chodcov spája všetky relevantné zdroje a ciele pešej dopravy v obci. Vzhľadom na predpoklad, podľa ktorého obslužné komunikácie obce nebudú enormne zaťažované automobilovou dopravou, bude možné pre hlavné pešie trasy využívať i hlavné dopravné priestory miestnych komunikácií. Prednosť pešieho pohybu bude vyjadrená štruktúrou povrchu miestnej komunikácie. Cyklistické trasy v riešenom území je nutné posudzovať podľa možností a náročnosti. Prioritne by mala byť zrealizovaná cyklotrasa, ktorá prepojí obec Beňadiková s Liptovským Mikulášom a Liptovským Hrádkom a severným smerom s obcami mikroregiónu Baranec a Studenou dolinou v Západných Tatrách. Následne je možné pokračovať v realizácii ďalších cyklotrás vyznačených v grafickej časti ÚPN-O.

Kapacity plôch pre parkovanie a odstavovanie vozidiel

Návrh statickej dopravy v obci Beňadiková uplatňuje nasledovné kritériá:

- v rámci navrhovanej IBV uplatňovať minimálne 1 odstavné miesto/garáž na 1 byt na vyčlenenom súkromnom pozemku,
- články 193-202 platnej STN 736110 „Projektovanie miestnych komunikácií“ určujúce výpočet kapacít statickej dopravy v členení na odstavné a parkovacie plochy.

V praxi je nutné uplatňovať uvedené požiadavky uplatňovaním podmienky uvedenej v stavebných povoleniach, ktorá ukladá realizáciu odstavných (garážovacích) miest výlučne na pozemkoch obytných objektov – rodinných domov.

Koncepcia železničnej a kombinovanej dopravy, leteckej a vodnej dopravy.

Na území obce Beňadiková sa nachádza infraštruktúra železničnej dopravy a to trať č.180 . Nadradená dopravná infraštruktúra, má najoptimálnejšiu lokalizáciu na území regiónu severného Slovenska. Najbližšia rýchliková železničná stanica Liptovský Mikuláš leží na železničnej trati č. 180, ktorá je súčasťou hlavnej európskej siete TEN-T. Najbližšia železničná zastávka sa nachádza v obci Podtureň. Obec Beňadiková leží v spádovom území terminálu kombinovanej dopravy v Poprade a letiska hlavnej siete pre medzinárodnú dopravu v Poprade.

V súčasnosti sa pripravuje projektová dokumentácia modernizácie železničnej trate č.180, ktorá navrhuje zmenu trasovania železničnej trate. Týmto riešením bude preložená železničná trať do k.ú. obce Liptovský Ján a v obci Beňadiková zostane len teleso žel. trate, ktoré je predbežne určené pre cyklodopravu. Navrhovaným riešením a preložkou železnice obec Beňadiková získa disponibilné plochy pre rozvoj navrhovaných funkcií, ktoré sú momentálne obmedzované ochranným pásmom a trasou železnice. Zároveň bude zjednodušený prístup do obce, ktorý je v súčasnosti v smere od Liptovského Mikuláša a Liptovského Hrádku možný len cez železničné priecestie.

Lokalizácia významných dopravných zariadení cestnej, železničnej, vodnej, leteckej a ostatnej dopravy.

V obci Beňadiková sa nenachádzajú a – podľa relevantných dokumentov – nebudú nachádzať žiadne dopravné zariadenia cestnej dopravy vyššieho ako lokálneho významu a žiadne zariadenia ostatných druhov dopravy.

Systém hromadnej dopravy a napojenie riešeného územia na tento systém.

Prímestskú autobusovú dopravu v obci prevádzkuje SAD a.s. Liptovský Mikuláš. Do obce premávajú 2 linky prímestskej autobusovej dopravy, ktoré spájajú obec s okresným mestom Liptovský Mikuláš.

V katastrálnom území obce sú rozmiestnené 2 zastávky pre autobusovú dopravu. Autobusová linka premáva po ceste I/18 a MK C3. Rozmiestnenie zástávok na trase je rovnomerné, v izochrónach dostupnosti pokrýva príslušné zastavané územie obce. V návrhu ÚPN-O navrhujeme ďalšiu autobusovú zastávku v priestore hlavnej cesty I/18.

Návrh eliminácie nadmerného hluku vyplývajúceho z riešenia dopravy.

Na účely posudzovania hlukovej záťaže z dopravy slúži Vyhláška Ministerstva zdravotníctva Slovenskej republiky č. 549/2007. V zmysle jej ustanovení budú ohrozené navrhované lokality pozdĺž cesty I/18 a MK zaradené do druhej kategórie územia pre ktorú platia najvyššie prípustné hodnoty hluku vo vonkajšom prostredí 50 dB cez deň a večer a 45 dB v nočnom období. V obci neexistuje areál zaradený do kategórie územia I. kategória územia s najprísnejším limitom (územia s osobitnou ochranou pred hlukom – liečebné a kúpeľné areály).

2.12.2 Vodné hospodárstvo

Zásobovanie pitnou vodou a odkanalizovanie

Zásobovanie vodou

Súčasný stav:

Obec Beňadiková je zásobovaná pitnou vodou zo skupinového vodovodu Liptovský Ján, na ktorý sú napojené aj obce Liptovský Ján, Podtureň a Uhorská Ves. Ako vodné zdroje pre skupinový vodovod slúžia pramene „Pod Bielym“ a „Za salašom“ v k.ú. Liptovský Ján. Spoločný vodojem s objemom 2 x 250 m³ sa nachádza taktiež v k.ú. Liptovský Ján. Do obce Beňadiková vedie z obce Podtureň vodovodné potrubie PVC DN 100 dĺžky 2 200 m. Vodovodné rozvody v obci sú čiastočne zokruhované, niektoré vetvy vodovodu svojím priemerom DN 40, resp. DN 50 nezodpovedajú STN. Okrem toho tieto vetvy nie sú uložené v dostatočnej hĺbke a hrozí riziko ich zamrznutia v zimnom období.

Jednotlivé objekty sú na verejný vodovod napojené vodovodnými prípojkami, spotreba vody je meraná vodomermi.

Súčasná potreba vody:

V súčasnosti je v obci napojených na verejný vodovod cca 440 obyvateľov, areál AGRIA Liptovský Ondrej, a.s. a niekoľko ďalších menších odberateľov (Obecný úrad, prevádzka COOP JEDNOTA ...).

Potreba vody pre obyvateľstvo predstavuje za posledné roky cca 11 000 m³/rok, z toho je potom:

Priemer. denná potreba:	$Q_{p1} = 30\,136 \text{ l/deň} = 0,35 \text{ l/s}$
Maxim. denná potreba:	$Q_{m1} = Q_{p1} \times k_d = 0,35 \text{ l/s} \times 2,0 = 0,70 \text{ l/s}$
Maxim. hod. potreba:	$Q_{h1} = Q_{m1} \times k_h = 0,70 \text{ l/s} \times 1,8 = 1,26 \text{ l/s}$

Potreba pre ostatných odberateľov v obci predstavuje za posledné roky cca 2 000 m³/rok, z toho je potom:

$Q_{p2} = 5\,480 \text{ l/deň} = 0,06 \text{ l/s}$
$Q_{m2} = Q_{p2} \times k_d = 0,06 \text{ l/s} \times 2,0 = 0,13 \text{ l/s}$
$Q_{h2} = Q_{m2} \times k_h = 0,13 \text{ l/s} \times 1,8 = 0,23 \text{ l/s}$

Celková potreba vody pre obec v súčasnosti:

$$Q_{psúč} = Q_{p1} + Q_{p2} = 0,35 \text{ l/s} + 0,06 \text{ l/s} = 0,41 \text{ l/s}$$

$$Q_{msúč} = Q_{m1} + Q_{m2} = 0,70 \text{ l/s} + 0,13 \text{ l/s} = 0,83 \text{ l/s}$$

$$Q_{hsúč} = Q_{h1} + Q_{h2} = 1,26 \text{ l/s} + 0,23 \text{ l/s} = 1,49 \text{ l/s}$$

Výhľadový stav:

V obci sú novonavrhované lokality individuálnej bytovej výstavby, bytové domy, výroboobslužná zóna. Potreba vody pre jednotlivé lokality je nasledovná:

IBV I. etapa (Záhrady): navrhovaných je 21 rodinných domov, celkom cca 84 obyvateľov, potreba vody vypočítaná podľa vyhl. 684/2006 je nasledovná:

$$Q_{pIBV1} = 74 \text{ osôb} \times 135 \text{ l/os/deň} = 9\,990 \text{ l/deň} = 0,12 \text{ l/s}$$

$$Q_{mIBV1} = Q_{pIBV1} \times k_d = 0,12 \text{ l/s} \times 2,0 = 0,24 \text{ l/s}$$

$$Q_{hIBV1} = Q_{mIBV1} \times k_h = 0,24 \text{ l/s} \times 1,8 = 0,43 \text{ l/s}$$

IBV II. etapa (viazaná na realizáciu nových zariadení verejného vodovodu)

IBVa bytové domy: navrhovaných 100 rodinných domov a 24 b.j. v obci, celkom cca 434 obyvateľov, potreba vody je nasledovná:

$$Q_{pIBV2} = 434 \text{ osôb} \times 135 \text{ l/os/deň} = 58\,590 \text{ l/deň} = 0,68 \text{ l/s}$$

$$Q_{mIBV2} = Q_{pIBV2} \times k_d = 0,68 \text{ l/s} \times 2,0 = 1,36 \text{ l/s}$$

$$Q_{hIBV2} = Q_{mIBV2} \times k_h = 1,36 \text{ l/s} \times 1,8 = 2,45 \text{ l/s}$$

Celková potreba vody pre obec po ukončení výstavby I. a II etapy bude:

$$Q_{pcelk} = 0,41 \text{ l/s} + 0,12 \text{ l/s} + 0,68 \text{ l/s} = 1,21 \text{ l/s}$$

$$Q_{mcelk} = 0,83 \text{ l/s} + 0,24 \text{ l/s} + 1,36 \text{ l/s} = 2,43 \text{ l/s}$$

$$Q_{hcelk} = 1,49 \text{ l/s} + 0,43 \text{ l/s} + 2,45 \text{ l/s} = 4,35 \text{ l/s}$$

Výroboobslužná zóna (Ing. Jakubčiak): s jej výstavbou je uvažované na parcele č. 288/5, požadovaná potreba vody je $Q_m = 2,59 \text{ l/s}$.

Návrh zásobovania vodou:

IBV I. etapa – objekty tejto etapy výstavby je možné zásobovať pitnou vodou vybudovaním zokruhovaného rozšírenia verejného vodovodu z potrubia HD PE DN 100, jednotlivé rodinné domy budú na verejný vodovod napojené vodovodnými prípojkami, na ktorých budú vo vodomerných šachtách za hranicami pozemkov umiestnené vodomery na meranie spotreby vody. Požiarna voda bude zabezpečená z vodného toku v blízkosti lokality.

IBV II. etapa a bytové domy – vzhľadom k výškovému umiestneniu lokality, na ktorej má byť realizovaná výstavba, ako aj z dôvodu nepostačujúcej kapacity existujúcich vodovodných potrubí (medzi obcou Podtureň a v obci Beňadiková) je možné potrebu pitnej vody pre túto etapu výstavby zabezpečiť za podmienky rekonštrukcie existujúcich a výstavby nových zariadení verejného vodovodu. Navrhujeme výstavbu nového vodovodného potrubia DN 150 v dĺžke cca 1 100 m z Liptovského Mikuláša, mestská časť Stošice, ktoré bude pred obcou Beňadiková napojené na existujúci vodovod. Existujúce potrubie DN 150 z obce Podtureň môže byť v budúcnosti využívané pre zásobovanie vodou objektov v území, ktorým prechádza.

V lokalite navrhovanej IBV budú v jednotlivých uliciach vybudované zokruhované vodovodné rady z potrubia DN 100 vrátane. Na vodovodné rady budú napojené vodovodné prípojky s vodomernými šachtami.

Na vodovodnom potrubí bude potrebné umiestniť aj automatickú tlakovú stanicu (resp. viaceré) pre zabezpečenie vyhovujúceho tlaku vody v potrubí vo vyššie položené časti obce. Presné umiestnenie bude určené v ďalších stupňoch územno-plánovacej dokumentácie. Požiaru vodu pre časť obce, ktorá bude zásobovaná vodou cez automatickú tlakovú stanicu je potrebné zabezpečiť z vodného toku.

V obci je potrebné zrekonštruovať všetky vetvy existujúceho verejného vodovodu, ktoré sú nevyhovujúce svojím priemerom, resp. plytkým uložením.

Výroboobslužná zóna – zásobovanie pitnou vodou je možné zabezpečiť predĺžením verejného vodovodu DN 100 z Liptovského Mikuláša - mestská časť Stošice – v dĺžke cca 100 m.

Odkanalizovanie

Súčasný stav:

V súčasnom období nie je v obci vybudovaná verejná kanalizácia, splaškové odpadové vody produkované v jednotlivých objektoch sú odvádzané do žump a odtiaľ vyvážané.

Výhľadový stav:

Množstvo splaškových odpadových vôd z existujúcej zástavby a z plánovaných etáp výstavby rodinných domov a výroboobslužnej zóny je rovné potrebe vody.

Návrh odkanalizovania:

Na výstavbu verejnej splaškovej kanalizácie v obci Beňadiková (existujúca zástavba) je vypracovaný projekt a vydané stavebné povolenie. Kanalizácia z obce bude napojená na kanalizačný zberač DN 600 z Liptovského Hrádku do Liptovského Mikuláša. Výstavba kanalizácie bude prebiehať v etapách podľa získaných finančných prostriedkov. V novonavrhovaných lokalitách IBV budú vybudované kanalizačné zberače z potrubia DN 300 s napojením na kanalizáciu v existujúcej časti obce. Jednotlivé objekty budú na verejnú splaškovú kanalizáciu napojené kanalizačnými prípojkami.

Splaškové odpadové vody z výroboobslužnej zóny budú odvádzané areálovou kanalizáciou do kanalizačného zberača DN 600, ktorý prechádza územím navrhovanej zóny.

Dažďové odpadové vody z lokalít navrhovanej výstavby môžu byť odvádzané dažďovou kanalizáciou do recipientov, prípadne likvidované vsakovaním.

2.12.3 Energetika

Elektrická energia

Spoločné elektrotechnické údaje

Rozvodná sústava	VN	: 3 ~ 50 Hz, 22 kV / IT
	NN	: 3 PEN ~ 50 Hz, 230/400 V / TN-C

Ochrana pred NDN:

Ochrana pred úrazom elektr. prúdom v normálnej prevádzke a pri poruche bude podľa STN 33-2000-4-41.

Prostredie

podľa STN 33 2000-5-51:

AA2, AD4, AE1, AF1, AG2, AH2, AK1, AL1, AM1, AN1, AP1, AQ2, AR1, BA1, BC3, BD1, BE1, CA1, CB1

Stupeň dôležitosti dodávky el. energie : č.3 v zmysle STN 34 1610.

Dodávku el. energie nie je potrebné zaisťovať zvláštnymi opatreniami a môžu byť pripojené na jediný zdroj (prívod).

Súčasný stav - širšie vzťahy

- Záujmové územie obce Beňadiková je možné zásobovať elektrickou energiou vedením 266 z transformovne 110/22 kV Z. Poruba.

Riešené územie

VN 22 kV vedenia

VN vedenia v riešenom území obce Beňadiková sú prevedené hlavne vzdušným rozvodom po betónových stĺpoch v krátkom úseku zemným káblom. U VN AlFe vedení je treba rešpektovať ich ochranné pásmo t.j. 10 m od krajných vodičov na každú stranu, v lesných priesekoch 7 m. Zemné VN káble majú ochranné pásmo 1m po oboch stranách. Zásobovanie miestnych častí obce sa prevádza z výbežkov VN vedení. Trasy navrhovaných vedení sú zakreslené v situácii.

Ochranné pásma

Vonkajšie vedenie / od krajného vodiča na každú stranu / :

- 6kV - 22kV 10m
- káblové vedenie 1m
- závesný kábel 22kV DISTRI 2m

Elektrické stanice (transformovne) VVN/VN

Nie sú osadené v riešenom území.

Vzdušné vedenia VVN

Prechádzajú južnou časťou obce. Potrebne dodržať ochranné pásmo 15 m od krajného vodiča po oboch stranách.

Výrobné elektrickej energie

Nie sú osadené v riešenom území.

Transformačné stanice 22/0,4 kV

Odberatelia elektrickej energie v území sú zásobovaní zo 6 trafostaníc, pripojených vzdušnými a káblovými VN vedeniami. Trafostanice (TS) sú vybudované ako stožiarové, dvojstĺpové, zabudované v objektoch a kioskové. Navyšovanie výkonu v existujúcich TS je prakticky vhodné do výkonu 630 kVA. Pri potrebe väčších výkonov je vhodné uvažovať s vybudovaním nového zdroja.

Zoznam trafostaníc a ich inštalované výkony:

Lokalita	Názov GIS	Výkon (kW)	Číslo vedenia	Rok výst.	Správ.	Pozn.
Ihrisko	266/ts/benadikova_ihrisko	630	266	1982	SSE	
Stred obce	266/ts/benadikova_obec	630	266	1983	SSE	
PD	266/ts/benadikova_pd	250	266	1965	SSE	
Záhrady	266/ts/benadikova_ibv	400	266	2008	SSE	
Háje	266/ts/l.ondrej_betonarka	100	266	-	SSE	
Lipia	266/ts/l.ondrej_vykryvac	5	266	-	Cudzí	
Roveň	266/ts/benadikova_strkovisko	-	266	2008	-	vo výstavbe

Sekundárne vedenie

Sekundárna sieť je prevedená vo veľkej miere vzdušným rozvodom, po betónových stĺpoch.

Vo všetkých nových lokalitách je uvažované s umiestnením zemných káblových vedení. V budúcnosti je uvažované s postupným zakábelizovaním existujúcich vzdušných vedení.

Vonkajšie osvetlenie

Vonkajšie osvetlenie je prevedené výbojkovými osvetľovacími telesami osadenými na betónových stĺpoch NN siete.

Preložky

Preložky vzdušných a zemných VVN, VN a NN rozvodov je potrebné realizovať v zmysle § 38 zákona 656/2004 Z. z. Preložky je potrebné dojednať s majiteľom elektro energetického zariadenia.

Návrh zásobovania nových lokalít

Návrh v lokalitách určených na bývanie vychádza z predpokladaného požadovaného súdobého výkonu novostavieb rodinných domov (RD) pri elektrickom vykurovaní - 10 kW na jednu bytovú jednotku, prípadne 100 W na 1m² alebo 1,4 kW na lôžko. V prípade využitia iných zdrojov tepla na vykurovanie je možné uvažovať so

znížením požiadaviek na elektrický výkon o 70% z počítaného súdobého výkonu elektrickej energie, t.j 3 kW na jeden RD. V bytových domoch je uvažovaný $P_s=5$ kW na byt pri elektrickom vykurovaní a 3 kW bez el. kúrenia.

V lokalitách určených na priemyselné využitie je možné do výkonu cca. 2 MW uvažovať s využitím existujúcich vedení VN. V prípade požiadaviek na vyšší výkon je potrebné vybudovať nové vedenie/vedenia z blízkej rozvodne 110/22 kV Závažná Poruba.

Výpočet potrebného tepelného výkonu pre rodinný dom

$$V \times \Delta T \times K = \text{Kcal/h}$$

V - objem vykurovanej miestnosti

ΔT - rozdiel medzi vonkajšou teplotou a požadovanou teplotou

K - tepelný koeficient

K = 3,0 - 4,0 Jednoduchý drevený objekt alebo oceľová neizolovaná hala

K = 2,0 - 2,9 Jednoduchá konštrukcia, jednoduchá tehlová vrstva, jednoduché okná, jednoduchá strecha, slabá izolácia

K = 1,0 - 1,9 Bežná konštrukcia, dvojité tehlové vrstvy, pár okien, bežná strecha, čiastočná izolácia

K = 0,6 - 0,9 Moderná konštrukcia, dvojité izolovaná tehlová vrstva, pár dvojítych utesnených okien, silno izolovaná podlaha, dobre izolovaná strecha

Príklad na požadovaný tepelný výkon:

RD - šírka 9m, dĺžka 9m, výška 2m, počet podlaží 2, $V = 421,2$ m³

vonkajšia teplota -20°C, požadovaná vnútorná teplota +20°C, $\Delta T = 40^\circ\text{C}$

Moderná konštrukcia, dobre izolovaný - koeficient $K = 0,6$

$$V \times \Delta T \times K = \text{Kcal/h}$$

$$421,2 \times 40 \times 0,6 = 10\,108,8 \text{ Kcal/hod.}$$

$$1 \text{ Watt} = 0,86 \text{ Kcal/hod. (3,41254 BTU/hod.)}$$

$$10\,108,8 / 0,86 = 11\,754,4 \text{ W} = 12 \text{ kW}$$

Popis jednotlivých lokalít :

1. UO 2x 12 bytov v centre obce
2. UO 110 až 120 RD v severnej časti obce
3. UO Priemyselná zóna Jakubčiak
4. UO Priemyselná zóna

Predpokladané výkony v navrhovaných lokalitách

Č. lokality	Návrh	Výkon [kW]pri EK	Výkon [kW] bez EK
1.	24 b.j.	120	72
2.	120 b.j.	1200	360
3.	Priem. park Jakubčiak	2 000 - 10 000	2 000 - 10 000
4.	Priem. park	1 000 – 30 000	1 000 – 30 000
Spolu		4 320 – 41 320	3 432 – 30 432

Zoznam navrhovaných trafostaníc a ich inštalované výkony:

Č. lokality	Názov
-------------	-------

3.	TS IBV 2
3.	TS IBV 3
7	TS Priem. Jakubčiak 1
7.	TS Priem. Jakubčiak 2
7.	TS Roveň 1
7.	TS Roveň 2
7.	TS Roveň 3
7.	TS Roveň 4
7.	TS Roveň 5
7.	TS Roveň 6
7.	TS Roveň 7
7.	TS Roveň 8
7.	TS Roveň 9
7.	TS Roveň 10
7.	TS Roveň 11

Počet a osadenie trafostaníc v teréne je orientačné. Presnejšia špecifikácia je možná po určení technológie a výkonových požiadaviek.

2.12.4 Zásobovanie teplom

Súčasný stav - riešené územie

Zásobovanie obce Beňadiková je realizované decentralizovaným spôsobom z objektových resp. združených zdrojov tepla, domácich kotlov na ústredné vykurovanie a lokálnymi spotrebičmi so spaľovaním pevných palív hnedé uhlie, koks a drevo.

Zdroje tepla nad 300 kW

- V riešenom území nie sú známe zdroje tepla nad 300 kW.

Riešené územie spadá do oblasti s vonkajšou výpočtovou teplotou -18 °C v zmysle STN 060210.

Súčasná potreba tepla bola určená nasledovne:

- + bytová zástavba IBV – 20,0 kWt a 145 GJ/rok
- + byty HBV – 13,0 kWt a 93 GJ/rok

Návrh zásobovania teplom

Pre každú novú stavbu je potrebné vypočítať požadovaný výkon vykurovacieho zariadenia podľa normy STN EN 12831.

Približné požiadavky na teplo sú vypočítané v návrhu zásobovania nových lokalít elektrickou energiou. Uvažuje sa s výstavbou zateplených rodinných a bytových domov. Celkový inštalovaný tepelný výkon pre nové bytové jednotky bol napočítaný na hodnotu 2,7 MW. Pri využití kogenerácie na výrobu tepla a elektrickej energie je pri účinnosti kogeneračnej jednotky 60% tepelných a 30% elektrických možné získať inštalovaný elektrický výkon 1,35 MW.

Zhodnotenie prieskumov

V území obce Beňadiková sa nenachádza ďalší zdroj tepla, ktorý by bol vhodný pre riešenie potrieb tepla. V priemyselnej zóne je možné podľa technológie osadenej v plánovaných objektoch určiť zdroj tepla. V lokalite je možné využiť na výrobu tepla plyn, drevný odpad, biologický odpad alebo ich kombináciu. Vyššiu efektívnosť pri výrobe tepla je možné zabezpečiť kogeneráciou prípadne trigeneráciou.

2.12.5 Zásobovanie plynom

Okresné sídlo Liptovský Mikuláš a jeho miestne časti sú zásobované zemným plynom o výhrevnosti 33,5 MW-3. Zemný plyn je dodávaný z veľmi vysokého tlakového plynovodu „Severné Slovensko“ DN 500 cez plynovodnú prípojku DN 200, ktorá je zaústená do dvoch regulačných staníc, a to regulačnej stanice lokalizovanej na Podbrezinách a regulačnej stanice vybudovanej pri Mútniku. Obidve regulačné stanice sú prepojené plynovodným rozvodom PN 0,3 DN 300.

S využitím zemného plynu v obci Beňadiková návrh ÚPD nepočíta, je uvažované s jediným ušľachtilým palivom - elektrickou energiou.

2.13 POŠTA A TELEKOMUNIKÁCIE

Pošta v obci Beňadiková spadá pod Regionálne poštové centrum Liptovský Mikuláš, ktoré je priamo riadené Slovenskou poštou, a. s. Partizánska 9, Banská Bystrica. Z hľadiska poštovej prepravy patrí pod Oblastné spracovateľské stredisko /OSS/ Liptovský Mikuláš 1. OSS Liptovský Mikuláš 1 patrí pod Hlavné spracovateľské stredisko /HSS/ Žilina 022.

Pošta Lipt. Ondrej, ktorá zabezpečuje poštovú prevádzku pre obec Beňadiková sa nachádza v objekte OcÚ v Liptovskom Ondreji. Do jej obvodu patria obce Beňadiková, Lipt. Ondrej, Jakubovany, Kanská. Je vybavená jednou univerzálnou poštovou priehradkou, zabezpečujúcou všetky poštové služby. Dodávanie zásielok je zabezpečované jedným doručovateľom, ktorý má pridelené motorové vozidlo a doručuje zásielky v celom obvode pošty. V každej obci, ktorá patrí do obvodu pošty Liptovský Ondrej sa nachádza jedna poštová schránka. Z hľadiska poskytovaných služieb pre obyvateľstvo, sektor výroby a služieb sú na štandardnej úrovni. Ďalší rozvoj činností poštových služieb je v súčasnosti plne v kompetencii Slovenskej pošty a.s.

2.13.1 Telekomunikácie

Obec Beňadiková je sídlom UTO v uzlovom obvode Liptovský Mikuláš. V obci je zabezpečené telefónne spojenie verejným telefónnym vedením. Rozvody sú vedené na drevených stĺpoch, v niektorých miestach sú podporné body telefónnych a rozhlasových vedení spoločné.

V rámci „telekomunikačného projektu II.“, prebehla plošná digitalizácia telekomunikačnej siete, ktorá bola podmienená súčasnou výstavbou optických káblov, digitálnych telekomunikačných ústrední a prístupových sietí.

Účelom bolo obnoviť a rozšíriť metalickú prístupovú sieť v Beňadikovej. Metalická prístupová sieť slúži pre pripojenie účastníkov. Predmetná stavba miestnej telefónnej ústredne je napojená na ATÚ v Liptovskom Ondreji. Stavba rešpektuje existujúce vybudované účastnícke rozvody v trase. Elektrickú energiu nie je potrebné zabezpečiť. Spotreba novovybudovaného zariadenia bude pokrytá z rezervy spotreby v objekte ATÚ v Liptovskom Ondreji.

Trasa stavby bola realizovaná podľa požiadaviek na telefonizáciu obce Beňadiková podľa technických predpisov pre výstavbu prístupových sietí. Zahrňuje trasy potrebné pre výstavbu metalických sietí. V budúcnosti sa neuvažuje s rozšírením miestnej siete, nakoľko pokrytie územia mobilnými operátormi (T-Mobile a Orange) je cca 80 %. Občania majú v súčasnosti možnosť pripojenia na Internet prostredníctvom telefónnej linky, do budúcnosti sa ráta s mikrovlnným pripojením a pripojením prostredníctvom DSL.

2.14 KONCEPCIA STAROSTLIVOSTI O ŽIVOTNÉ PROSTREDIE, PRÍPADNE HODNOTENIE Z HĽADISKA PREDPOKLADANÝCH VPLYVOV NA ŽIVOTNÉ PROSTREDIE

Primárne potenciálne bariérové prvky sú dané konfiguráciou terénu a realizovanými antropogénnymi prvkami SKŠ v skúmanom území. Najvýraznejšie vystupuje bariérový efekt cesty I/18, diaľnice a železnice, ktoré rozdeľujú Liptovskú kotlinu na severnú a južnú časť. Ako krajinotvorný prvok, ale zároveň i bariéra je vnímaný tok rieky Váh, ktorý je regulovaný a na jeho toku sa nachádzajú tri MVE. Negatívne socioekonomické javy v území reprezentujú priemyselná činnosť (priemyselná zóna mesta Liptovský Mikuláš), intenzívna poľnohospodárska činnosť (veľkoplošná orná pôda, areály hospodárskych dvorov), doprava (líniové bariéry, hluk, emisie),

nadzemné vedenia VN (2x 400 kV, 1x 110 kV a 2x 110 kV, t.j. 3 línie, ktoré sa križujú v priestore Beňadiková, Podtureň a Závažná Poruba).

2.14.1 Geografická poloha a všeobecné regionálno-geomorfologické pomery

Liptovská kotlina ako celok je budovaná sedimentami vnútrokarpatského paleogénu, na ktorých ležia kvartérne uloženiny. Centrálnokarpatský paleogén je zastúpený flyšovou formáciou – ílovcovo-pieskovcovým súvrstvom s prevahou pelitickej zložky. Miestami je v kotline zaznamenaný aj neflyšový pieskovcovo – zlepcový vývoj – sedimenty podmorských náplavových kuželov, prípadne korálové uloženiny. Podložie paleogénnej výplne tvoria s najväčšou pravdepodobnosťou horniny tatrika, križňanského a chočského príkrovu. Kvartérne sedimenty regiónu zahŕňajú niekoľko genetických typov, ktoré sa vyznačujú rôznym litologicko-petrografickým zložením, pestrou skladbou a vekom (spodný pleistocén až holocén). Terénne depresie sú vyplnené fluvialným a glaciofluvialným materiálom – stredozorné až hrubozorné štrky, ktoré sú prekryté povodňovými prachovými a ílovitými hlinami. Celková mocnosť kvartéru dosahuje približne 5-6 m.

Z tektonického hľadiska je skúmané územie súčasťou Važeckého synklinória. Na priečny zlom, prebiehajúci z údolia potoka Trnovec cez obec Uhorská Ves do Jánskej doliny postihujúci staršie komplexy i mladšiu výplň synklinály sú viazané vývery minerálnej i termálnej vody.

V zmysle inžinierskogeologickej rajonizácie Slovenska (Matula 1989) patrí lokalita do rajónu údolných riečnych náplavov (F). Prevládajú prevažne štrkovité zeminy, prekryté vrstvou piesčito-hlinitých sedimentov. Povrchové hliny patria v zmysle STN 73 1001 – Zakladanie stavieb – Základová pôda pod plošnými základmi do triedy F6 – F8 a štrkové sedimenty do triedy G3 – G5.

Geodynamické javy

Z geodynamických javov sa na území uplatňuje najmä bočná erózia vodných tokov a podmáčanie územia pri vysokých vodných stavoch. Vzniká tiež možnosť súfózných procesov v podloží ochranných hrádzí a vo výkopoch. K najrozsiahlejším geodynamickým javom v širšom území patria svahové pohyby, ktoré sa najčastejšie prejavujú zosuvmi. Zosuv malého rozmeru je evidovaný severne od železničnej trate.

Z hľadiska seizmicity posudzované územie patrí do oblasti 5. stupňa stupnice makroseizmickej intenzity (5°MSK).

Ložiská nerastných surovín

Priamo v skúmanej lokalite sa ložiská nerastných surovín nevyskytujú.

Geomorfologické pomery

Podľa geomorfologického členenia (Mazúr, Lukniš 1986 in Atlas krajiny SR 2002) skúmaná lokalita patrí do provincie Západné Karpaty, subprovincie Vnútorne Západné Karpaty, oblasti Podtatranskej kotliny, celku Liptovská kotlina, časti Liptovské nivy.

Riešené územie leží na plochej nive Váhu, lemovanej nízkymi a vyššími riečnymi terasami. Z vybraných tvarov reliéfu sa v širšom území kotliny uplatňujú morfológicky výrazné stráne na tektonických poruchách, úvalinové doliny prítokov Váhu, nízke glaciofluvialne kužele.

Žiarenie z prírodných zdrojov a radónové riziko

Podľa výsledkov základného radónového výskumu bolo územie mesta Liptovský Mikuláš zaradené do kategórie stredného stupňa radónového rizika.

Stanoviť hygienické požiadavky na ochranu zdravia pred ožiarением, spôsobeným vdychovaním radónu a pred vonkajším ožiarением, spôsobeným gama žiarením z prírodných rádionuklidov v stavebných materiáloch je však možné len na základe priamych meraní radónu na danej lokalite. Opatrenia na zabezpečenie proti prenikaniu radónu do pivníc a podzemných skladov a garáží slúžia na zabezpečenie tesnosti stavebnej konštrukcie voči prenikajúcemu plynu a zabezpečenie odvetrávania týchto priestorov.

2.14.2 Hydrologické pomery

Vodné toky

Oblasť Liptovskej kotliny je odvodňovaná povrchovými tokmi, ktoré vyvierajú prevažne v predhorí Nízkych Tatier. Liptovská kotlina je súčasťou stredohorskej oblasti, so snehovo-dažďovým typom režimu odtoku. Toky dosahujú svoje maximum v jarňých mesiacoch resp. v obdobiach dlhšie trvajúcich intenzívnych zrážok (III-V mesiac).

Z hydrologického hľadiska patrí územie do povodia rieky Váh(4-21), ktorá predstavuje hlavný recipient a zároveň geografickú a hydrologickú os hodnoteného územia. Prirodzený režim Váhu bol však výstavbou vodných diel značne ovplyvnený. Malá sklonitosť územia bola príčinou meandrovania toku v minulosti. Súčasné koryto Váhu je regulované, na toku boli vybudované obojstranné ochranné hrádze.

Riešeným územím pretekajú menšie prítoky Váhu – pravostranné prítoky potok Stošianka a potok Trnovec.

Vodné plochy

Na pravom brehu Váhu medzi prítokmi Stošianka a Trnovec v katastri obce Beňadiková sa nachádzajú dve rozsiahlejšie vodné plochy – rybníky, ktoré predstavujú pozostatok pôvodného alúvia z meandrujúceho toku Váhu. Západnejšia menšia vodná plocha má rozlohu cca 1,2 ha, väčšia situovaná východne zaberá plochu cca 2,0 ha. Vodné plochy obhospodaruje MsO –SRZ Liptovský Mikuláš, číslo revíru je 3-3450-1-1. Je to rybník kaprový s účelom lovným.. Slúži na chov kaprov pre športový rybolov Okrem kaprov sa v ňom vyskytuje lieň, štika, podustva, plotica, zubáč, amur, ostriež, pstruh dúhový. Prítok je min. 30 l/s. V nádržiach prebieha postupný proces zanášania látkami organického pôvodu, sukcesia spolu s eutrofizáciou sú dôsledkom zmien chemizmu vody a celkových fyzikálnych vlastností vodného prostredia. Vodný stĺpec sa znižuje. Prítok vody z Trnoveckého potoka však zlepšuje fyzikálno - chemické vlastnosti vodnej nádrže, zaručuje nižšiu teplotu vody, ktorá je limitujúcim faktorom pre eutrofizáciu a pomáha samočistiacemu procesu.

Podzemné vody

Hydrogeologické pomery hodnoteného územia úzko súvisia s geologickou stavbou územia. Podzemné vody riešeného územia sú viazané na kvartérne aluviálne štrky. Priepustnosť štrkov je veľmi dobrá, koeficienty priepustnosti sú $k = 4.10^{-4}$ až 7.10^{-3} m/s. Hladina podzemnej vody je voľná, v hĺbke 2-3 m pod terénom. Kolísanie hladiny podzemnej vody je v rozpätí cca 1m. Smer prúdenia podzemnej vody je zhodný so smerom toku Váhu. V bezprostrednej blízkosti sa smer prúdenia častejšie mení v závislosti od vodných stavov. Úloha Váhu je striedavo drenážna a dotačná.

Severovýchodnú časť okresu buduje rajón QG 009 Kryštalinikum Západných Tatier a kvartér východnej časti Liptovskej kotliny.

Celú centrálnu časť okresu zaberá rajón QP 116 – Paleogén západnej a strednej časti Liptovskej kotliny. Výdatnosti vrstiev dosahujú 10 až 25 l/s. Celková prirodzená mineralizácia vôd sa pohybuje okolo 0,2 – 0,3 g/l.

Vodohospodársky chránené územia

Hodnotené územie nie je súčasťou žiadneho vodohospodársky chráneného územia alebo pásma hygienickej ochrany vodného zdroja. Hranica chránenej vodohospodárskej oblasti Nízke Tatry - východná časť vedie južne od riešeného územia.

2.14.3 Klimatické pomery

Z hľadiska klimatologického členenia SR sa riešené územie nachádza v mierne teplej oblasti M, okrsku M 5 – mierne teplý, vlhký, s chladnou až studenou zimou, dolinový / kotlinový.

Zrážky

Liptovská kotlina sa nachádza v zrážkovom tieni Nízkych Tatier, najviac zrážok je v západnej časti, smerom na východ ubúdajú. Priemerné ročné úhrny zrážok dosahujú 700 mm, januárové 40 mm, júlové 80 mm.

Absolútne maximum mesačných úhrnov zrážok je 250 mm. Okolité pohoria majú priemer zrážok do 1100 mm. Priemerná výška snehovej pokrývky kotliny je 30 – 40 cm, čas pokrytia snehovou pokrývkou trvá v priemere od polovice decembra do apríla. Priemerný počet dní s hmlou je 40 až 50.

Priemerné mesačné úhrny zrážok za rok (1951-1980) v mm:

stanica	I.	II.	III.	IV.	V	VI.	VII.	VIII.	IX.	X.	XI.	XII.
Lipt. Mikuláš-Okoličné	38	33	37	47	66	94	95	76	58	48	50	47

Zdroj: Klimatické pomery na Slovensku, Zborník prác SHMÚ, zv.33/I, 1991

Teploty

Priemerná ročná teplota vzduchu: **6 °C**
 Priemerná teplota vzduchu v januári: **-5 °C**
 Priemerná teplota vzduchu v júli: **16 °C**
 Priemerný počet letných dní v roku: **26**
 Priemerný počet mrazových dní v roku (min. teplota vzduchu < 0 °C): **153**

V zimnom období sú časté tepelné inverzie, pri ktorých býva vyššia teplota na horách ako v kotline. Z hľadiska zaťaženia územia prízemnými inverziami riešené územie patrí medzi priemerne inverzné polohy.

Priemerná teplota vzduchu v jednotlivých mesiacoch v roku (1951-1980) v °C:

stanica	I.	II.	III.	IV.	V	VI.	VII.	VIII.	IX.	X.	XI.	XII.
Lipt. Mikuláš-Okoličné	-4.3	-2.5	1.4	6.8	12	15	16	16	12	7.4	2.7	-2.1

Zdroj: Klimatické pomery na Slovensku, Zborník prác SHMÚ, zv.33/I, 1991

Veternosť

Klimatické pomery v Liptovskej kotline sú ovplyvňované prevládajúcimi západnými vetrami, ktoré v letnom období prinášajú ochladenie a zrážky, v zime zmierňovanie mrazov, odmäky a výdatné sneženie. Východné vetry prinášajú v zime jasné, suché a mrazivé počasie, v lete horúčavy.

Priemerná ročná rýchlosť vetra: **2,1 m/s.**
 Výskyt bezvetria: **10 %**

Početnosť smerov vetra v percentách:

smer vetra	S	SV	V	JV	J	JZ	Z	SZ
početnosť	2,8	18,3	10,0	11,8	2,3	14,6	17,4	22,5

Zdroj: SHMÚ

2.14.4 Pôdne pomery

Pôda je základný prírodný zdroj, poskytuje výživu rastlinným druhom a tým aj živočíšnym formám a človeku. Najdôležitejšou vlastnosťou pôd je úrodnosť.

Na skúmanej lokalite sa nachádzajú pôdy patriace do PPF, lesné pôdy sa tu nenachádzajú. Základnú informáciu o vlastnostiach pôdy v riešenom území a tým aj o úrodnosti poskytujú pôdne typy. Z hľadiska pôdných typov územie posudzovanej lokality je tvorené fluvizemami s číselným kódom BPEJ 0906012. Tieto pôdy patria medzi úrodné, s priaznivým vodným režimom, nekarbonátové, hlboké, slabo skeletovité.

Z hľadiska pôdných druhov ich zaraďujeme medzi pôdy stredne ťažké – typicky hlinité.

Malú časť územia tvoria antropozem degradačná urbická (pôdy bez vegetačného krytu, zastavané budovami, cestami a priemyselnými podnikmi) resp. zavalcová (zasypané staré koryto Váhu).

Mechanickou degradáciou pôd rozumieme utláčanie, narušenie pôdneho profilu a náchylnosť na eróziu. V skúmanej lokalite vzhľadom na rovinný terén pôdy nie sú ohrozené veternou a vodnou eróziou.

Fluvizeme sú stredne až slabo náchylné na mechanickú degradáciu v povrchovom horizonte. Hlbšie v pôdnom profile (pod 0,30m) sú náchylnéjšie na utláčanie z dôvodu vyššieho obsahu ílovitých častíc. Náchylnosť na mechanické utláčanie (kompresiu) je ovplyvnená tiež obsahom vody v pôde.

Vzhľadom na to, že v povrchovom horizonte je pôda kyslejšia, je stredne odolná na chemickú degradáciu (náchylnosť na zakyslenie a náchylnosť na kontamináciu rizikovými látkami), hlbšie v pôdnom horizonte je odolnejšia. Fluvizeme sú relatívne menej náchylné na zakyslenie. Podobne to platí aj pre kontamináciu cudzorodými látkami typu ropných látok či chemických kontaminantov z priemyselnej činnosti

2.14.5 Rastlinstvo

Flóra

Podľa fytogeograficko-vegetačného členenia (Plesník, in Atlas krajiny SR 2002) skúmané územie patrí do ihličnatej zóny, okres Liptovská kotlina.

Z hľadiska potenciálnej prirodzenej vegetácie (Maglocký, in Atlas krajiny SR 2002) v území Liptovskej kotliny majú svoj výskyt jelšové lesy na nivách podhorských a horských vodných tokov (AI), v ktorých je zastúpená jelša sivá, jelša lepkavá, krovité vrby s vtrúseným smrekom, jaseňom, brestom, javorom, jarabinou, čremchou, hrabom.

Liptovská kotlina patrí medzi silne pozmenené antropizované územie, čo sa prejavuje zmenou biocenóz. Odlesnené územia sú premenené na ornú pôdu, lúky a pasienky. Agroocenózy sú zastúpené pestovanými kultúrnymi druhmi rastlín (obiloviny, krmoviny, okopaniny,....)

Reálna vegetácia v riešenom území je ovplyvnená predovšetkým stupňom antropizácie lokality. Poľnohospodárska krajina poskytuje množstvo stanovišť pre vývoj ruderalnej vegetácie. V záujmovom území sa vyskytuje ruderalna vegetácia typická pre okrajové časti sídiel s druhmi ako štiav lúčny (*Acetosa pratensis*), rebríček obyčajný (*Achillea millefolium*), palina obyčajná (*Artemisia vulgaris*), čakanka obyčajná (*Cichorium intybus*), pichliač roľný (*Cirsium arvense*), pyštek obyčajný (*Linaria vulgaris*), parumanček nevoňavý (*Tripleurospermum perforatum*), a i. Mnohé z týchto druhov predstavujú známe alergény.

Oráčiny a tiež záhrady sú vhodné pre vývoj segetálnej vegetácie. Tá je v území zastúpená spoločenstvami zväzov *Caucalidion lappulae*, *Panico-Setarion*, *Veronico-Euphorbion*. Intenzívna poľnohospodárska výroba ochudobnila druhovú biodiverzitu týchto zväzov. Najčastejšími poľnými burinami sú rôzne druhy láskavcov (*Amaranthus* sp.), lobôd (*Atriplex* sp.), mrlíkov (*Chenopodium* sp.), metlička obyčajná (*Apera spica-venti*) vesnovka obyčajná (*Cardaria draba*), kapsička pastierska (*Capsella bursa-pastoris*), ježatka kuria (*Echinochloa crus-galli*), galinsoga drobnokvetá (*Galinsoga parviflora*), portulaka kapustná (*Portulaca oleracea*) a i.

Vegetácia intravilánu je tvorená predovšetkým vysadenou vegetáciou. Ide najmä o uličnú zeleň, stromoradia, záhrady. Sprievodná vegetácia ciest a železnice je pomerne málo zastúpená. Cesta I/18 je bez sprievodnej zelene, okolie železnice je tvorené najmä krovitými formáciami so zastúpením bazy čiernej, svibu obyčajného, ostružiny, krovitých vrb, trnky a ruže šípovej. Odpočívadlo na ceste I/18 je vysadené vzrastlejšími exemplármi lipy malolistej, jaseňa štíhleho, smreka obyčajného, topoľa čierneho s chudobným zastúpením podrostových drevín.

Najvýznamnejšie štruktúry zelene sa prejavujú v pobrežnej vegetácii popri Váhu a v okolí vodných plôch. Brehy rieky Váh sú regulované, v brehových porastoch sa vyskytujú takmer výlučne vrby v krovitej aj stromovej forme, s vtrúsenou jelšou, bazou čiernou, svibom. Prítoky Váhu, ktoré nie sú regulované majú zachované prirodzené brehové porasty s vysokou čiastočne ruderalizovanou bylinnou podrostovou vegetáciou. Umelý pôvod má stromoradie topoľov, vysadené popri odľahčovacom koryte potoka Trnovec. Okolie vodných plôch, ktoré slúžia ako rekreačná zóna mesta Liptovský Mikuláš okrem prirodzených porastov so zastúpením vrb, topoľov, jaseňov a jelší je doplnené vysadenou zeleňou – smrekom, borovicou limbou, brezou.

2.14.6 Živočíšstvo

Zoogeografické pomery

V zmysle zoogeografického členenia – terestrický biocyklus (Atlas krajiny SR, 2002) môžeme záujmové územie začleniť do provincie listnatých lesov, podkarpatský úsek. Limnický biocyklus začleňuje územie do Pontokaspickej provincie, hornovážsky okres.

Vzhľadom na viazanosť fauny na existujúcu vegetáciu, resp. na prítomné biotopy možno konštatovať, že pôvodná fauna zo záujmového územia takmer úplne vymizla. Išlo prevažne o lesné druhy fauny, ktoré boli viazané na prostredie lužných lesov. Na odlesnených častiach regiónu vznikli lúky a pasienky, kde došlo k rozvoju náhradných zoocenóz viazaných na lúčne a nivné biotopy. Biodiverzita fauny je najnižšia na intenzívne obhospodarovanej ornej pôde.

Zo spoločenstiev polí, lúk a pasienkov sa v území z cicavcov vyskytujú predovšetkým drobné hlodavce, ale i zajac poľný, škrečok, lasica, jež, krt, kuna, liška, srnčia a jelenia zver. Migrácii lovej zveri za potravou na polia výrazne bránia bariéry - regulovaný tok Váhu, koridory ciest a železnice. Pre avifaunu sú polia významné nielen v hniezdom ale i v ťahovom a zimnom období ako potravinová základňa pre migrujúce a zimujúce druhy. Z vtákov sa vyskytuje bažant obyčajný, vrana obyčajná, jarabica poľná, kukučka obyčajná, žlna zelená, strakoš obyčajný, stehlík obyčajný, drozd čvikotavý. Z dravých vtákov, zalietavajúcich z územia dvoch národných parkov – TANAP a NAPANT sa vyskytuje myšiak hôrny, orol skalný, jastrab veľký, sokol myšiary, sokol lastovičiar.

Vodné biotopy, ktoré reprezentuje tok Váhu, jeho prítoky a zvyšky ramennej sústavy sú vhodným životným priestorom pre bežné druhy vodného vtáctva (kačka divá, rybárik obyčajný, lyska čierna, vodnár potočný, čajka smeživá, strieborná a morská. Potravu tu môžu získavať volavka popolavá, bocian biely. Počas migračného obdobia sa tu môžu objaviť aj zriedkavejšie druhy vodného vtáctva. Vodné plochy pravidelne slúžia ako zimovisko labutí.

Z rýb sa vyskytujú kaprovité, ale aj lososovité, v potokoch a rybníkoch sa vyskytuje pstruh potočný a dúhový, lípeň obyčajný, jalec, plotica, čerebľa, hlaváč, mrena, kapor, lieň, štika, podustva, plotica, zubáč, amur, ostriež, ale aj hlavátka podunajská. Vodné plochy - rybníky sa využívajú na chov kaprov pre športový rybolov.

2.14.7 Genofondovo významné lokality

Biotop je miesto prirodzeného výskytu určitého druhu rastliny alebo živočicha, ich populácie alebo spoločenstva v oblasti rozlíšenej geografickými, abiotickými alebo biotickými vlastnosťami.

Priamo v skúmanej lokalite sa nevyskytujú žiadne biotopy chránené v zmysle zákona č. 543/2002 Z.z.

Biotopy v posudzovanom území môžeme zaradiť do antropogénnych biotopov, ktoré úplne nahradili prirodzenú vegetáciu. Tieto biotopy nepatria medzi významné z hľadiska ochrany prírody. Jedná sa o biotopy intenzívne obhospodarovateľných polí, biotopy s nitrofilnou ruderalnou vegetáciou mimo sídiel, biotopy brehovných porastov, kriačiny v kultúrnej krajine, stromoradia a biotopy na opustených a nevyužívaných plochách.

Medzi vodné biotopy, vyskytujúce sa v blízkosti posudzovaného územia zaraďujeme biotopy poloprirodzených vodných plôch s otvorenou vodnou hladinou, ktoré sú človekom zmenené a intenzívne využívané. Z cievnatých rastlín sú najčastejšie zastúpené formácie ponorených rastlín a na hladine porasty žaburinky, bohato sa vyskytujú riasy. Tieto typy biotopov predstavujú vodné plochy na pravom brehu Váhu v katastri obce Beňadiková.

Chránené vzácne a ohrozené druhy a biotopy

V riešenom území neboli pozorované žiadne chránené rastliny a biotopy v zmysle zákona č. 543/2002 Z.z. o ochrane prírody a krajiny a vyhlášky MŽP SR č.24/2003. Z chránených živočíchov sa vzhľadom na väčšiu pohyblivosť fauny môžu vyskytnúť druhy, ktoré majú svoj areál rozšírenia predovšetkým v okolitých národných parkoch, čo je relevantné najmä pre dravé vtáky (orol skalný, sokol myšiary, myšiak hôrny, jastrab veľký).

Miestami sa objavujú aj sezónni migranti – zriedkavejšie druhy avifauny, naviazané na vodný tok Váhu. Z cicavcov je predpoklad výskytu vydry riečnej, ktorá patrí medzi chránené druhy európskeho významu.

Významné migračné koridory živočíchov

Najdôležitejším migračným koridorom v danom území je vodný tok Váh, ktorý je v zmysle ÚSES zaradený do kategórie biokoridor nadregionálneho významu. Významný je najmä pre vodné živočíchy a vtákov (paneurópska migračná trasa vtákov). Pre vtáky je to jedna z hlavných spojnic medzi hniezdiskami vtákov na brehoch Baltického mora a ich zimoviskami na brehoch Stredozemného mora v južnej Európe a severnej Afrike. Časť populácie migrujúcich vtákov sa však touto cestou dostáva na svoje zimoviská až v južnej Afrike. Touto cestou migrujú všetky, nielen vodné druhy vtákov. Vážsku migračnú cestu používa takmer 90 druhov vodných vtákov, z ktorých viac ako polovica je vzácných a ohrozených.

Výstavbou Vážskej kaskády došlo k podstatnému obmedzeniu funkcie Váhu ako migračnému koridoru rýb európskeho významu. Predtým súvislá vážska populácia hlavátky bola roztrieštená na ostrovčekovité refúgiá. Váh plní funkciu genofondového rezervoára rýb celoslovenského významu.

Lokálnymi hydricko-terestrickými migračnými koridorami sú prítoky Váhu – Okoličnianka (biokoridor lokálneho významu), Stošianka (biokoridor lokálneho významu), potok Trnovec, potok Štiavnička.

Terestrické migračné koridory lokálneho významu sú viazané najmä na ekologicky kvalitnejšie segmenty krajiny s mimolesnou vegetáciou.

2.14.8 Hodnotenie z hľadiska predpokladaných vplyvov na životné prostredie

V prípade umiestnenia činností vyžadujúcich hodnotenie vplyvov na životné prostredie je nutné postupovať v zmysle platnej legislatívy.

2.14.9 Návrh zásad a opatrení pre nakladanie s odpadmi

Nakladanie s odpadmi je zabezpečované v súlade s Programom odpadového hospodárstva okresu Liptovský Mikuláš do roku 2005 a podľa aktuálneho Programu odpadového hospodárstva obce Beňadiková. Obec nevlastní vlastné, ani neeviduje iné skládky odpadu na území katastra. Odpad sa vyváža 1 x týždenne na skládku TKO vo Veteernej Porube. Pre zabezpečenie prostredia pred znečistením sú vybudované priestory na uloženie domového odpadu. Fyzické a právnické osoby podnikajúce na území obce si v zmysle Všeobecného záväzného nariadenia zabezpečujú odstraňovanie odpadu sami.

Obec má vypracovaný plán havarijných opatrení pri úniku látok ohrozujúcich kvalitu povrchových vôd, predpis na ochranu životného prostredia pred znečisťujúcimi látkami.

V návrhu ÚPN-O sa uvažuje miestom pre zber separovaného odpadu, prípadnom doplnení v navrhovaných strediskách. Priestor pre vybudovanie obecnej kompostárne je navrhovaný vo východnej časti PD.

2.15 VYMEDZENIE A VYZNAČENIE PRIESKUMNÝCH ÚZEMÍ, CHRÁNENÝCH LOŽISKOVÝCH ÚZEMÍ A DOBÝVACÍCH PRIESTOROV

V území neevidujeme a nenavrhujeme chránené ložiská a dobývacie priestory nerastných surovín.

2.16 VYMEDZENIE PLÔCH VYŽADUJÚCICH ZVÝŠENÚ OCHRANU, NAPR. ZÁPLAVOVÉ ÚZEMIE, ÚZEMIE ZNEHODNOTENÉ ŤAŽBOU

2.16.1 Návrh opatrení ochrany prírody

Zvýšenú ochranu si vyžadujú plochy súvisiace s návrhom ochrany území. V grafickej časti sú vyznačené územia vyžadujúce zvýšenú ochranu. Ide o plochy na PP a LP. V samostatnej kapitole boli podrobne popísané jednotlivé územia, a to :

- biocentrá
- biokoridory
- genofondové lokality
- hodnotná vzrastlá zeleň

Tieto ekologicky hodnotné územia treba chrániť pred poškodením, nevhodnými zásahmi, respektíve zničením, napríklad odvodnením, zasypaním a inými protiochrannými aktivitami.

V území ďalej rešpektovať opatrenia pre :

Prírodnú pamiatku Háje – piaty stupeň ochrany

2.16.2 Návrh protipovodňových a vodohospodárskych opatrení

Ochrana pred povodňami

Intravilán obce nie je ohrozovaný povodňami. V riešenom území, v návrhu zastavaného územia, v časti Záhrady navrhujeme riešiť protipovodňovú ochranu a ekologickú stabilizáciu povodia toku Trnovca.

2.16.3 Územie znehodnotené ťažbou

V riešenom území sa nenachádzajú územia znehodnotené ťažbou.

Na základe poznania súčasného stavu jednotlivých zložiek životného prostredia v záujmovom území nedoporučujeme v území etablovať priemysel so škodlivými prevádzkami, ťažký priemysel, chemický priemysel, ktorý sa vyznačuje vysokým množstvom vypúšťaných škodlivín do ovzdušia.

Neprípustné sú tiež technológie, ktoré môžu výrazne zaťažiť vodný recipient a predstavujú relatívne veľké riziko masívneho znečistenia spodných vôd pri haváriách vďaka priepustnému podložiu. Z hľadiska ohrozenia obyvateľstva hlukom navrhujeme, aby v stykovej zóne s obytnou zástavbou boli umiestnené sklady, nehučné prevádzky, prípadne vývojové pracoviská, obchody a prevádzky poskytujúce služby.

2.17 VYHODNOTENIE BUDÚCEHO MOŽNÉHO POUŽITIA POĽNOHOSPODÁRSKEJ PÔDY A LESNEJ PÔDY NA STAVEBNÉ A INÉ ZÁMERY

Región Liptovský Mikuláš z hľadiska prírodných podmienok patrí k podhorským výrobným typom. V rámci okresu je zastúpenie druhov pozemkov na poľnohospodárskej pôde nasledovné: orná pôda 29,5 %, trvalé trávne porasty 68,6 %. Poľnohospodársky pôdny fond z celkovej výmery okresu tvorí 33,8 %.

Kataster obce Beňadiková patrí do 34 produkčnej skupiny. Územie patrí k máloproduktívnemu typu rastlinnej produkcie, okrsku so strednou intenzifikáciou a variety s malou trhovosťou. Štruktúra rastlinnej produkcie je pasienkársko-lúčno-zemiakárska. Hlavné pestované plodiny sú zemiaky, kukurica, jačmeň, pšenica. Na ornej pôde sa pestuje aj ďatelina a lucerka. Štruktúra živočíšnej výroby je mäsovo-mliečna. Územie patrí do typu so strednou produkciou a okrsku so strednou intenzifikáciou.

PP je obhospodarovaná Poľnohospodárskym družstvom Liptovský Ondrej (AGRIA a.s.) so sídlom v Lipt. Ondreji a čiastočne súkromníkmi formou záhumienok. V súčasnej dobe možno predpokladať zmeny štruktúry hospodárenia v súvislosti so zmenami vlastníckych vzťahov.

Záujmové územie nepatrí medzi osobitne sledované oblasti so zvlášť narušeným prostredím. Prieskum znečistenia pôd na danej lokalite nebol realizovaný. Veľkoplošné hnojenie pôd a ošetrovanie poľných kultúr predstavuje vnášanie cudzorodých látok do povrchových sfér životného prostredia. Toto znečistenie je prostredníctvom pôdnej vody transportované do nižších vrstiev, stáva sa mobilným a môžu sa tak znečistiť nielen pôdy a podzemné vody, ale i povrchové toky a horninové prostredie rozsiahlejšieho územia. Riziko znečistenia horninového prostredia stúpa s jeho priepustnosťou. Keďže podložie skúmanej lokality tvoria vysokopriepustné fluviálne náplavy Váhu, riziko rozšírenia znečistenia je značné. Znečistenie poľnohospodárskych pôd v poslednom období značne klesá, keďže ošetrovanie agrokultúr je závislé na ekonomickej situácii

poľnohospodárskych subjektov a k používaniu agrochemikálií sa pristupuje uvažlivejšie. Nie je predpoklad výskytu pôd poškodených antropogénnou činnosťou natoľko, aby boli ohrozené ich produkčno-ekologické funkcie s možnosťou kontaminácie ďalších článkov potravinového reťazca.

Ako degradačné faktory pôsobia tiež vodná a veterná erózia. Riziko erózie závisí od prírodných podmienok a agrotechnických postupov (obnažovanie pôdneho povrchu). Vzhľadom na klimatické podmienky, pôdne typy, pôdne druhy a reliéf sa v skúmanom území erózia neprejavuje. V aluviálnej nive je rovinatý terén, pôdy sú prevažne stredne hlboké až hlboké, stredne ťažké a netrpia zmyvom.

2.17.1 Pôdny fond

Kataster obce má celkovú výmeru 497,46 ha, z toho zastavané plochy tvoria len cca 12,92 ha, (t.j. 2,6 %) z celkovej výmery. Poľnohospodárska pôda má celkovú výmeru spolu 425,16 ha (85,5 %), z toho orná pôda tvorí cca 150 ha, trvalé trávnaté porasty 264,64 ha (18,8 %), lesné pozemky 17,77 ha (3,6%), vodné plochy 8,95 ha (1,7 %), ostatné plochy 32,65 ha (6,6 %).

V obci Beňadiková bol k poslednému sčítaniu obyvateľov (26.05.2001) evidovaný počet 430 trvale bývajúcich obyvateľov.

Meliorácie

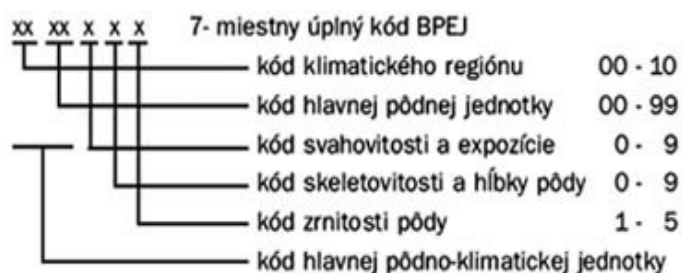
Na navrhovaných lokalitách v k.ú. Beňadiková sú evidované hydromelioračné zariadenia v správe Hydromeliorácie, š.p. Bratislava. Graficky sú znázornené na výkrese č. 2.

Polnohospodárske pôdy v riešenom území sú zaradené podľa BPEJ do nasledujúcich kvalitatívnych skupín (príloha č.3 zákona č. 220/2004 Z.z.):

Skupiny BPEJ	Bonitované pôdno-ekologické jednotky (BPEJ)
9	1076261,1076461,1076251,1076561,1079645,1080881,1080885,1080685,1080981,1086685,1080861,1086461,1086681,1086465,1086985,1094001,1000991,1000895,1000995,1000891

Z prehľadu vyplýva, že v katastrálnom území sa nenachádzajú tzv. chránené pôdy, ktoré tvoria prvé štyri kvalitatívne skupiny BPEJ (§12, písm.a) zákona č.220/2004 Z.z.

Štruktúra kódu BPEJ

Celková výmera územia v ha : 497,46 ha		
Poľnohospodárska pôda spolu		425,16
V tom	Orná pôda	150,0
	Záhrada	88,49
	Ovocný sad	1,1
	Trvalý trávny porast	264,64
Nepoľnohospodárska pôda spolu		

V tom	Lesný pozemok	17,77
	Vodná plocha	8,95
	Zastavaná plocha a nádvorie	12,92
	Ostatná plocha	32,65

Štatistické údaje SOBD 2001

Poľnohospodárska pôda v riešenom území zaberá 425,16 ha čo je 85,5 % z celkovej výmery katastrálneho územia. Stupeň zornenia (podiel ornej pôdy z poľnohospodárskej pôdy) je 150,0 ha.

2.17.2 Prehľad stavebných a iných zámerov na poľnohospodárskej pôde

Žiadateľ : Obec Beňadiková
 Spracovateľ : URBIA, Liptovský Mikuláš
 Kraj : Žilinský
 Okres : Liptovský Mikuláš

Lokalita	Kat. územie	Funkčné využitie	Výmera lokality	Predpokladaná výmera poľnohospodárskej pôdy			Užívateľ PP	Vybudované Hydromelioračné zariadenia	Časová Etapa realizácie	Iná informácia
			Spolu v ha	Spolu v ha	Skup. BPEJ	Výmera ha				
1	Beňadiková	Plochy agroturizmu	2,241	1,003	9	1,003	Súkr.vl.	Nie	Návrh	
2	Beňadiková	Plochy rekreácie	1,635	0,735	9	0,735	Súkr.vl.	Nie	Návrh	
3	Beňadiková	Plochy agroturizmu	1,356	0,474	9	0,474	Súkr.vl.	Nie	Návrh	
4	Beňadiková	Plochy bývania	0,853	0,341	9	0,341	Súkr.vl.	Nie	Návrh	
5	Beňadiková	Plochy bývania	0,552	0,274	9	0,274	Súkr.vl.	Nie	Návrh	
6	Beňadiková	Plochy bývania	0,614	0,272	9	0,272	Súkr.vl.	Nie	Návrh	
7	Beňadiková	Plochy bývania	0,821	0,328	9	0,328	Súkr.vl.	Nie	Návrh	
8	Beňadiková	Plochy bývania	0,350	0,178	9	0,178	Súkr.vl.	Nie	Návrh	
9	Beňadiková	Plochy rekreácie/OV	0,471	0,188	9	0,188	Súkr.vl.	Nie	Návrh	
10	Beňadiková	Plochy bývania	0,358	0,143	9	0,143	Súkr.vl.	Nie	Návrh	
11	Beňadiková	Plochy OV	0,344	0,137	9	0,137	Súkr.vl.	Nie	Návrh	
12	Beňadiková	Plochy OV	0,162	0,073	9	0,073	Súkr.vl.	Nie	Návrh	
13	Beňadiková	Plochy OV	0,150	0,06	9	0,06	Súkr.vl.	Nie	Návrh	
14	Beňadiková	Plochy bývania	1,132	0,452	9	0,452	Súkr.vl.	Nie	Návrh	
15	Beňadiková	Plochy bývania	0,572	0,228	9	0,228	Súkr.vl.	Nie	Návrh	
16	Beňadiková	Plochy bývania	0,566	0,226	9	0,226	Súkr.vl.	Nie	Návrh	

17	Beňadiková	Plochy bývania	0,611	0,244	9	0,244	Súkr.vl.	Nie	Návrh	
18	Beňadiková	Plochy bývania	0,540	0,216	9	0,216	Súkr.vl.	Nie	Návrh	
19	Beňadiková	Plochy bývania	0,368	0,147	9	0,147	Súkr.vl.	Nie	Návrh	
20	Beňadiková	Plochy bývania	0,715	0,286	9	0,286	Súkr.vl.	Nie	Návrh	
21	Beňadiková	Plochy OV	0,095	0,038	9	0,038	Súkr.vl.	Nie	Návrh	
22	Beňadiková	Plochy OV	0,080	0,032	9	0,032	Súkr.vl.	Nie	Návrh	
23	Beňadiková	Plochy bývania	0,584	0,233	9	0,233	Súkr.vl.	Nie	Návrh	
24	Beňadiková	Plochy bývania/OV	0,059	0,0236	9	0,0236	Súkr.vl.	Nie	Návrh	
25	Beňadiková	Plochy bývania/BD	0,118	0,047	9	0,047	Súkr.vl.	Nie	Návrh	
26	Beňadiková	Plochy bývania	1,005	0,402	9	0,402	Súkr.vl.	Nie	Návrh	
27	Beňadiková	TI- doprava	0,079	0,0316	9	0,0316	Súkr.vl.	Nie	Návrh	
28	Beňadiková	Plochy výrobnno-obslužnej zóny	11,367	5,683	9	5,683	Súkr.vl.	Nie	Návrh	
30	Beňadiková	Plochy rekreácia/bývanie	15,674	6,269	9	6,269	Súkr.vl.	Nie	Návrh	
33	Beňadiková	Plochy OV	2,609	1,826	9	1,826	Súkr.vl.	Nie	Návrh	
34	Beňadiková	TI-miestne komunikácie	1,369	1,369	9	1,369	Súkr.vl.	Nie	Návrh	
35	Beňadiková	TI-komunikácie	0,297	0,297	9	0,297	Súkr.vl.	Nie	Návrh	
Spolu			47,747	22,256		22,256				

Z uvedeného prehľadu vyplýva, že v riešenom území prevláda skupina BPEJ 9. Celková predpokladaná výmera poľnohospodárskej pôdy je 22,256 ha.

2.17.3 Lesné hospodárstvo

Lesný pôdny fond zaberá 71491 ha okresu Liptovský Mikuláš, čo predstavuje 59,4 % z výmery okresu. Hospodárske lesy predstavujú v okrese Liptovský Mikuláš 31,1 % (22265 ha) z celkovej výmery lesných porastov. Kategóriu ochranných lesov tvorí 50,5 % (36132 ha) a kategóriu lesov osobitného určenia 18,4 % (13095 ha) z celkovej výmery lesných porastov.

Katastrálne územia obce Beňadiková patrí do LHC Liptovský Mikuláš. Väčšinovým vlastníkom lesov sú súkromní vlastníci.

2.18 HODNOTENIE NAVRHOVANÉHO RIEŠENIA NAJMÄ Z HĽADISKA ENVIRONMENTÁLNYCH, EKONOMICKÝCH, SOCIÁLNYCH A ÚZEMNO-TECHNICKÝCH DÔSLEDKOV

Hodnotenie z hľadiska environmentálneho :

- riešenie zachováva všetky prvky ekologickej siete
- riešenie nie je v rozpore so záujmami ochrany prírody
- určuje lokalitu pre vybudovanie kompostárne

Hodnotenie z hľadiska ekonomického :

- naplnenie návrhu realizáciou prinesie vytvorenie nových kapacít v terciálnej sfére, ako aj umožní oživenie v primárnej sfére

Hodnotenie z hľadiska sociálneho:

- navrhované riešenie prinesie vytvorenie nových pracovných príležitostí a podporí rozvoj CR v danej lokalite
- navrhované rozvoj v zmysle ÚPN-O podporí ďalší demografický potenciál obce

Hodnotenie riešenia z hľadiska územnotechnických vzťahov :

- bude potrebné dobudovať kanalizačnú sieť a napojenie územia pitnou vodou
- je potrebné zhodnotiť stav komunikácií v obci, zabezpečiť majetkovoprávne vysporiadanie pomocou zaradenia medzi verejnoprospešné stavby a následne zrealizovať ich rekonštrukciu
- zabezpečiť ochranu pred povodňami

3 ZÁVÄZNÁ ČASŤ:**NÁVRH ZÁVÄZNEJ ČASTI ÚZEMNOPLÁNOVACEJ DOKUMENTÁCIE /ÚPN-O/ BEŇADIKOVÁ
– NÁVRH RIEŠENIA ÚPN-O**

- Čl. 1. Úvod
- Čl. 2. Zásady a regulatívy priestorového usporiadania a funkčného využívania územia
- Čl. 3. Prípustné, obmedzujúce a vylučujúce podmienky na využitie jednotlivých plôch pre funkčné a priestorovo homogénne jednotky
- Čl. 4. Zásady a regulatívy pre umiestnenie obytnej výstavby
- Čl. 5. Zásady a regulatívy pre umiestnenie občianskeho vybavenia územia
- Čl. 6. Zásady a regulatívy pre umiestnenie verejného dopravného vybavenia územia
- Čl. 7. Zásady a regulatívy pre umiestnenie verejného technického vybavenia územia
- Čl. 8. Zásady a regulatívy pre zachovanie kultúrno-historických hodnôt, pre ochranu a využívania prírodných zdrojov, pre ochranu prírody a tvorby krajiny, pre vytváranie a udržiavanie ekologickej stability, vrátane plôch zelene
- Čl. 9. Zásady a regulatívy pre starostlivosť o životné prostredie
- Čl. 10. Vymedzenie zastavaného územia obce
- Čl. 11. Vymedzenie ochranných pásiem a chránených území podľa osobitných predpisov
- Čl. 12. Plochy pre verejnoprospešné stavby, pre vykonanie delenia a sceľovania pozemkov, pre asanáciu a pre chránené časti krajiny
- Čl. 13. Určenie, pre ktoré časti obce je potrebné obstarat' a schváliť územný plán zóny
- Čl. 14. Zoznam verejnoprospešných stavieb
- Čl. 15. Schéma záväzných častí riešenia a verejnoprospešných stavieb

Článok 1**Úvod**

Návrh regulatívov územného rozvoja formuluje zásady priestorového usporiadania a funkčného využívania územia, vo forme regulatívov, obsahujúcich záväzné pravidlá, ktoré stanovujú opatrenia v území, vyjadrujú podmienky využitia územia a podmienky umiestňovania stavieb.

Do záväzných častí územného plánu vymedzenom územím ÚPN-O Beňadiková sa v zmysle Vyhlášky MŽP SR č. 55 O územnoplánovacích podkladoch a územnoplánovacej dokumentácii, §12, ods. (4) a (6) písm. a) – l), začleňujú nasledovné regulatívy :

Článok 2**Zásady a regulatívy priestorového usporiadania a funkčného využívania územia :**

- (1) Základné členenie riešeného územia je v súlade s výkresom č.2 – Komplexný výkres priestorového usporiadania a funkčného využívania územia s vyznačenou záväznou časťou a verejnoprospešnými stavbami v M 1:5 000.
- (2) Riešené územie predstavuje ucelenú, homogénnu, funkčnú a priestorovú jednotku, reprezentujúcu zastavané územie, územie navrhované do zastavaného územia, územie navrhované na iné funkčné využitie a ostatné plochy v prevažnej miere vo forme LP (lesná pôda) a PP (poľnohospodárska pôda) v rozsahu katastrálneho územia obce.
- (3) Riešené územie sa v základnej funkcii bude rozvíjať predovšetkým ako obytné so zodpovedajúcou občianskou vybavenosťou, dopravnou a technickou infraštruktúrou, vrátane obmedzeného využívania plôch PP a LP v katastrálnom území obce, s vytvorením podmienok pre doplnkové rekreačné využívanie územia pre športové a rekreačné vyžitie v prevažnej miere návštevníkov a obyvateľov obce a regiónu.
- (4) Hlavnou doplnkovou funkciou bude výrobo-obslužná a rekreačná so zodpovedajúcou občianskou vybavenosťou, dopravnou a technickou infraštruktúrou.
- (5) Navrhovaná výstavba bude v maximálnej miere nadväzovať na existujúcu, s dôrazom na skompaktovanie urbanistickej štruktúry sídla a v náväznosti na zastavané územie susediacich obytných území a prímestských častí.

- (6) Prevládajúci typ stavebnej činnosti budú predstavovať novostavby, doplnkový typ - prestavby, prístavby a nadstavby existujúcich objektov a areálov, s cieľom zvýšenia ich architektonickej kvality a stavebno-technického riešenia.
- (7) Navrhovaná občianska vybavenosť bude sústredená do ťažísk osídlenia Beňadiková – centrum, s dôrazom na posilnenie ich navrhovaného významu, ďalej na vytypovaných plochách pre špecifický navrhované funkčné využitie územia a ostatnú základnú občiansku vybavenosť.
- (8) V katastrálnom území obce je nutné akceptovať hranice PP a jestvujúce OP.
- (9) Za hlavnú kompozičnú os považovať líniu miestnej komunikácie III. triedy v smere juh – sever prechádzajúcu obcou ako aj líniu komunikácie I/18.
- (10) V zastavanom území obce území nebudú uplatnené žiadne stavby ako dominanty.
- (11) Za zásady a regulatívy rozvoja technickej a dopravnej infraštruktúry považovať navrhované riešenie v ÚPN-O, ktoré je dokumentované v sprievodnej správe a výkresoch č.2 a vo výkrese č.3 .
- (12) Za zásady a regulatívy rozvoja krajiny považovať navrhované riešenie v ÚPN-O, ktoré je dokumentované v sprievodnej správe a vo výkrese č.4, v mierke 1:5 000.
- (13) Dostupnými prostriedkami trvalo zvyšovať kvalitu životného prostredia v obci v súlade so zásadami trvalo udržateľného rozvoja.
- (14) Pre celé vymedzené katastrálne územie platia všeobecne prípustné, obmedzujúce a vylučujúce podmienky, uvedené v čl. 3 bod (1) a pre vymedzené funkčné a priestorovo homogénne jednotky, tzv. regulované plochy označené značkami vo výkresoch č.2 – Komplexný výkres priestorového usporiadania a funkčného využívania územia s vyznačenou záväznou časťou a verejnoprospešnými stavbami v M 1:5 000.

Článok 3

Prípustné, obmedzujúce a vylučujúce podmienky na využitie plôch pre funkčné a priestorovo homogénne jednotky, tzv. regulované plochy

- (1) Všeobecné podmienky platné pre celé katastrálne územie obce :
 - a) Jednotlivé plochy vymedzené a vyznačené v ÚPN-O sú určené výhradne na navrhované prevládajúce funkčné využitie a k nemu prislúchajúce nevyhnutné zariadenia.
 - b) Etapizácia výstavby na existujúcich i navrhovaných plochách je možná v súlade s postupnou realizáciou ucelených častí dopravnej a technickej infraštruktúry jednotlivých blokov, ulíc a domoradií vo väzbe na zrealizovanú dopravno-technickú infraštruktúru.
 - c) V území nie je možné zriadiť žiadne závadné výrobné a iné prevádzky, služby a funkcie, ktoré budú mať negatívny vplyv na kvalitu bývania a zaťažovanie rekreačného využívania územia a ochranu prírody, najmä aktivity produkujúce nadmerný hluk, zápach, prašnosť, vyžadujúce pravidelnú, ale aj občasnú dopravnú obsluhu ťažkou dopravou alebo funkcie spôsobujúce estetické závary v území.
 - d) V území sa nepripúšťa výstavba provizórnych objektov, prípadná výstavba doplnkových hospodárskych a obslužných objektov, v rámci navrhovaného funkčného využitia, ako sú napríklad garáže, technické vybavenie, hospodárske stavby budú súčasťou jednej stavby, prípadne prepojeného stavebného komplexu so zosúladením s architektúrou základnej funkcie objektu.
 - f) Maximálna zastavanosť na akomkoľvek pozemku vymedzenom základnou funkciou nepresiahne vrátane prípadných doplnkových a obslužných častí a prislúchajúcich spevnených plôch 40 %. Výnimka platí pri plošných športových stavbách a plochách dopravných stavieb kde max. zastavanosť pozemku nepresiahne 85 %. Pri plochách verejného občianskeho vybavenia zastavanosť pozemku nepresiahne max. 50 %.
 - g) V rámci obytnej výstavby sa pripúšťa umiestňovanie neprevládajúcej doplnkovej vybavenosti obchodu, služieb, rekreácie a administratívy pri dodržaní podmienok príslušnej legislatívy, vrátane noriem a predpisov, či hygienického obmedzovania okolitej obytnej výstavby.
 - h) V celom katastrálnom území rešpektovať požiadavky a obmedzenia vyplývajúce zo zákona č. 543/2002 o ochrane prírody a krajiny.
 - i) Povoľovať výstavbu objektov a komplexov objektov podliehajúcich posudzovaniu vplyvov na životné prostredie v zmysle zákona č. 127/1994 Z.z. v znení neskorších predpisov až po dodržaní podmienok a ustanovení vyplývajúcich z posúdenia.

- j) Povoľovať výstavbu na plochách, pre ktoré je potrebné schváliť podrobnejšiu územnoplánovaciu dokumentáciu zóny, až po schválení týchto územnoplánovacích podkladov a dokumentov.
- k) Pokiaľ sa v riešenom území nachádzajú pevné zostatky pôvodných stavieb, povoľovať rekonštrukciu a opätovnú výstavbu na týchto základoch, po odsúhlasení dotknutými orgánmi štátnej správy a ochrany prírody.

Článok 4

Zásady a regulatívy pre umiestnenie obytnej výstavby

- (1) Obytné územie zahŕňa existujúce a navrhované plochy pre zástavbu v prevládajúcej funkcii na realizáciu bývania vo forme IBV, vrátane zelene, komunikácií a technickej infraštruktúry, zabezpečujúcej jej obsluhu.
- (2) Obytnú zástavbu realizovať len v zastavanom území obce a v nadväznosti na existujúce a plánované inžinierske siete.
- (3) Prednostne využívať pozemky v prelukách existujúcej zástavby a pozemky poľnohospodársky nevyužívané.
- (4) Existujúce zastavané obytné plochy naďalej využívať pre funkciu bývania, v častiach územia, kde nie sú navrhované obytné zóny, územný plán pripúšťa novú výstavbu IBV s dodržaním príslušných legislatívnych noriem
- (5) Novonavrhovanú obytnú výstavbu umiestňovať prednostne na plochách navrhovaných v ÚPN-O.
- (6) Spôsob zástavby na novonavrhovaných obytných plochách i v rámci existujúceho obytného územia je pre jednotlivé plochy bližšie určený v tabuľkovej časti ÚPN-O.
- (7) V obytných plochách sa pripúšťa výstavba neprevládajúcich funkcií občianskej vybavenosti, charakteru základnej občianskej vybavenosti obchodu a služieb a služieb v cestovnom ruchu

Článok 5

Zásady a regulatívy pre umiestnenie občianskeho vybavenia územia

- (1) Územia pre umiestnenie občianskeho vybavenia zahŕňajú existujúce a navrhované plochy pre výstavbu objektov a areálov v zmysle vyčlenených funkcií navrhovaných v ÚPN-O, vrátane plôch zelene, komunikácií a technickej infraštruktúry zabezpečujúcej ich dopravnú obsluhu.
- (2) Existujúce zastavané plochy občianskou vybavenosťou naďalej využívať na pôvodné využitie, pokiaľ pre vymedzené územie nie sú stanovené iné alebo bližšie podmienky.
- (3) Spôsob zástavby respektíve prípustné, obmedzujúce a vylučujúce podmienky na novonavrhovaných plochách určených na využitie pre jednotlivé plochy sú bližšie definované v čl. 3 týchto regulatívov.
- (4) Skladba prvkov občianskeho vybavenia bude prioritne riešená pre obyvateľov obce, so zameraním na dobudovanie a skvalitnenie potrebnej, v súčasnosti absentujúcej vybavenosti, hlavne v oblasti športovo-rekreačnej vybavenosti, kultúrno-spoločenskej vybavenosti, sociálnych službách, zdravotníctve, cestovnom ruchu a nevýrobných službách.
- (5) Koncepcia rozmiestnenia zariadení a areálov občianskeho vybavenia územia je bližšie určená v rámci jednotlivých rozvojových plôch v čl. 3 týchto regulatívov.
- (6) Z hľadiska celkových potrieb rozhodujúcej občianskej vybavenosti, z návrhu ÚPN-O vyplýva a je nutné v obci riešiť a zabezpečiť, respektíve umožniť :
 - 6d) Dobudovanie navrhovanej vybavenosti služieb v lokalite pri Váhu
 - 6e) Realizáciu výstavby obecného centra kultúry, obchodu a služieb v lokalite Beňadiková - centrum

Článok 6

Zásady a regulatívy pre umiestnenie verejného dopravného vybavenia územia

- (1) Trasu cesty I/18 považovať za stabilizovanú, rešpektovať jej trasu v kategórii C 9,5/60, vrátane jej ochranného pásma a navrhovaných úprav
- (2) Pri riešení miestnych komunikácií a ostatných komunikácií, vrátane účelových komunikácií v území rešpektovať ich navrhovaný skelet a navrhované funkčné triedy a kategórie, dokumentované vo výkrese č.2 - Komplexný výkres priestorového usporiadania a funkčného využívania územia s vyznačenou záväznou časťou a verejnoprospešnými stavbami v M 1:5 000.

- a vo výkrese č.3 - Výkres verejného technického a dopravného vybavenia územia v mierke 1: 5 000. Miestne komunikácie navrhovať podľa STN 73 6110 – Projektovanie miestnych komunikácií. S realizáciou nových obslužných komunikácií bude súvisieť rekonštrukcia, prípadne návrh nových mostných objektov a lávok pre peších.
- (3) Rešpektovať súčasnú polohu autobusových zastávok v k.ú. obce a realizovať nové autobusové zastávky a zastavovacie pruhy autobusových zastávok, ak je to možné.
 - (4) Súbežné chodníky realizovať obojstranne okolo cesty III triedy v obci.
 - (5) Zrealizovať náučné chodníky, prioritne vo vyznačenej trase Beňadiková- Lipt. Ondrej.
 - (6) Navrhovať plochy pre statickú dopravu pri objektoch občianskej vybavenosti, rekreačných objektoch voľného cestovného ruchu a pri plochách športovísk. Potrebné nápočty a situovanie odstavných a parkovacích stojísk pre objekty bývania a vybavenosti budú riešiť projektové dokumentácie pre konkrétne objekty. Nápočty je potrebné navrhovať v zmysle STN 73 6110 pre výhľadový stupeň automobilizácie 1:2,5.
 - (7) Vyznačiť navrhované cyklotrasy priamo v katastrálnom území obce.

Článok 7

Zásady a regulatívy pre umiestnenie verejného technického vybavenia územia

- (1) Zásady a regulatívy umiestnenia verejného technického vybavenia územia v oblasti vodného hospodárstva.
 - a) Zabezpečiť zásobovanie pitnou vodou vybudovaním nových vodných zdrojov a vodojemov
 - b) Vytvoriť spoločný vodovodný systém z existujúcich neverejných vodovodov na základe prírodných a technických podmienok a realizovať ich rozšírenie vo väzbe na uvažovaný územný rozvoj.
- (2) Zásady a regulatívy umiestnenia verejného technického vybavenia územia v oblasti zásobovania elektrickou energiou a teplom
 - a) Akceptovať navrhovanú sieť 22 kV vedení, vrátane navrhovaných náhrad a demontáží vedení rozvodov a umiestnenia trafostaníc.
 - b) Sekundárne elektrické rozvody riešiť výlučne káblovou sieťou zemou.
 - c) Dodržať ochranné pásma v zmysle zákona 656/ 2004 Z.z.
 - d) Vypracovať odborným spracovateľom technickú štúdiu (konceptiu VN sietí a trafostaníc).
 - e) Potreby tepla riešiť naďalej decentralizovaným systémom vo vlastných alebo združených zdrojoch tepla s využívaním elektrickej energie a dreveného odpadu.
- (4) Zásady a regulatívy umiestnenia verejného technického vybavenia územia v oblasti telekomunikácií
 - a) Rešpektovať trasy optických a metalických sietí.
 - g) Rešpektovať káble diaľkovej siete v riešenom území.

Článok 8

Zásady a regulatívy pre zachovanie kultúrno-historických hodnôt, pre ochranu a využívanie prírodných zdrojov, pre ochranu prírody a tvorby krajiny, pre vytváranie a udržiavanie ekologickej stability, vrátane plôch zelene

- (1) Podmienky na zachovanie a využitie kultúrneho dedičstva a riadenie územného rozvoja :
 - a) zachovať urbanisticko-architektonické riešenie celistvosti pôvodnej urbanistickej štruktúry a maximálne zachovať usadlosti, ktoré sú v neporušenom stave
 - b) z hľadiska tvarovoestetického a hmotového je nevyhnutné pri všetkých stavebných zásahoch do historickej architektúry používať prírodné stavebné materiály tak, aby sa nenarušil celkový vzhľad objektov a ich samotná pamiatková hodnota

- c) zachovať pôvodnú parcelizáciu a situovanie objektov na jednotlivých parcelách
 - d) zachovať existujúci komunikačný systém a konfiguráciu terénu
 - e) vylučujú sa asanácie všetkých objektov ľudovej architektúry, vrátane hospodárskych objektov
- (2) Zabezpečiť pamiatkovú ochranu objektov navrhovaných do ÚZKP.
 - (3) Vlastník NKP je povinný postupovať v súlade s §32 zákona č.42/2002 Z.z.
 - (4) Pri stavebnej činnosti spojenej so zemnými prácami rešpektovať povinnosť ohlásenie prípadného archeologického nálezu, podľa §40 Zákona č. 49/2002 Z.z. o ochrane pamiatkového fondu v znení neskorších predpisov v súlade s §127 Zákona č. 50/1976 Zb. o územnom plánovaní a stavebnom poriadku v znení neskorších predpisov a v prípade stavebnej činnosti charakteru líniových a veľkoplošných stavieb v príslušnom územnom a stavebnom konaní osloviť Krajský pamiatkový úrad Žilina.
 - (5) Dodržať koncepciu navrhovaného riešenia v súlade s výkresom č.2 - Komplexný výkres priestorového usporiadania a funkčného využívania územia s vyznačenou záväznou časťou a verejnoprospešnými stavbami v M 1:5 000.
 - (6) Pri poľnohospodárskej činnosti na plochách PP, lesohospodárskej činnosti na plochách LP, a tiež pri využívaní krajinného priestoru v súvislosti s rekreačným využívaním rešpektovať zákon č. 543/2002 Z. z. O ochrane prírody a krajiny.
 - (7) V chránených územiach a územiach navrhovaných na ochranu a ich ochranných pásmach, vo vymedzených plochách a prvkoch, a tiež významných biotopoch usmerňovať činnosť v zmysle platnej legislatívy orgánov štátnej ochrany prírody a krajiny a orgánov štátnej správy pre prírodné liečivé zdroje, s rozlíšením zakázaných činností, podmiennečne možných činností (výnimiek z ochrany prírody) a činností potrebných pre zabezpečenie starostlivosti o chránené územie.
 - (8) Rešpektovať prvky miestneho územného systému ekologickej stability, a to hodnotnú vzrastlú zeleň, pobrežnú vegetáciu tokov a pod., nepodliehajúcej právnej legislatívnej ochrane no zabezpečujúcej biotickú integritu a priaznivé podmienky týchto ekosystémov, vrátane návrhu na využívanie a hospodárenie na plochách LP a PP.
 - (9) Pri návrhu regulácie vodných tokov rešpektovať potrebu vytvorenia priestoru pre príbrežnú vegetačnú zónu, zabezpečujúcu biotickú integritu a priaznivé existenčné podmienky vodného ekosystému pre akvatickú a semiakvatickú biotu.
 - (10) Na plochách, ktoré nie sú určené na zástavbu, poľnohospodárske a rekreačné využitie, vylúčiť devastáčné zásahy, ktoré by mohli spôsobiť zhoršenie existenčných podmienok a biotickej integrity rastlín a živočíchov týchto ekosystémov.
 - (11) Rešpektovať výstupy z Regionálneho územného systému ekologickej stability, hlavne v častiach krajinných priestorov katastra obce.
 - (12) Rešpektovať územia európskeho významu a CHVÚ.
 - (13) Pri realizácii výstavby sa riadiť podľa §6 zákona č. 543/2002 Z.z.
 - (14) Pri navrhovaných výsadbách verejnej zelene použiť autochtónne (domáce) druhy drevín a rastlín.
 - (15) V rámci predprojektovej a projektovej prípravy a územného konania v súvislosti s plánovanou výstavbou rekreačných objektov a zariadení navrhovaných v k.ú. obce v priestoroch s dotykom LP je nutné :
 - a) Rešpektovať ustanovenia §5 Zákona č. 326/2005 Z.z. o lesoch, ktorý zdôrazňuje ochranu LP a lesných porastov a ich prístupnosť.

Článok 9

Zásady a regulatívy starostlivosti o životné prostredie

- (1) Riešiť komplexnú technickú infraštruktúru pre navrhované plochy výstavby.
- (2) Pri individuálnych požiadavkách na riešenie doplnkového alebo duálneho spôsobu vykurovania v jednotlivých RD, využívať ekologické zdroje tepla s palivom výhradne na báze dreva alebo drevnej hmoty.
- (3) Dôsledne zabezpečiť v riešenom území realizáciu separovaného zberu odpadu, s cieľom zníženia odpadov vyvázaných na obcou zazmluvnenú skládku.
- (4) Rešpektovať navrhované plochy verejnej zelene.
- (5) Na automobilovej a pešej cestnej sieti realizovať bezprašnú povrchovú úpravu týchto komunikácií.

- (6) Na zabezpečenie obmedzenia stresových prvkov v krajine dodržiavať koncepciu priestorového usporiadania a funkčného využívania v riešenom území obce v zmysle ÚPN-O ako predpokladu obmedzenia stresového pôsobenia urbanizovaného územia na okolité prostredie.
- (7) Rešpektovať legislatívnu ochranu vôd vyplývajúcu zo zákona č.364/2004 Z.z. (vodný zákon) a rozhodnutí orgánov štátnej vodnej správy
- (8) Rešpektovať OP vodárenských zdrojov, hlavne v oblasti sprísnených opatrení PHO II. stupňa vodárenských zdrojov.
- (9) Realizovať výstavbu kanalizácie a ČOV.
- (10) Napojiť všetky existujúcich a navrhovaných producentov splaškových vôd na verejnú kanalizáciu, nachádzajúcich sa v jej dosahu.
- (11) Zabezpečiť ekologicky a hygienicky vhodný spôsob zneškodňovania splaškových vôd od producentov rozptýlených v katastrálnom území.
- (12) Na plochách PP a LP hospodáriť v zmysle odporúčaní RÚSES-u.
- (13) Umožniť v území výstavbu siete dokumentačných a výskumných staníc na sledovanie životného prostredia.

Článok 10

Vymedzenie zastavaného územia

- (1) Za zastavané územie je potrebné považovať plochy vymedzené navrhovanou hranicou, vyznačenou v grafickej časti vo výkrese č.2 – Komplexný výkres priestorového usporiadania a funkčného využívania územia s vyznačenou záväznou časťou a verejnoprospešnými stavbami v M 1:5 000 a vo výkrese v.č.5. - Výkres budúceho možného použitia PP a LP na stavebné a iné účely v mierke 1: 5 000.

Článok 11

Vymedzenie ochranných pásiem a chránených území podľa osobitných predpisov

- (1) Chránené územia a genofondové lokality v súlade s označením vo výkrese č.4 –Výkres ochrany prírody a tvorby krajiny, vrátane prvkov ekologickej stability v mierke 1:10 000 v nasledovnom členení :
 - a) Územia európskeho významu, CHVÚ
 - b) Biocentrá, biokoridory
 - c) Veľkoplošné chránené územia
- (2) V území je nutné rešpektovať pamiatkovochránené objekty a pokyny Krajského pamiatkového úradu v súvislosti s užívaním pamiatkovo chránených objektov
- (2) Ochrana vodných pomeroch a vodárenských zdrojov
- (3) Pásma ochrany vodohospodárskych zariadení
 - a) Verejné vodovody a verejné kanalizácie (zákon č.442/2002 Z.z. § 19, odst.2) Pásma ochrany sú vymedzené najmenšou vodorovnou vzdialenosťou od vonkajšieho pôdorysného okraja vodovodného a kanalizačného potrubia na oboch stranách :
 - 1,5 m pri verejnom vodovode a verejnej kanalizácii do priemeru 500 mm
 - 2,5 m pri verejnom vodovode a verejnej kanalizácii nad priemer 500 mm
 Pásma ochrany, vzhľadom k mierke výkresov nie sú v grafickej časti zakreslené.
 - b) Vodojem, úpravňa vody - pásmo ochrany I. stupňa je oplotené.
- (4) Pobrežné pozemky vodných tokov (zákon č.364/2004 Z.z. § 49, odst. 2). Pobrežné pozemky, ktoré môže užívať správca vodného toku pri výkone správy toku a správy vodných stavieb, sú pozemky do 10 m od brehovej čiary pri vodohospodársky významnom toku a pri ostatných drobných tokoch do 5 m od brehovej čiary.
- (5) V zmysle zákona č.656/2004 Z.z. treba rešpektovať ochranné pásma od krajných vodičov (kábelov) na každú stranu, resp. od elektrických staníc :
 - a) 22 kV vedenie vzdušné 10 m
 - b) 22 kV vedenie - závesný kábel DISTRI 1 m
 - c) 22 kV kábel v zemi 1 m
 - d) trafostanica od konštrukcie 10 m
 - e) V zmysle §19, odsek 4, v ochrannom pásme vonkajšieho elektrického vedenia a pod vedením je zakázané : zriaďovať stavby a konštrukcie, pestovať porasty s výškou presahujúcou 3 m,

- uskladňovať ľahko horľavé alebo výbušné látky, vykonávať iné činnosti, pri ktorých by sa mohla ohroziť bezpečnosť osôb a majetku, prípadne pri ktorých by sa mohlo poškodiť elektrické vedenie alebo ohroziť bezpečnosť a spoľahlivosť prevádzky.
- f) V zmysle §19, odsek 8, ochranné pásma elektrickej stanice sú tieto : elektrická stanica 30 m kolmo na oplotenie alebo na obostavanú hranicu objektu stanice, transformovňa 22 kV/0,4 kV 10 m od konštrukcie transformovne.
 - g) V zmysle §19, odsek 9, osoby, ktoré zriaďujú stavby alebo vykonávajú činnosti, ktorými sa môžu priblížiť k elektrickým zariadeniam, sú povinné oznámiť túto činnosť prevádzkovateľovi elektrického zariadenia a dodržať ním ustanovené podmienky.
- (7) Pri súbehu viacerých vedení technickej infraštruktúry rešpektovať ustanovenia STN 73 6005 – Priestorová úprava vedení technickej infraštruktúry.
 - (8) V území je potrebné rešpektovať ochranné pásma cestných dopravných systémov mimo zastavaného územia súvislou zástavbou :
 - a) cesty (od osi vozovky) – I. triedy - 50 m
 - b) železnice 100 m

Článok 12

Plochy pre verejnoprospešné stavby, pre vykonanie delenia a sceľovania pozemkov, pre asanáciu a pre chránené časti krajiny

- (1) Dodržať navrhované riešenie v súlade so sprievodnou správou a výkresom č.2 – Komplexný výkres priestorového usporiadania a funkčného využívania územia s vyznačenou záväznou časťou a verejnoprospešnými stavbami v M 1:5 000
- (2) Za verejnoprospešné stavby považovať vyznačené vo výkrese č.2 – Komplexný výkres priestorového usporiadania a funkčného využívania územia, záväzné časti riešenia, verejnoprospešné stavby v M 1: 5 000 – ozn. v červenom orámovaní skratkou VPS s príslušným kódom
- (3) Za verejnoprospešné stavby sa podľa § 108 stavebného zákona ods. 2, písm. a), považujú stavby, určené na verejnoprospešné služby a pre verejné technické vybavenie územia podporujúce jeho rozvoj a ochranu životného prostredia.

Článok 13

Určenie, pre ktoré časti obce je potrebné obstarat' a schváliť územný plán zóny

- (1) Návrh riešenia ÚPN-O Beňadiková je riešený v mierke a podrobnosti navrhovaného urbanistického riešenia v mierke 1: 5 000 pre celý kataster obce v súlade so schváleným Zadaním pre vypracovanie územnoplánovacej dokumentácie obce.
Mimo vyhradených častí územia, hlavne v rozvojových plochách uvedených v nasledovnom bode, nie je potrebné pre územia spracovať, prerokovať a schváliť následné stupne územno-plánovacej prípravy po schválení ÚPN-O. Pri dodržaní navrhovaných regulatívov je možné investičnú činnosť v území riadiť priamo postupnými stupňami projektovej dokumentácie, z ktorých budú vydávané územné rozhodnutia a následne stavebné povolenia.
- (2) Lokality, pre ktoré je po schválení ÚPN-O nutné s ohľadom na veľkosť navrhovaných plôch vypracovať územný plán zóny alebo urbanistickú štúdiu :
 - a) Záhrady (UO. III)
 - b) Pri Váhu (UO.VII)
 - c) Pri Železnici (UO. VII)

Článok 14

Zoznam verejnoprospešných stavieb

DOPRAVNÁ VYBAVENOSŤ

- (1) VPS 1.1. Rešpektovať koridor štátnej cesty I/18
- (2) VPS 1.2. Rekonštrukcia miestnych komunikácií
- (3) VPS 1.3. Realizácia nových a rozšírenie miestnych komunikácií
- (4) VPS 1.4. Realizácia parkovísk a odstavných plôch
- (5) VPS 1.5. Realizácia cyklotrás

TECHNICKÁ VYBAVENOSŤ

- (6) VPS 2.1. Realizácia a rozšírenie vodovodnej a kanalizačnej siete a súvisiace stavby
- (7) VPS 2.2. Realizácia energetického diela na výrobu a rozvoj elektriny

OSTATNÁ VYBAVENOSŤ

- (8) VPS 3.1. Realizácia obecného kompostoviska

OBČIANSKA VYBAVENOSŤ

- (9) VPS.4.1. Rozšírenie cintorína

STAVEBNÁ UZÁVERA

NPU.1.1. Areál PP Háje

Článok 15

Schéma záväzných častí riešenia a verejnoprospešných stavieb

Grafická schéma záväzných častí sa nachádza v prílohe ÚPN-O Beňadiková.

4 TABUL'KOVÁ ČASŤ :

Označenie regulovaných plôch, prípustné a neprípustné využitie :

OZNAČENIE REGUL. PLOCHY-	OZNAČENIE JEDNOTL. REGUL. PLÔCH V URBAN. OBVODOCH	HLAVNÁ FUNKCIA	DOPLNKOVÁ FUNKCIA	VYLÚČENÁ FUNKCIA	ZASTAVANOSŤ
					PODLAŽNOSŤ
UO.I. Centrum OcÚ	UO.I. 1.1.	Bývanie Obytná zóna – plochy pre bývanie v rodinných domoch s príslušnou vybavenosťou - výstavbu garáží situovať výhradne na pozemku rod domu - RD v prelukách umiestniť v rámci st.čiar, zohľadniť charakter, hmotu a výšku okolitej výstavby	Rekreácia, OV	Výroba	40 %
					II. (max. 2 nadzemné podlažia, vrátane obytného podkrovia) Sklon strechy 35-45°
UO.II. Centrum Jednota	UO.II. 2.1	Polyfunkčná zóna, prioritná funkcia bývanie Obytná zóna – plochy pre bývanie v rodinných domoch, bytových domoch s príslušnou vybavenosťou, nepovoľovať ďalšiu výstavbu IBV na plochách s nevyhovujúcim dopravným napojením - prístupnosťou, IBV- výstavbu garáží situovať výhradne na pozemku RD RD v prelukách umiestniť v rámci st.čiar	Rekreácia	Výroba	40 %
					II.+I. (max. 2 nadzemné podlažia + obytné podkrovia) Sklon strechy 35-45°, centrum – aj plochá strecha
	2.2	Polyfunkčná zóna, prioritná funkcia bývanie Obytná zóna – plochy pre bývanie v rodinných domoch, nepovoľovať ďalšiu výstavbu IBV na plochách s nevyhovujúcim dopravným napojením - prístupnosťou, IBV- výstavbu garáží situovať výhradne na pozemku RD	Rekreácia	Výroba	40 %
	2.3	Občianska vybavenosť	Bývanie, rekreácia	Ostatné	40%
	2.4	Obytná zóna – plochy pre bývanie v bytových domoch s príslušnou vybavenosťou	OV	Ostatné	50%
UO.III. IBV Záhrady	UO.III. 3.1.	Bývanie Obytná zóna – plochy pre bývanie v rodinných domoch s príslušnou vybavenosťou - zohľadniť charakter, hmotu a výšku okolitej výstavby - výstavbu garáží situovať výhradne na pozemku rod domu - RD v prelukách umiestniť v rámci st.čiar	Rekreácia	Výroba	40%
	UO.III.	Polyfunkčná zóna :bývanie-OV	Rekreácia	Výroba	50 %

	3.2.	Obytná zóna – plochy pre rozvoj súvisiacej občianskej vybavenosti - Parkovanie zabezpečiť výhradne na vlastnom pozemku - zohľadniť charakter, hmotu a výšku okolitej výstavby			II.+I. (max. 2 nadzemné podlažia s podkrovím) Sklon strechy 35-45°
	UOIII 3.3	Rekreačná vybavenosť - zohľadniť charakter, hmotu a výšku okolitej výstavby	OV, bývanie, dopravná TI	Ostatné	50%
UO.IV. Agro-zóna PP Háje	UO.IV. 4.1.	Plochy pre rozvoj agroturizmu	Rekreácia	Ostatné	45% I.+I. (max. 1 nadzemné podlažie s podkrovím) Sklon strechy 35-45°
	4.2	Plochy pre rozvoj rekreácie	Bývanie	Výroba	35% I.+I. (max. 1 nadzemné podlažie s podkrovím) Sklon strechy 35-45°
	4.3	Plochy pre rozvoj agroturizmu	Rekreácia	Ostatné	45% I.+I. (max. 1 nadzemné podlažie s podkrovím) Sklon strechy 35-45°
UO.V. Areál PD	UO.V. 5.1.	Plochy pre rozvoj občianskej vybavenosti obce	administratíva, nezávadná výroba, TI	Ostatné	50% IV.
UO.VI. Cintorín-park	UO.VI. 6.1.	Bývanie Obytná zóna – plochy pre bývanie v rodinných domoch s príslušnou vybavenosťou - zohľadniť charakter, hmotu a výšku okolitej výstavby - dodržať jestvujúce OP PD, cintorína, vodného toku, VN - Parkovanie zabezpečiť výhradne na vlastnom pozemku (Podmienečná realizácia-dopr., hist. park, zábery PP)	Rekreácia	Výroba	40% II. (max.2 nadzemné podlažia, vrátane obytného podkrovia) Sklon strechy 35-45°
UO.VII. Váh-železnica	UO.VII. 7.1.	Výrobná - obslužná zóna - výstavba možná pri dodržaní jestvujúcich OP	Výroba	Ostatné	85% III. (maximálne 3 nadzemné podlažia)
	UO.VII. 7.2.	Rekreácia-bývanie Rekreačno-obyttná zóna – plochy pre bývanie v rodinných domoch s príslušnou vybavenosťou - zohľadniť charakter, hmotu a výšku okolitej výstavby - dodržať jestvujúce OP - Parkovanie zabezpečiť výhradne na vlastnom pozemku	OV	Ostatné	40% II.+I. (max. 1 nadzemné podlažie s podkrovím) Sklon strechy 35-45°
	UO.VII. 7.3	Občianska vybavenosť	Sklady	Ostatné	70% II. max. 2 nadzemné podlažie, vrátane prípadného podkrovia

5 PRÍLOHY .